

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8/Sayı 106/31 Temmuz 1990/2.50 DM

KÜRDİSTAN HALKI ARGK İLE ZAFER AYINA GİRDİ BOTAN'DA KAZANAN YİNE ARGK

PERVARİ

Besta Bawer'de bir düşman konvoyu imha edildi. Bir binbaşı, bir yüzbaşı ve en az on er öldürdü. Muharebe alanı sömürgeci düşman ölüleri, yaralıları ve yanın araçlarıyla doldu.

GEVAŞ-ÇATAK

Çemê Xanê, Deşta Dem ve Reşadiye'de çarpışmalar tüm şiddetıyla üç gün boyunca sürdü. İki düşman helikopteri düşürüldü. Biri binbaşı altı düşman subayı ve en az sekiz asker öldürdü.

BEYTÜŞŞEBAP

Dülê, Merkitik, Katoyê Jîrkan, Meydana Kolyan, Meydana Casusan ve Kelê Mamê dağındaki çarpışmalar aralıklarla 6 gün sürdü. Bir helikopter düşürüldü, birçoğu subay en az 30 düşman askeri öldürdü.

GERCÜŞ

Gundikê Kelo (Yayladüzü) saldırısı ve muharebesinde biri panzer iki askeri araç tahrip edildi. Operasyon birliğine yapılan saldırısında ikisi subay, biri uzman çavuş en az 12 sömürgeci asker öldürdü.

- Elazığ-Aricak'ta gerilla pususu
- Kızıltepe'de hükümet konağı bombalandı
- Silopi-Cudi'de özel tim birliği ile çarpışma
- Şemdinli Gerdî mıntıkasında sömürgeci operasyon birliğine pusu. Rûbarok düşman birliğine saldırı
- Dersim-Hozat'ta komando taburuna saldırı ve Koçmezra-Yücel Dağı'nda operasyon birlikleriyle çarşılık
- Gevaş, Çatak, Beytüşşebap, Uludere, Çukurca-Aruş ve Şırnak-Alkemer'de en az 30 köy korucusu çete cezalandırıldı. Varto-Teknedüzü ve Besni-Karalar'da iki çete grubu silahsızlandı. Halfeti-Ömerli'de bir ajan cezalandırıldı

CEPHE-BİRLİK ÖRGÜTLENMESİ KİTLE ÖRGÜTLENMESİDİR

Yazısı 12-13. sayfalarda

AVRUPA'DA YURTSEVER KİTLELERİN EYLEMLERİ

İsveç: 15 Ağustos Atılımu'nun 6. yıldönümü kutlandı / Faşist Saddam rejimi lanetlendi

Almanya: ARGK'yi destekleme festi / 14 Temmuz ölüm orucu direnişini anma ve Serihilden'la dayanışma gecesi / İsmail Beşikçi'yle dayanışma gecesi / Devrim şehitlerini anma toplantıları / Türk Konsolosluğu önünde protesto / Türk turizmini protesto eylemi Haberleri 8. sayfada

Sükrü GÖKTAŞ ve tüm savaş esirleriyle dayanışmayı yükseltelim!
Doktorların beyin erimesi teşhisine rağmen, sömürgeciler tıbbi müdahaleyi önlemeye çalışıyor
Haber 6. sayfada

Şemdinli, Beytüşşebap, Uludere ve Kerboran-İvan çarpışmalarında on civarında ARGK savaşacıları şehit, ikisi de esir düştü

Kerboran'da merası biten iki ARGK savaşacı, düşmanın eline geçmemek için bombalarıyla kendilerini öldürdüler

HABERLER 4-5-6. SAYFALARDA

DİYARBAKIR
- Kerboran Davası'dan tutuklu 11 Kürt yurtsever kadını serbest bırakıldı

- Cizre Davası ve Mayıs 1990 kitle eylemlerinden tutuklu yurtseverler serbest bırakıldı

- Erzincan DGM'deki işkenceli durumda 9 yurtsever serbest bırakıldı

İSMAİL BEŞİKÇİ YARGILADI ve KAZANDI

Beşikçi 25 Temmuz günkü duruşmada serbest bırakıldı
Haber 7. sayfada

SÖMÜRGEKİ UYGULAMALAR
Batman'da 40 civarında yurtsever tutuklandı / Çatak'ta Mamxuran ve Xefilan aşıretlerine ait on köy göçertildi / Uludere-Mijîn'de korucu mayını iki çocuğun ölümüne yolaştı / Gercüş'ün Gundik, Acibê ve Zeşî köylerinde toplu işkence ve göçertme / Uludere-Şirîş'te toplu işkence ve tutuklama / Sömürgeciler Şırnak-Avyan'da köy, Uludere'de ot yiğinlarını ve Pervari'de orman yaktı

HEP milletvekilleri yürüdü:
Kurdistan halkı özgürlükü ve eşitlikçi yaklaşımlara verdiği değeri bir kez daha gösterdi

Haber 10. sayfada

SHP RAPORU BİR HİCTİR; HALK İKTİDARI GELİYOR
Yazısı 11. sayfada

Temmuz ayında halkın u-lusal sorunu çeşitli boyutlarıyla dünyadan en önemli politik olayları arasında yer aldı. Bir yanda ARGK'nın halkı birleştiren ve ayaklanmalara çağrılan eylemleri, şehir kitlelerinin hızlı u-lusal kurtuluşu üzerine, dış alanlarda Kurdistan adına yapılan nitelikleri farklı konferanslar ve hızla gelişen uluslararası dayanışma; öte yanda bunalımın doğduğu sömürgeci terördeki artış, köy göçertmeleri, sürgün, kitlesel tutuklamalar, Kurdistan'a sömürgeci yetkililerin artan gezileri ve u-lusal bağımsızlık mücadelemini tasfiye amacıyla hayatı geçirilmeye çalışan emperyalist güçler destekli, SHP'nin dar bir kültürel özerkliği içeren "Kürt raporu".

ARGK, sömürgeci ordunun imha taarruzunu boşa çıkardı

Temmuz'un son onbeş günü içinde Gevaş, Hızan, Çatak, Çukurca, Şemdinli, Şırnak, Beytüşşebap, Silopi, Siirt, Kerboran, Gercüş, Varto, Besni, Halfeti, Dersim ve Arıcak-Elazığ'da ARGK düşmanına vurdu. Bular sadece kaydedebildiklerimiz. Temmuz'un son haftasında Botan tam bir savaş yaşadı. Bu savaşa sömürgeciler binlerce asker, özel tim gruplarını ve bölgelerdeki tüm çetelerini sürdürüler. Turgut Özal'ın bölgeye gezisinin hemen ardından geliştirilen sömürgeci ordu taarruzunun amacı, imha ya da vuracakları dardelerle 15 Ağustos'un yıldönümünde olabilecek bir eylemsel devrimci atılımı önlemekti. Sömürgeci ordunun saldırısını generaler yendi. Saldırı planı Di-

Devamı 3. sayfada

Direnş
kahramanlarımız:
Hüseyin YORULMAZ
Sayfa 2

Okuyucu mektupları
Sayfa 9

Belçika
parlamentosunda
Kurdistan sorunu
tartışıldı
Sayfa 14

Once Bağımsız Vatan
Sayfa 15

Adım Adım Kurdistan:
Dilük (Antep)
Sayfa 16

Arnavutluk'taki
gelişmeler ve
ardındaki nedenler
Sayfa 17

Vatana tutkunluğun, Partiye bağlılığının temsali

Hüseyin YORULMAZ

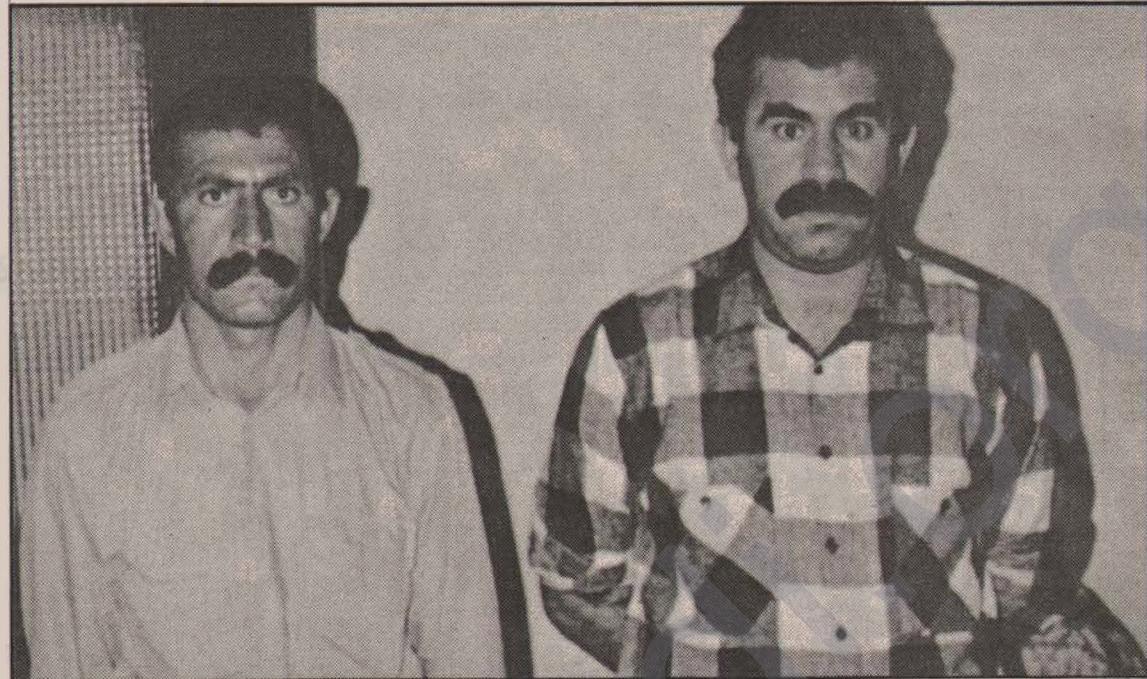
cadelesine destek vermek, gerektiğinde de bizzat katılmaktır.

Hüseyin yoldaşın bütün düşünceleri, Arap çöllerinde gerçeğe dönüşür. Bir yandan çalışarak ailesine maddi katkı sağlar, diğer yandan da mücadele için gecesini gündüzüne katar. Suudi'de bulunan Kürtistanlı kitleye yeni yeni taşımaktadır. Bu düşüncelerin taşınmasında **Hüseyin** yoldaş önemli bir rol oynar. Kaldı ki, Suudi'nin gerici yasalarından dolayı Parti buraya güç aktarmakta zorlanmaktadır. Bu, **Hüseyin** yoldaşın görevlerini artırır ve büyük sorumluluklar üstlenmesine neden olur. Bu alan çalışmaları, O'nun önderliğinde geliştirilir. **Hüseyin** yoldaş ikirciksiz bu görevleri üstlenir. Bu çalışmalar, Partiye birçok kadro ve olanak sağlar.

Hüseyin yoldaş, atak çalışmasıyla Suudi'deki işçi kitlesi önemli oranda örgütleyerek Partinin tabanı haline getirir. Yaptığı toplantılar geniş kitleler katılırlar. Bu toplantılar eğitici, kavratıcı üslubuya kurtuluş saflarını pekiştirir. Güçlü propaganda ve ajitasyonla kitlelerin çekim merkezi olur. Böylece yurtseverler üzerinde saygın bir otosite olur.

Savaşa fiili olarak katılmak, **Hüseyin** yoldaş için giderek kaçılmasız bir görev haline gelir. Ailesiyle varolan ekonomik bağlarını da keserek tümde Partinin emrine girer. Akademi'deki çalışmalarla coşkuyla katılır. Kişiliğinde taşıdığı Partiye yabancı tüm özelliklerin üzerine cesaretle yürüyerek bunları aleder. Bu temelde Partinin militant kişilik özelliklerini şahsında somutlaştırır ve temsil eder.

Hüseyin yoldaş, Akademi'de siyasi ve askeri eğitimini tamamlayarak başarıyla mezun olur. Daha sonra bir grup yoldaşıyla

Şehit Hüseyin YORULMAZ yoldaş PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN ile birlikte...

birlikte vatan topraklarına yönelik. Bu yürüyüş büyütür, yücedir, anlamlıdır. Bu yüzden diğer yoldaşları gibi **Hüseyin** yoldaş da sevinçli, gururlu ve mutludur. Çünkü yeni dönemde, kurtuluş savaşına daha büyük hamleler yapacak ve sömürgeci Türk egemenlik sistemi darbelenecektir. Bu darbelemenin öncülerinden biri de **Hüseyin** yoldaş olacaktır. Bunu düşündükçe **Hüseyin** yoldaş, Kürtistan'a ulaşmada daha çok sabırsızlanır ve koşar. Bu heyecan içinde sürdürülün çetin ve yorucu yolculuk, 27 Kasım 1987 günü noktalanan. Grubu, ilkin şehit **Mehmet ALAGÖZ** yoldaşlarıdır. Bu an, **Hüseyin** yoldaş için çok anlamlıdır. Çünkü savaş alanına ulaşmış, fiili olarak gerilla yaşamı başlamıştır. Artık özgür gerilla yaşamını **Hüseyin** yoldaş, yoldaşlarıyla birlikte Adiyaman halkına taşırıacak ve sömürgeciliğe karşı

gerillerinin intikam namluları dâha gür ses verecektir. Bu buluşmanın anlamı salt bununla da sınırlı değildir. 27 Kasım, aynı zamanda PKK'nın kuruluş gündür. Böyle tarihi bir günde kurtuluş savaşına adım atma, **Hüseyin** yoldaş için daha da anlam kazanmıştır. O'nun sömürgeciliğe duyduğu soylu kını misliyle kamçılmıştır. Bu temelde düşmana karşı "Bir parça özgür utan toprağı" için savaşmaya böylesi bir günde ant içmesi, **Hüseyin** yoldaşta tanımı olaksız bir duyguya yaratmıştır.

Adiyaman grubıyla buluştan sonra bir toplantı yapılır. Toplantıda, mevcut gelişmelerin işliğinde somut hedefler belirlenir. Yapılan görev bölümyle **Hüseyin** yoldaş, bir grup arkadaşıyla birlikte faaliyetlere başlar. Bu yeni katılımla, Adiyaman'daki ulusal kurtuluşçu çalışmalar güçlenmiştir. Öncelikle güvenlik açısından sığınak ve barınaklar yapılır. Yine siyasi eğitim sürekli kılınarak devrimin sorunlarını çözerek güncel pratik görevlerin üstesinden gelinmeye çalışılır. Ajitasyon ve propaganda çalışmalarının niteliğinde de önemli gelişme olmuştur. Ajan yapımıyla karşı mücadele güçlenmiş, bu yapının dağıtılmamasında önemli adımlar atılmıştır.

Bu çalışmalar içinde **Hüseyin** yoldaş, yoğun bir çabanın sahibi olur. Faaliyetlerin geliştirilmesinde etkin rol üstlenir. **Hüseyin** yoldaş, bu çalışmalarını 27 Mart 1988 gününe kadar aralıksız olarak yürütür. Ve önemli gelişmelerin sahibi olur. En büyük yaratıcılığını da şehit düşüğü 27 Mart 1988 tarihinde ortaya koyar.

Hüseyin yoldaş, bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat çete elemanını evde bulamazlar. Ve babasının evinde olabileceği düşüncesiyle buraya giderler. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyelerinden Hasarı Aslan ve Güzel Çelik'in de aralarında bulunduğu köy korucuları, kurdukları sinsi pusudan saldırıyor. Çekilişte bir grup yoldaşla birlikte köy korucusu Haberi Aslan'ı cezalandırmak için Çamhacı köyüne gider. Fakat burada da bulamazlar. Çete üyeleri...

leri alanda operasyon başlatırlar. Sömürgeci güçler, **Kadir** yoldaşın kan izlerini takip ederek sığnağı kuşatmaya alırlar.

Satırda süren çarpışmadada düşmana ağır kayıplar verdirilir. Yaralı **Kadir** yoldaşın da aralarında bulunduğu bir grup gerilla, düşman çemberini yarar. Bunun üzerine iyice kudurganlaşan düşman güçleri, sığınakta kalan 4 gerilla karşı zehirli gaz kullanırlar. Bunun sonucunda Kürtistan halkının 4 yiğit evladı şehit düşer. Şehit düşen kahraman ARGK savaşçıları; **Hüseyin YORULMAZ**, **Mehmet ALAGÖZ**, **İsmet ÇELİK** ve **İmam AKGÜL** yoldaşlardır.

Hüseyin yoldaş, düşmanla karşılaşma anında büyük bir direnme sergilemiş, ölmemesi gereği yerde hiç bir ikirciklige düşmeden ölümün üzerine yürüyerek ölümsüzleşmiştir. O, devrimin yetkin bir kadrosu ve halkın güçlü bir önderiydi. O, bilinçli ve dürüst yapısıyla kitlelerle erken kaynaşan, kısa sürede kendisini kabul ettiren proletер bir kişilikti. İlk karşılaşlığı kişiyle hemen kaynaşan, onun duygu ve düşüncelerine tercuman olan bir Özelliğin sahibiydi. İyi bir dinleyici, aynı zamanda dinleticiydi. Anlatmak istediklerini çok sade ve akıcı bir üslupla anlatır ve karşısındakilerine mutlaka kavratarırdı.

Bütün bu özellikleriyle kendini yiğnlara kabul ettirmiş, güçlü bir propagandacı ve örgütçüdür. **Hüseyin** yoldaş, kamyola toprağımı suladı. O'nun bağımsızlık ve özgürlük savaşından hiç bir kişisel beklenisi yoktu. O, herşeyi ile kendini halkın davasına adadı. Bunun için bütün tehlikelere kendini atarak ölümüzeleştirdi. Sözünün eri olduğunu, şahadetiyle de kanıtladı.

Hüseyin yoldaş, örnek kişiliği ile PKK militanlığının seçkin bir temsilcisi olmuştur. O'nun soylu mücadelede şahadete ulaşması, davaya çağrısının yeni bir vesilesidir. O'nun uğrunda ölümü kuklaştığı dava, bugün PKK önderliğinde halkın ayaklandırarak zaferde doğru hızla ilerliyor.

Yoldaş! Kanınızın bedeli bağımsız, birleşik ve demokratik Kürtistan olacaktır!

Kassel'den bir yurtsever

O'nun içindi
benim de kavgam yoldaşım...
Feda olsun canım
Ülkemin toprağına
ve... melhem olsun
kanım da
vatan yarasına...
Buysa eğer
onun biricik arzusu...
İşte budur özcesi yoldaşım
yaşam ve ölüm hikayemiz.
Çok acı ve üzünlü olsa da
izdirap yüklü
parçalasa da yürekleri...
bu;
karanlığa küskünlüğün
ve aydınlığa
derin hasretin isyanıdır.

...

Diren kahramanımız

"Artık Kürtistan halkı ulusal kurtuluş savaşını yürütecektir. Halkımız askeri örgütüne kavuşmuştur. HRK gibi bir güç sahiptir. Bu güç Kürtistan halkın savaş içinde ordusunu birlikte sömürgecilerin halkımıza karşı giriştiği bütün katliamların hesabını soracak ve onu nihai çöküse götürerek topraklarımızdan kovacaktır" diyen **Hüseyin YORULMAZ** yoldaşın gür sesi, hala çok taze kulaklarımıda çınlıyor. Anıları tüm canlılığıyla belliğimde duruyor. Söylediği bu sözlerle tarihsel gerçekleri ne kadar doğru vurguladığı, kurtuluş savaşımız boyutlandıkça açığa çıkmış durumdadır. Bugün, O'nun Partiye ve halka bağlılığını ve coşkusunun büyüklüğünü çok daha iyi anlıyorum, görüyorum.

Hüseyin (Sabri) yoldaş bu konuşmayı, 15 Ağustos 1984 tarihinde atılımının hemen ardından Suudi Arabistan'da işçilerle yapılan bir toplantıda yaptı. Toplantıya ve **Hüseyin** yoldaşın o anki coşkusunu hiç unutmadım ve unutamam da. Toplantıya büyük bir işçi kitlesi katılmıştı. Adeta bir konferansı andırıyordu o toplantı. **Hüseyin** yoldaş, üzerinden hiç çıkarmadığı şalvari ve geniş parkasıyla işçi kitlesinin içinde başda kurmuş oturuyordu. Her zamankinden daha büyük bir coşku ve güzel Kurtçesiyle 15 Ağustos'u anlatıyordu ellerini havaya kaldırırmış halde.

Şimdi, halkın bu yiğit evladını kalemin yetkice anlatmaya çalışacağım. **Hüseyin** yoldaş, 1956'da Adiyaman ili Gümikan (Çamhacı) köyünde dünyaya geldi. Evli ve üç çocuk babası olan **Hüseyin** yoldaş, yoksul ve yurtsever bir ailenin çocuğudur.

1980 öncesinde köyde çıkan bir arazi anlaşmazlığı nedeniyle Adiyaman'a gider. Bu yıllarda gelişen mücadelemeze ilgi duymaya başlar ve ilişki kurar. Köyle olan ilişkisini de hiç kesmez. Hem şehir merkezinde hem de köyde mücadeleye aktif desteklerini sunar. Zaman zaman da eylemlere katılır. Çalışmalarıyla, devrimci-ulusal kurtuluşçu mücadelenin Adiyaman'da kökleşmesine önemli katkıları bulunur.

12 Eylül askeri faşist darbesinin işbaşına gelmesiyle bütün devrimci ve yurtsever kesimler üzerindeki baskı ve iğneler iyice yoğunlaşır. Partinin geri çekilme kararından ötürü, önemli bir Parti kadrosu da Ortadoğu ülkelerine çekilmiştir. Tutuklamaların artması üzerine **Hüseyin** yoldaş da, daha fazla içerisinde kalmanın sakıncalarını görür. Ve bir grup arkadaşıyla birlikte Suudi Arabistan'a işçi olarak gider. Fakat Suudi'ye gidişinin asıl amaç çalışmaktan ziyade kurtuluş mü-

KÜRDİSTAN HALKI ARGK İLE ZAFER AYINA GİRDİ

Baştfrafi 1. sayfada

yarbakır ve Şırnak'ta verilen bri-finglerde Turgut Özal'ın onayından geçirildi. Çarpışmalar süresinde Türk İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, savaş bölgésine gitti.

Sömürgeci-faşist ordunun taraazu tam bir başarısızlıkla sonuçlandı. Sömürgeci ordu çarpışmalarda iki binbaşı, iki yüzbaşı, altı üsteğmen, bir astegmen, altı astsubay, 76 er ve 4 özel tim elemesini kaybetti. Aynı süredeki çarpışmalarda tespit edilebildiği kadarıyla 31 köy korusunu çete cezalandırıldı. Çarpışmalarda dört helikopter düşürüldürken, bir beşinci de darbe aldı, bir panzer ve beş cemse de tahrip edildi.

Çarpışmalar ARGK'nın yenilemeyeceğinin ve gelişen gücünün en somut göstergesi oldu. ARGK, aynı gün aynı alanda her biri saatlerce süren büyük çarpışmalara girdi; her biri en az 100 asker bulunduran düşman birliklerine ve çok araçlı konvoylara başarılı saldırılar gerçekleştirdi. Çarpışmalarda ARGK'nın mayınları etkili oldu. Çarpışmalarda düşmana stratejik üstünlük sağlayan helikopterler ilk defa bu kadar çok sayıda safdı edildi.

Özel tim ve köy korucuları çarpışmalarda atıl kaldılar. Ancak sabit ve savunmasız hedeflere karşı vahşetlerini denediler. Yine de çeteler ARGK'nın intikam silahından kurtulmadılar. Bir Ertuş ağasının itirafla saadece 1990 yılının ilk altı ayında Ertuşülerin seçme çetelerinden 178'i ARGK'nın intikam kurşuları sonucu öldürmüştür.

ARGK manevra, hareketlilik, çarpışma, pusu, saldırısı ve isabet gücüyle sömürgeci ordunu hallaç pamuğına çevirdi. Bu çarpışmalarda ARGK'nın kesin tespit edilen kayıpları on şehit ve iki esirdir.

Şehir yurtsever yiğinlarındaki uyanış Temmuz'da doruğa vardı

Yeterli örgütelik bütünlükten bahsedilemese de ARGK, yurtsever kitlelerin gönül ve düşünencesinde sarsılmaz yerini tutmuştur. ARGK'nın eylem ve çarpışmaları tüm halkı bir anda aynı duyguda birleştiriyor. Bir çarpışma haberini gazetemize ulaşımak için onlara yurtsever telefon ediyor. Yurtseverlerin ellerinde yayınlar, büyük bir ustalıkla elden ele dolaşıyor. Her mahallede, her okulda ve işyerinde örgütlü gruplaşmalar yükseliyor. Devrimci-yurtsever propaganda her eve girmiştir. Kitleler devlet teröründen yılmıyor. Her terör uygulaması kitleleri daha kinli, daha cesur ve daha atak kılmıyor.

HEP milletvekilleriin yürüyüşünü bir platform olarak değerlendiren kitleler, Diyarbakır ve Batman'da en radikal sloganlarla sokaklara döküldüler. Şehir kitlelerinin bu uyanışı hızla bir şekilde örgütelik nitelik kazanıyor. Sömürgecilerin ödünlü kolları da bu gelişmedir.

ARGK'nın kitleler arasında kazandığı otorite ve kitlelerce atan bir oranda ulusal kurtuluş güvencesi olarak görülmeye, Kürdistan'ın dört bir yanından ARGK saflarına olan akını Temmuz'da büyük boyutlara vardırdı.

Kurdistanlı kitleler arasında ERNK'nın siyasal otoritesi büyük gelişme kaydetti.

Kurdistan ulusal sorunu, uluslararası platformların temel bir konusu

Ortadoğu'da Türk devletinin tehditini yaşayan halkların mücadelemizle dayanışması somut nitelik kazanarak gelişiyor. PKK'nın II. Ulusal Konferansı kararlarında yer alan ulusal birlik ve örgütlenme çağrıları yurtsever kitlelerde büyük yankı buldu. Ulusal kurtuluş mücadelemize destek amacıyla düzenlenen miting ve gecelere kitleSEL katılım oranı çok büyük. Kürdistan sorunu Alman, Fransız, İsviçre, İsveç parlamentolarından sonra Haziran ayında da Belçika parlamentosunda görüşüldü. Ulusal kurtuluş mücadelemizi tasfiyeyi amaçlayan konferansların yanı sıra tüm Avrupa halkları arasında mücadelemize ilgi ve bu amaçla enternasyonalist dayanışma örgütSEL nitelik kazanarak gelişiyor. Halkımızın ulusal sorunu ve mücadelemiz, aralarında etkin şahsiyetlerin olduğu geniş çevrelerin ilgisini görüyor. Ülkemize giden, halkımız ve mücadelemizin durumunu yerinde görmek isteyen heyetlerin sayısı artıyor. Bu ilgi ve enternasyonalist dayanışmanın mücadelemizin gelişiminin etkisiyle de yakında işbirlikçi formülleri uluslararası alanda frenleyen etkin bir güç haline geleceği muhakkaktır.

Moskova'da toplanan Sovyet Kurt kitlelerin Konferansı' her ne kadar önüne yurtlarından kovalan Kurt kitlelerine yurt bulunması ve ulusal ile kültürel kimliklerinin korunması için özerklik talebinin koymuşsa da, ilk defa Sovyet Kurtları, Kürdistan bütünlüğü ile bu kadar yakın bağlar içinde bulunuyor. Bu yakınlığın daha da artacağı ve bu kitlenin ulusal kurtuluş mücadelemizde aktif bir potansiyel haline geleceği muhakkaktır.

Türk sömürgeciliği hem aldatmaya çalışıyor hem de terörünü zirveye ulaştırıyor

Temmuz ayının ikinci yarısında İsmail Beşikçi serbest bırakıldı. Beşikçi, hem yargılanmış hem de kazandı. Bunun tek bir anlamı vardır: Beşikçi'nin deyişiyle "Kürdistan konusunda resmi devlet ideolojisi iflas etmiştir". Beşikçi, tıkanma içinde olan Türkiye aydınlarına ve sol güçlerine de devrimci gelişmenin ve kazanmanın en doğru yolunu en çarpıcı şekilde gösterdi.

Yakın tarihimize en kitleSEL kadın davası olan Kerboran Davası'ndan yargılanan 11 yurtsever Kürt kadın mahkeme de Kürçe savunma yaptılar ve bırakıldılar. Cizre Davası'nın son tutukluları, ile Mayıs kitleSEL gösterilerinin son tutukluları olan dokuz yurtsever de serbest bırakıldı. Bu sonuçlara yolaçan, davaların kitleSEL karakteri ve direniş oldu. Sömürgeciler direniş, dayanışma ve uluslararası teşhir karşısında geri adım attılar.

Bunlar sömürgeci uygulamaların sadece bir yönü. Ote yandan şehirlerde ve köylerde sömürgeci-faşist terör doruğa ulaşmış durumda. Buna tanım ve ölçü getirmenin olağanı yok. Gözaltına alınan her yurtsever hastanelik edilinceye kadar ağır işkenceden geçiriliyor. Tutuklama ve işkenceler kitleSEL boyutlara ulaşmış durumda. Esat Oktay Yıldırın davasında İstanbul'da mahkemeye çıkarılan Abdullah Kanat'ın yüzü yaralar içinde kalımı. Sömürgeci askerler Sağmalcılar cezaevinde PKK'lı savaş esirlerine saldırmıştı. Erzin can'da DGM'ye çıkarılan 60 yaşındaki yurtsever Sofi Hesen, ağır işkencelerle ifadesinin alındığını söyledi. Batman merkez, Gercüş, Gevaş, Pervari ve Uludere köylerinde işkence kitleSEL boyutlara ulaştı. Gercüş, Pervari, Çatak ve Çukurca'da son 15 gün içinde an az 20 köy boşaltıldı. Şırnak, Pervari, Uludere, Beytüşebap, Hakkari, Şemdinli ve Çukurca'ya giriş ve çıkışlar yasaklanmış durumda. Türk jetleri bölge üzerinde alçak uçuşlar yapıyor. Dağlık ve ormanlık alanların bombalandığına dair haberler alınıyor.

Sömürgeci propaganda kitleleri aldatmıyor

Temmuz ayının yoğun çarpışmaları devam ederken sömürgeci yetkililer, durmadan yuvaladıkları bildirilerde "öldürülen ve pişmanlık göstererek teslim olan gerillalar"ın listelerini yuvaladılar. MİT'in Şubesi Türk burjuva gazeteleri de bu yalan haberleri karşılık karşılık yuvaladılar. Türk gazetelerine ve sömürgeci yetkililerin açıklamalarına bakılırsa içinde ortalamada on gerilla öldürülüyor!

Gerek Türk devleti gerekse özel savaşı organı olan Türk burjuva basını tüm inandırıcılığını yitirmiştir. Ne halkımız ne de uluslararası basın kuruluşları, sömürgeci devletin yalan haberlerine inanıyor. Sömürgeci devlet yalan ve aldatmaya umut bağlamıştır. Arkasından kurşunlanan köylüler, mayına çarpan köylüler, en küçük bir kuşku karşısına tutuklanan köylüler, gerilla elbisesi giydirilerek fotoğrafı çekilen tanker şoförleri, sömürgeciler ve Türk burjuva gazetelerinde öldürülün ve yakalanın gerilla olarak veriliyor.

Sömürgeciler, kendi propagandasını yalanlıyor. Van'dan Siirt'e kadar Botan'ın tüm büyük yerleşim birimlerinde hastaneler sürekli asker ölüleri ve yaralıyla dolu. Sömürge valisi ve Türk içişleri bakanı, "eskivanın belini kirdik" açıklamaları yaparken, Demirel ise "eskivenin güç kaybetmemiştir" diyor. Sansüre rağmen sömürgecilerin matem haberleri ve ARGK'nın yıldan yıla artan eylem bilançosu Türk gazetelerine yansıyor.

Aciz ve barbar sömürgeciler, masum insanımıza saldırıyorlar. "Siddete şiddet", "PKK'yi destekleyen herkes teröristtir" stratejisiyle hareket eden sömürgeciler, her Kürt insanını hedef haline getiriyor. Sömürgeciler, çoğunlukla ya yolda kuşatılan çoğu silahsız savaşçı adaylarını ya da yurtsever köylülerini kurşuna diziyor; ardından "çarpışmada vuruldular" açıklamasını yapıyor.

Turgut Özal'ın Kürdistan'a savaş gezisi tam bir fiyasko

Kürdistan'a Osmanlı padışahları benzeri sefere çıkan sömürgeci-faşist devletinbaşı, Malatya'dan itibaren çok sıkı güvenlik çerçevesi içinde alındı. Konvoyda yer alan herkese tehlike işaretleri yapıldı. Turgut Özal, "gezisi" boyunca yaptığı konuşmalarda "din birliği", "kendisinin de Doğu olduğunu", "GAP'ın nimetlerini", "devlete karşı savaşlamayağım" vb. alışılmış konuların demetini verdi. Halk tehdit etti, soykırım kararnamesini savundu.

Özal'ı Şırnak'ta sadece askerler, özel timler, memurlar ve geteler karşılaşdı. Osman Ağa (Osman Demir), köylerden zorla adamlığıydı. Tüm daireler tatil edilerek, memurlar zorla alana dolduruldu. Sömürgecilerin alana yiğidikleri tüm bu devlet güçlerinin sayısı ancak 1500'ü buldu. Halk ise tehditlere rağmen kahvede oturmayı tercih etti. Batman'da da aynı manzara tekrarlandı. HEP milletvekilleriin yürüyüşüne gösterilen ilgi çok daha fazla oldu.

Turgut Özal'ın gezisi askeri amaçlıydı. Diyarbakır, Batman ve Şırnak'ta askeri briefingleri izledi. Sömürgeci ordunun Botan'daki yıkım ve imha tarauzu da onun onayından geçti.

SHP'nin "Kürt Raporu" ve kültür-özerklik tuzağı

Gazeteler, Kürdistan'da tabe- la partisi haline dönünen SHP'nin "Kürt Raporu"nu büyük reklamlarla yuvaladılar. Sözconusu rapor, ilk defa iki yabancı dilede çevriliyor. Raporda, sınırları bir dil serbestisi, öncelikli kalkınma, köy koruculuğunun kaldırılması ve insan haklarına duyarlı olunması gerektiği vb. bilinen konular işleniyor.

Kürdistan'da MİT'le ortak çalışma, içindeki Kürt burjuva militiyetçilerini bile MİT'e gammazlayan, soykırım kararnamesini savunan, Kürdistan'daki varlığını korucu başlarına dayayan, "siddete şiddet" sloganını her fırsatla öne çıkarıp SHP'nin raporunun anlamını kavramak zor olmasına gerek.

Planın Kürt halkın dilinin özgürleştirilmesi sorunuyla alakası yoktur. Dilin özgürleşmesi, halkın özgürleştirilmesinin bir parçasıdır.

SHP'nin bu raporu, sömürgeci devletin artan teşhirini önleme yönelikti. Sömürgeci devletin son gerici atılımının bir parçasıdır. Plan, emperyalist güçlere danışarak oluşturulmuştur. Plan, emperyalist ülkelerde toplanan tasfiyeci kültürel özerklik konferanslarıyla bütünlük içindedir. Kürt işbirlikçilerine zemin yaratmaya ve ulusal kurtuluşa karşı, bu tasfiye planını yavaşı yavaşı Türkiye politik ortamına benimsetmeye yönelik.

Planın Türk burjuva siyaset çevreleri ve başında yankıları alımları değerlendirilmeli. Milliyet'ten M. Ali Birand ve Cumhuriyet gazetesi yazarları, "Misak-ı Milli dokunulmazlığı içinde belli bir dil serbestisine evet" değerlendirmeleriyle SHP'nin bayatlanmış planını desteklediler. Tercüman gazetesi yazarları, DYP ve ANAP ise, planın

"Misak-ı Milli"yi darbelediği savıyla şiddetle karşı çıktılar. Onların tepkilerini en net sömürgeci devletin başbakanı **Yıldırım Akbulut**, şu cümleleriyle yattı: "Bu topraklar üzerinde yaşayanlar Türkler. Türk ola rak kalacaktır. Kurt yoktur, Türk vardır. Türk olmak mecburiyetindedirler" (Cumhuriyet, 31 Temmuz 1990). Bu sözler, 1930'larda söylenen "som Türk devleti yaratma", "Türk olmayan tek bir hakkı vardır; o da ışıklık", "Kürtlik düşüncesi kafalardan silmek için herseyi yapma" ırkçı sloganları ile aynı anladadır.

Rapor konusunda, Türk basın yorumcuları ve tüm siyasetçilerinin endişeleri tek bir noktada birleşecektir; "Plan PKK'yi aşmaya yetecek midir?"

Öte yandan, gündeme getirildiği çerçevesiyle bile, Türk sömürgeciliği Kürdistan'a ilişkin tüm inkar politikalarını bir daha çığnemis olmaktadır. Zira "Misak-ı Milli" birliği sömürgeci sınırlar içinde herkesi Türk kabul etmektedir; "Güneş-Dil Teorisi" Kürt dilini Türkçenin bir şivesi, "Türk Tarih Tezi" Kürt halkın Türklerin bir boyu haline getiriyordu. Şimdi Türk ırkçı teorisyenleri, mevcut durumun izahını nasıl yapacaklardır?

TC careyi emperyalistlere yalvarmakta görüyor

NATO'nun askeri islevinin azalması ve askeri bloklar arasındaki göreceli yumuşama Türk devletini korkuya itti. Avrupa parlamentolarında Kürdistan sorununun gündeme gelmesi ve bazı hükümetlerin TC'ye askeri yardımaları azaltması ya da en azından böyle bir yönelik içinde olmaları TC'nin korkusunu daha da attırdı. Bu yılın Eylül ayında Kürdistan'da yapılması planlanan NATO askeri tatbikatının iptali TC'ye ayrı bir darbe oldu. Bu durumu örtbas etmek için tatbikat kendisinin iptal ettiğini iddia etti.

Türk devleti, emperyalist güçlere yalvararak PKK'ye karşı destek istiyor. ABD Eski Genelkurmay Başkanı William Crowe'nin şu açıklaması TC'nin korkusunu yansımaktadır: "NATO ve Avrupa'da ABD varlığı azaltılırken, en sadık müttefiklerimizden birine sırt çevirmeyelim... İran, Irak ve Suriye saldırgandır ve bölgedeki ABD dostlarını tehdit eden güçlü ordulara sahiptir... Terör örgütü PKK bu üç ülkeden faaliyet göstermektedir. Bu güç ortamda Türkiye, ABD ve NATO ile bağlıları güçlendirmeye çalışmaktadır... Ordusu güçlü Türkiye, bölgede istikrar unsuru olacaktır. Zayıf ve Batının dışlığı Türkiye ise ABD'ye ciddi kaygı verecek yeni dertler getirebilir" (Tercüman, 28 Temmuz 1990).

Bu cümleler, PKK öncülüğündeki Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadeleleri karşısında Türk sömürgeciliğinin nasıl bir çaresizlik ve emperyalist ABD'nin de nasıl bir korku içinde olduğunu çok iyi yansıtıyor. Çaresizlige çare, emperyalistlere bekçi köpeği, sömürgeci sınırların korunması ve daha fazla askeri yardım.

Koşullar ve zaman Türk sömürgeciliğinden değil, Kürdistan halkından yana.

Pervari

**Dört araçtan oluşan
düşman konvoyu
imha edildi.
Bir binbaşı, bir
yüzbaşı, bir astsubay
ve on er öldürüldü**

29 Temmuz günü akşam saatlerinde Osyan (Doğanköy)-Pervari karayolu üzerinde Kertvin (Ekindüzü)-Gurzuvan köyleri arasında Besta Bawer mevkiinde ulusal kurtuluş birliklerimiz, dört araçlık düşman konvoyunu pusuya düşürdüler.

Roketatarlar ve BKC, MG-3 ağır otomatik silah ateşiyle bir anda konvoyun dört aracı da ateşler içinde bırakıldı. Ortalık yanan araçlar ve parçalanmış, can çeken düşman askerlerinin leşleriyle doldu. Bir savaş boyutuna varan ve iki saatte yakın süren şiddetli saldırının muhaberesinde Pervari Bölük Komutanı binbaşı Yavuz Yüksel, jandarma yüzbaşı Doğan Sevinç, adı tespit edilememen bir astsubay ile on er öldürüldü, biri subay sekiz asker de yaralandı.

Çarpışma uzun sürmesine ve haber almalarına rağmen sömürgeciler Pervari'den güç göndermeye cesaret edemediler. Ancak helikopterlerle çarşıma alanına güç indirmeye yeltendiler. Düşmanın bu çabası sırasında Siirt alay komutanının bulunduğu helikopterin isabet aldığı, zorunlu iniş yaptığı ve alay komutanının akibetinin bilinmediği de çarşıma bölgesindeki gelen haberler arasında.

Besta Bawer saldırısı ve muhaberesi, ARGK savaşında altın bir sayfadır. Sömürgeciler, bir çarpışmada ilk defa bu kadar çok kayıp verdiler.

Leşlerini Siirt'e kaldırın sömürgeciler, belediye hoparlörlerinden yaptıkları anonslarda halkı cenaze merasimine katılmaya çağırdılar. Fakat çağrıya uygun olmadı. Sömürgeciler matemlemeyle başbaşa kaldılar.

Bu çarşımadan sonra sömürgeci caniler köylülere yöneldiler, ayrıca çarşıma alanın etrafındaki ormanı bombalayarak yaktılar. Beşinci gününde halen orman yangını devam ediyordu. Gurzuvan köyünden ise çok sayıda masum köylü gözaltına alındı. Ayrıca aynı köyden 18 köy korucusu da pasif kaldırıları gerekçesiyle ve Adyan aşireti reislerinden Durmaz Bilen gözaltına alındılar. Durmaz Bilen aynı zamanda Pervari DYP ilçe başkanıdır. Durmaz Bilen, bölgenin en büyük çete reisi ve aynı zamanda Adyan aşiretinin diğer ağası olan Emin Özcan'la kanlı çelişkiler içindedir.

Öte yandan sömürgecilerin radyo ve gazete haberlerinde verdiği Pervari-Sarıyaprak (Akér) köyü civarında ikisi bayan 17 ARGK savaşçısının öldürüldüğü şeklindeki haberleri şimdiye kadar doğrulanmış değildir. Adı geçen köy, Pervari - Şırnak - Beytüssebap üçgeninde bulunuyor. Bu bölge askeri kuşatma altında. Ne köylüler dışarı bırakılıyor ne de kimse bölgeye sokuluyor. Akér köylüler tüm baskılara rağmen silah almadılar. Bu nedenle sürekli sömürgecilerin, Jirkî ve Osyan çetelerinin saldırılmasına maruz kalıyorlar. Bu köyde bir katliam yapılmış olması muhtemeldir. Ancak bölgeden aldığımız kesin ha-

berlerde şimdiye kadar herhangi bir köylünün akrabam vuruldu şeklinde bir başvurusu olmamıştır. Akérler, Şırnak aşiretine mensup olup Biryanhıdırlar.

Öte yandan bir katliam varsa bunun Akér'de değil, yine aynı üçgende yer alan Omyanus (Yapraktepe) köyü ve civarında yapılmış olması muhtemel. Bu köyden de hiç bir dönemde silah alan olmadı. Ayrıca her ailenin ya şehidi ya da ARGK saflarında savaşçı var. Sömürgecilerin, kimiyevi silahlar kullanarak çoğu silahsız yeni bir savaşçı adayı grubunu katlettikleri ihtimali 가능성 kazanıyor. Vahşet anlaşılmamış diye, televizyon ve basında görüntülenmemesi, birkaç kişi bile olsa kimliklerin açıklanması ve bölge tek bir basın mensubunun bırakılmaması, bir katliamın yapıldığı varsayımu güçlendirmektedir.

Gercüs

**Sömürgecilerin
operasyon
birliğine pusu.**

**Bir panzer ve bir
cemse tahrif edildi.
Araçların içindeki
askerlerden iki subay,
bir uzman çavuş ve
12 er öldürüldü**

21 Temmuz günü Gercüs'ün Eynak (Kayapınar) köyü ile Gundikê Kelo (Gundikê Busad, Yayladüzü) köyü arasında ulusal kurtuluş gerillalarımız, biri panzer üç araçlık bir düşman konvoyunu yolun virajlı bir noktasında pusuya düşürdüler.

Önce ondeki panzer tahrif gücü çok yüksek gerilla mayınına çarptı. Panzerde bulunan biri üsteğmen diğeri de asteğmen olan iki subay ağır yaralandı. Subaylardan birinin bacağı koptu. Virajda ise arkadaki iki cemse roket atışı ve kurşun yağmuruna tutuldu. İki cemseden önceki roket isabet etti. Araç ateşler içinde kaldı. Bu iki aracın içindeki askerlerden 12'si kesin olarak öldü. Çok sayıda asker ise kurşun ve yanık yaralarıyla hastaneyeye kaldırıldı. Panzerde bulunan ve ağır yaralanan iki subay ise daha sonra öldü. Bölgeden yurtseverlerden aldığımız haberlerde ise düşmanın kayiplarının 30'un üstünde olduğu bildirilmektedir.

Sömürgeciler, gerilla saldırılarından sonra bekleniği gibi tüm barbarlıklarla köylülere saldırdılar. Gundikê Kelo (Yayladüzü), Acibe (Ardıçlı), Zeli (Ulaş) ve daha birçok köyü basan sömürgeci caniler, kadın, çocuk, yaşlı tüm köylülerini ağır işkencelerden geçirdiler. Kadınlara hakaret ettiler, köylülerin tüm eşyalarını kirip dağıttılar, çoğu hayvanlarını kestiler, bahçe ve tarlalarını tahrif ettiler. Adı geçen köyler tümüyle boşaltılmış durumda. Sadece bu köyler değil, Gundikê Kelo'nun çevresindeki mezralardan en az beşî daha aynı uygulamalara maruz kalmamak için boşaltılmış durumda. Düşman operasyonundan sonra köylerin durumu çevre sürüşüne uğramış yerleri andırıyor.

Ağır işkenceler sonucu çoğu köylü komalik hale sokuldu. Bunalıdan ismi tespit edilenler: Gundikê Busad köyü muhtarı Hem-

dîn Yılmaz (60 yaşında, kafası ve birçok kaburga kemigi kırık), Cemil Ekmen (köy azası, Mardin Devlet Hastanesi'nde yatıyor) ve Halil Yıldız (hastanede yatıyor). Çoğu köylü ise bir daha aynı işkenceye maruz kalmamak için doktora gitmedi.

İşkence gören, tüm eşyaları yağmalanan ve köylerinden kovalan köylülerin çoğu Batman'a sıyrılmış durumda. Bu yurtseverlerden bazılarıyla görüştük. İşkenceleri tek tek anlattılar. Aynı yurtseverler, yapılanları kabul etmeyeceklerini, direneceklerini, durumu insan haklarıyla ilgili tüm kuruluşlara ileteceklerini, belki bir sonuç vermese bile uygulamanın sahibi caniller hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını ve herşeyi göze alarak köyleri ne geri döneceklerini söylediler.

Şimdiden Gercüs, Batman ve Kerboran'da Gundikê Kelo köylüler etrafında geniş bir dayanışma cemberi oluşmuş durumdadır.

Öte yandan Kerboran-İvan (Değerli) olayından sonra sömürgecilerin tutuklama furası Gercüs'ün Kirkat köyüne de sıradı. Kirkat'tan çok sayıda yurtsever tutuklandı.

İki aydır Berxwedan haber bölümünde sömürgeci ordunun Gercüs'ün Hepisbinê (Kayapınar nahiyesi) mıntıkasında devam eden başarısız operasyonlarını sürekli veriyoruz. Son Gundikê Busad çarpışması bir kez daha gösteriyor ki, sömürgeciler Gercüs'ü de kesin olarak kaybettiler. Halka yönelik kitleSEL başkaldırıların koşullarını olguna laştırmış oluyorlar.

Beytüssebap-Uladere

**Bir düşman karakolu
ve bir operasyon birliği
imha edildi**

**Katoyê Jîrkan,
Kelê Mamê dağları
ve Sperî vadisinde
meydana gelen
çarpışmalar aralıklarla
dört gün sürdü.**

**Bir düşman helikopteri
düşürüldü.**

**Çarpışmalarda beş
subay en az 50
düşman askeri ve biri
Jîrkî ağası
en az on köy korucusu
çete öldürüldü**

İlk çarşıma 25 Temmuz günü gerçekleştirildi. Jîrkan ile Kaşuri mıntıkları arasında Dûlê (Kovankaya) köyü yakınlarında düşman güçleri ile meydana gelen çarşımda bir üsteğmen, bir astsubay ve dört asker öldürüldü. Çarşımda çok sayıda asker de yaralandı. Bu çarşımda üç Jîrkî savaşıçı da şehit düştü.

Bu çarşımadan sonra sömürgeciler, çetelerin de takviyesiyle çok geniş bir alanda harekata başladılar. Bir anda tüm Beytüssebap, Uludere ve Şırnak'ın Bestler mıntıkası savaş alanına dönüştü. Jîrkî aşiretinin yayları olan Katoyê Jîrkan dağındaki Meydana Kolyan ve Meydana Çasus ile Uludere'nin Kelê Mamê dağ ile Avyan (Dereler) civarında büyük çarşımlar kaydedildi. ARGK birlikleri, hızla

yer değiştirme, hızla bölündüp bir çok yerde gözükme ve birleşme, ani saldırısı ve pusularla hem sömürgeci birliklere büyük darbeler vurdular hem de binlerce askerin katıldığı imha operasyonlarını boşça çıkardılar.

Kelê Mamê dağ vadilerinde sömürgeci birlikleri pusuya düşüren gerillalar, en az 20 askeri öldürdüler. Ayri ve en sert çarşıma Jîrkî çetelerin Merkitik köyü civarında meydana geldi. Buradaki çarşımda bir de düşman helikopteri düşürüldü. Helikopterde bulunan bir üsteğmen, beş er ve Jîrkî ağalarından Şexmusê Dönmez (Bişyan köyünden) öldüler. Çarşımalarda gerek Jîrkî çeteleri gerekse zorla silah altına alınan Dara Hinê (Uzungeçit) köy korucuları atılı kaldılar. Çarşımlar sonunda on köy korucusunun da öldüğü kesinleşti.

25 Temmuz'da başlayan, 26 Temmuz'da şiddetlenen ve 30 Temmuz'a kadar devam eden çarşımların ARGK ve Kürtistan halkı açısından bilançosu; tam bir zafer, sömürgeciler açısından ise tam bir hezimet oldu.

Sömürgeciler, basın, radyo ve dijital iletişim araçlarıyla yayıkları yalan haberlerle hezimetlerini örtmek ve mağlubiyetlerini zafer olarak yansıtmak için yalan haberler yaydlar. Gerçek ise tüm halk biliyor. Öte yandan sömürgeciler, tüm barbarlıklarla halka yöneldiler. Ayyan'da en az 20 evi yaktılar. Kelê Mamê dağında ise köylülerin 20 civarında heliz (ot) yoğununu yaktılar.

Sömürgeci birlikler ve uşakları köy korucuları, terör uygulamalarını Hîlal vadisinde derinleştirdiler. Ağır hasta olduğu için Mijîn köyü civarında bir yere gizlenen bir savaşçıın kokusunu alan Mala Bayrê çeteleri, Şîrîş (Sapanca) köyünden Mihemedê Emerê Elî ve Mahmudê Musa adlı iki yurtsever çobanı zorla yanlarına aldılar. Yolda biri ağır olmak üzere iki çobanı da yaralayan Yusuf Benek komutasındaki çeteler, yerini tespit ettikleri Mijîn (Akdamar) köyünden ağır hasta ARGK savaşçıı Kamuranê Ehmedê Aris'i hunharca katlettüler. Sömürgeciler, bu vahşetlerini "çarşımlarda üç terörist öldürüldü" şeklinde yansittılar. Daha sonra Şîrîş köylülerini kadın, çocuk ve yaşlısıyla Sêgîrkan (Şenoba) taburuna götüren sömürgeciler, burada köylülere en ağır işkenceleri yaptılar. Halen sayıları tespit edilememen çok sayıda yurtsever köylü gözaltında tutuluyor. Çoğu ağır işkenceyle hastanelik edilmiş durumda.

Gevaş-Catak

**İki gün süren
çarşımlarda
bir pilot binbaşı,
iki üsteğmen,
Üç astsubay,
sekiz er ve 19 korucu
oldürüldü.**

**Çarşımlarda
iki de düşman
helikopteri isabet aldı**

24 Temmuz günü Tatvan-Gevaş karayolunun Kofkiran mevkiiinde yolu kesen ARGK gerillaları, araçlarda kimlik kontrolü yaptılar. Yolculara propaganda

yapan gerillalar, devlet karayollarına ait bir aracı da yaktılar. Yol kenarında yeni inşa edilen TRT vericisini de tahrif eden gerillalar, daha sonra Arped köyüne giderek büyük bir toplantı gerçekleştirdiler.

Gerilla eylemlerini haber alan sömürgeciler, Gevaş, Hızan ve Çatak üçgenine büyük bir güç yığıdlar. Hızan ve Çatak çeteleinin (Sadun Ağa'nın çeteleri) katılımıyla, helikopterler eşliğinde sömürgeci birlikler geniş bir alanda operasyonlara başladılar. Arped köyünü basan sömürgeciler, köyden 25 yurtsever gözaltına aldılar.

25 Temmuz günü Çemî Xanî, Reşadiye ve Deşta Dem mintikalarında sömürgeci birliklerle, ARGK birlikleri arasında büyük çarşımlar meydana geldi. Çarşımlar Sonban (Çemî Xanî vadisinde), Alan ve Axse köylerinde, çivarıda yoğunlaştı. Geniş bir alana yayılan çarşımlar 26 Temmuz akşamına kadar devam etti.

İki günlük çarşımlarda iki düşman helikopteri düşürüldü. Birinci helikopterde bulunan iki üsteğmen, iki astsubay ve bir er ile ikinci helikopterdeki bir pilot binbaşı ve bir astsubay öldüler. Pusu ve saldırlılar sonucu ise yedi asker ile 15 korucu öldürüldü.

Sömürgeciler, kayıplarını gizlediler. Bir helikopterlerinin düşüğünü, bunun da sert bir zemine çarparak düşüğünü ileri sürdürdüler.

Botan'ın Xelilan mintikasından geçen Kendalen vadisi, Katoyê Xêrkan (Alandas) Dağı ve Massiro vadisinde operasyonları derinleştirilen sömürgeciler, bir sonuç elde edemediler.

29 Temmuz'da başlayan ve 30 Temmuz'a kadar devam eden bir çarşma da, Katoyê Xêrkan dağında tespit edildi. Bu çarşında da dört korucu öldürüldü.

Sömürgeciler, hezimetlerini örtmek için Acarlar köyünde altı gerillanın öldürüldüğünü ileri sürüdüler. Ancak bölgeden aldığımız emin haberlerde, sömürgecilerin bu açıklamasının yalan olduğu belirtildi.

Elazığ

**Aricak'ta
gerilla pususu:
Sömürgecilerin
bir aracı içindekilerle
birlikte imha edildi**

15 Temmuz günü akşam saatlerinde, Elazığ'ın yeni ilçe yapılan Aricak'ın Çevreci köyü civarında bir askeri aracı pusuya düşüren ulusal kurtuluş gerillalarımız, aracı tümüyle imha ederken, aracın içindeki bir komutan ve en az on askerden çögünü öldürdüler. Devrilerek yanan araçtan kimsenin sağ kurtulması mümkün değilken, sömürgeciler, kayıplarını sadecen bir uzman çavuş (Yıldırım Demiral) olarak verdiler.

Kerboran

**Sabaha kadar süren
çarşımada
iki ARGK savaşıcı
şehit, ikisi de
düşmana esir düştü**

16 Temmuz akşamı, köylüler arasındaki bir sorunu çözmek için beş kişilik küçük bir gerilla grubu, İvan köyüne gitti. Bir

hainin ihbarı sonucu büyük bir güçle gelen sömürgeciler, ARGK grubunun etrafını kuşattılar. Çarpışma sabaha kadar sürdü. Düşmanın "teslim ol" çağrılarına ARGK savaşçıları, sloganlar ve kurşunlarla karşılık verdiler.

Ortalığın aydınlanmasıyla birlikte sömürgeciler, içinde kimyasal gazlar bulunan roketler kullandılar. Gerillalardan biri kuşatmayı yardım etti. Yarı bayın düşen ve mermileri biten dört savaşçıdan ikisi, bombalarıyla kendilerini vurdular. Diğer ikisi de yarı bayın olarak düşmanın eline esir düştüler. Şehit iki gerilla dan ismi tespit edilen, **Mehmet Adır** (Cizre), ismi tespit edilemeyen ikinci şehit savaşçı ise, İdil'in Bafé köyündendir.

Çarpışmada kimyasal gaz kullanan sömürgeciler, iki savaşçının kendiliğinden teslim olduğunu açıkladılar. Ancak bu açıklama doğru değildir. Bölge halkının tümü, olayın içbükeyini, sömürgecilerin barbarlığını, küçük ARGK biriminin kahramanca direnişini biliyor. Sömürgeciler, olaydan sonra Cizre'de kitleSEL tören ve gösteriden korkutuklarından şehit savaşçıların cenazelerini İvan'a gömdüler. Ayrıca, bölgede çok sayıda yurtseveri de tutukladılar.

Kızıltepe

İlçe hükümet konağı bombardılandı

14-15 Temmuz akşamı ilçe hükümet konağı bombardılandı. Aynı gece ilçenin muhtelif yerlerine afişler asıldı ve bildiriler dağıtıldı. Yine aynı gece, aynı eylem grubunun bir kolu, işbirlikçi M. Ali Çimen'e ait, benzilik, lokanta ve otelden oluşan "Kir Parkı" denilen tesislere bomba attı. Bu son eylemin amacı, vergi vermeyen ve sömürgecilere uşaklık yapan işbirlikçiyi uyarmaktı.

Gerillalar kayıp vermeden ilceden ayrıldılar.

Silopi

Özel tim birliği ile çarşıma: Dört tim elemanı öldürüldü

14 Temmuz günü **Besbin** na- hiesinin kuzeyinde, Cudi'nin e- teklerinde yer alan **Harbil** (Ak- su) köyü **Dağtepe** mevkiinde ARGK gerillalarıyla özel tim elemanlarından oluşan düşmanın operasyon birliği arasında meydana gelen çarşımadada en az dört özel tim elemanı öldürüldü.

Sömürgeciler, bu çarşımadada iki gerillanın öldürülüğünü ileri sürdüler. Ancak bu haber, doğrulanmış değil. Bölgeden aldığı haberler, iki köylünün daha önce askeri mayına çarparak öldüğü, bu olayın son çarşımalarla birleştirilerek verildiği şeklindeydi.

Varto

Teknedüzü köyü korucuların temizlendi

23 Temmuz günü Teknedüzü köyünde toplantı yapan gerillalar, yeni silah alan yedi köy korucusunun silahlara el koymadılar. Silah alan köylüler, gerillalarla direniş göstermediler.

Şemdinli

Gerdî mintikasında sömürgeci operasyon birliğine bir darbe daha: Bir yüzbaşı ve dört komando eri öldürüldü

17 Temmuz tarihinde Gerdî mintikasında bir sömürgeci operasyon birliğini pusuya düşüren ARGK gerillaları, en az bir yüzbaşı ve dört eri öldürdüler. Bunlar, sadece tespit edilenlerdir. Sömürgeciler, çarşıma alanında çok sayıda yaralı da bırakıldılar. Öldürülen yüzbaşı, kontrgerilla genel kanı durumunda.

Rûbarok (Derecik) köyünde konumlanan düşman birliğine saldırı: Bir asker öldürüldü; bir üstteğmen, üç asker ve bir korucu da ağır yaralı

24 Temmuz'da gerçekleştirilen saldıruda Gerdî mintikasının Rûbarok köy civarında düşman birliği dağıtıldı. Kesin tespit edilen rakamlara göre; bir asker ölü, bir üstteğmen, üç er ve Cemil isiminde bir korucu da ağır yaralıdır.

Sömürgeciler, ARGK'nın bu saldırısını ve saldırıdıraki kayıpları gizlediler. Rûbarok çatışmasında dört kahraman ARGK savaşısı da şehit düştü. Ayrıca son bir ay içinde sınırı geçen ve kaçakçılık yapan, henüz ismini tespit edemediğimiz bir köylü de sömürgeciler tarafından katledildi. Sömürgeciler, bunu da "çarşımadada öldürümüş terörist"olarak yansıttılar.

Diger taraftan 1990 baharıyla birlikte her ay en az üç-dört ARGK saldırısının gerçekleştirildiği bildirilmektedir. ARGK'nın Şemdinli'deki saldırılardan tümü, askeri birliklere yönelik ve başarılıdır.

Cukurca

Aruş çete yuvası dağıtıldı

18 Temmuz günü Kaşurî aşiretinin Aruş (Ortaköy) çetelerine saldırı düzenleyen ulusal kültürlerin gerillalarımız, iki korucuyu öldürüp, dördünü de ağır yaraldılar. Öldürülen iki korucudan ismi tespit edileni; Nadir Berk, yaralılar ise Salih, Siddik ve Yahya Berk'tir.

Cezalandırılan korucular, çetebaşı Hacı Nayif (Nayif Berk)'a bağlıydılar. Yaralanan çetelerden biri Hacı Nayif'in oğludur. Bu hain, 10 Nisan 1990'da Komatan mintikasında meydana gelen ve 22 ARGK savaşıcısının şehit olmasına sonuçlanan katılımda yer almıştı.

Aruş köyünde düşman bölüğü olmasına rağmen, çarşıma müdahale edemedi. Sömürgeciler, ARGK'nın bu çete yuvasının dağıtımasıyla sonuçlanan başarılı eylemini, "çarşımadada üç terörist öldürüldü" açıklamasıyla çarpıtma istedilerse de, başaramadılar. Bu açıklama, kesinlikle yalındır. Çarşımadada ARGK'nın tek bir yaralısı bile yoktur.

Hozat-Dersim

24 Haziran'da Hozat'ta bulunan düşman komando taburuna karşı bir gerilla saldırısı gerçekleştirildi. ARGK eyleminin ayrıntıları tam olarak henüz öğrenilemedi.

1 Temmuz'da Hozat'a bağlı Koçmezra yakınlarındaki Yücel Dağı çevresinde sömürgeci operasyon birlikleriyle bir ARGK birliği arasında çatışma çıktı. Düşmanın bilinen kesin kaybı bir ölü, üç yaralı biçimindedir. Ancak ölü ve yaralı sayısının çok daha fazla olduğu, düşmanın kendi kayiplarını gizlediği halktaki genel kanı durumunda.

17 Temmuz günü Hozat'a bağlı Koçkozluca'da bir askeri kara kola gerilla saldırısı düzenlendi. Düşmanın verdiği kayıplar konusunda henüz kesin haber alınmadı.

Halfeti-Urfâ

Ömerli köyünde bir ajan ölümle cezalandırıldı

18 Temmuz gecesi Ömerli köyünde giden gerillalar, Bozan Bindal adlı ajanı ölümle cezalandırdılar. Cezalandırılan hain, küçük çocuğunu kendisine siper ederek ölümüne neden oldu.

Cezalandırılan hain, mücadelede öznel bir konumu olan Ömerli köyünde, düşmandan silah alan ve düşmanın bu köye yönelik özel uygulamalarına alet olan, bunu gönüllüce yapan tek kişiyydi.

Bozan Bindal, daha önce yapılan uyarılar sonucu silahını geri vermiş, fakat tekrar almış ve sömürgecilerle işbirliğine devam ediyordu.

Gerilla eyleminden saldırıcı hefde olmamasına rağmen, Düsseldorf-PKK davasında iftiracı-ajan Nusret Aslan'ın annesi Gulo Aslan, silah seslerini duyuna damdan atlayarak bacagını kırıldı. Sömürgeciler, eylemde sonrakı kundakları Gulo Aslan'ı eşyalarıyla birlikte Urfa'ya naklettiler.

Sömürgeciler, cezalandırılan uşakları Bozan Bindal'ı köy muhtarı olarak lanse ettiler. Halbuki bu hain, muhtar değildi ve köyde en nefret edilen kişiyydi.

Besni-Adiyaman

Korucular silahsızlandı

27 Temmuz günü **Karalar** köyünde bir toplantı gerçekleştirilen gerillalar, dört korucunun silahını aldılar.

ARGK eyleminden sonra köye baskın düzenleyen sömürgeciler, köylülere işkence yaptılar ve daha önce tutuklanıp bırakılan üç yurtsever genci, "askerlik yapmadıkları" gerekçesiyle tekrar gözaltına aldılar.

Şırnak

Derşevî mintikasında bir çete yuvası dağıtıldı

15-16 Temmuz gecesi **Alke-mer** köyünde bulunan koruculara baskın düzenleyen ulusal kültürlerin gerillalarımız, dört korucuya öldürüp, üçünü de yarala-

dılar. Sömürgeci askerler, çarşıma müdahale ettiler. Bu çarşımda da üç askerin ağır yaralandığı tespit edildi.

Cezalandırılan çetelerden isimleri saptananlar; Ömer ve İsmail İstem'dir.

Ömer İstem, 1986 yılında silah almış, ama gerillalar, korucuların 10 silahını alarak köyü çetelerden temizlemişlerdi. Tüm uyarılara rağmen, bu hain grup tekrar düşman silahlarını alınca cezalandırıldılar.

Alkemer köyü, koruculuk yapan grup dışında baştan beri ulusal kurtuluş mücadelesini desetliyor.

Siirt

Sömürgeci askerler korucularla çatıştı

31 Temmuz günü, Siirt'in 15 kilometre güneyindeki Botan suyu kenarında bulunan **Çemê Pirê**'de Fındık'taki bölge ait sömürgeci askerler, köy korucusu çetelerle çatıştı.

İkisi korucu, biri asker üç kişinin yaralandığı çatışma söylemeye geldi:

Fındık bölge dahil bir grup asker komutanlarıyla birlikte Siirt'e giderken, Çemê Pirê'de ekili bostanlara daldılar. Korucular, engel olmak istedi. Olay çatışmaya dönüştü. Çatışmada biri Mehmet Olgac'ın oğlu ve aynı zamanda ANAP'tan Siirt belediye meclisi üyesi Abdurrahman Olgaç olan iki korucu ve bir asker yaralandı.

Mehmet Olgac (Mihemedé Hes-sam), Eruh'ta köy koruculuğunu ilk geliştirdi. Bu hain 1986 yılında ölmüştü. Yerine kardeşi Ezdin geçti, bu da Çemê Pirê'de askerlerle bir çatışmada öldürülmüştü. Bu azlı düşman işbirlikçileri böylece sömürgeci askerlere karşı ikinci tesadüfi çatışmaya girmiştir.

Catak

Mamxuran ve Xelilan aşıretlerine ait on köy boşaltıldı

Sömürgeciler köy boşaltma operasyonlarına devam ediyor. Sadece Çatak'ta 18-20 Temmuz tarihlerinde on köy boşaltıldı. Boşaltılan köyler Ertuşlilerin silah almayan ya da çok cüzi silah alan iki aşıreti Xelilanlar ve Mamxuranlar'a ait.

Sömürgecilerin silah zoruyla boşalttığı köyler şunlar:

Xelilanların; Toristan, Telatê, Govî Hidlan, Kurkê ve Tereddud.

Mamxuranların; Toranis, Bar Dikil, Sirgeh, Gerguwar ve Tırp Hesad.

Köylerinden zorla sürülen köylüler, Çatak'ın Xumar (Dalbastı) nahiyesi ile Çatak ve Van'a süzülmüştür. Köylülere iki yol dayatılıyor; ya göç ya da silah alıp ARGK'ye karşı savaşıma. Köylüler iki yolu da reddetti, köylerinde kalmak ve özgür yaşamak istiyorlar.

Köy göçertme politikasında A-

ilan aşıret reisi Sadun Ağa, sömürgecilerle ortak çalışıyor, onlara yol-yöntem gösteriyor. Çatak'tan aldığım haberlere göre boşaltılan köyler bombalanarak ve yakılarak tahrif ediliyor. Tarla ve yaylalar ise çeteleşen aşıret reisleri el koyuyor. Çatak'tan yurtseverler, ilk defa bu denli

büyük sayıda köyün boşaltıldığını, köylülerin perişan durumda olduğunu ve seslerinin her tarafa duyurulmasını istediklerini söylediler. Köylülerin ve bölgelerden yurtseverlerin kanısı, karşı durulmadığı takdirde uygulamanın daha hızlı geliştirileceğidir.

Uludere

Çete mayını iki can daha aldı

18 Temmuz'da Mijin (Akdamar) köyü yakınlarında **Mergijan** denen mintikada, Mala Bayrê çetelerinin döşediği mayını görüp, ne olduğuna bakmak için el uzatan iki çocuk parçalanarak can verdi. Alışageldiği üzere olaya sebebiyet veren çeteler hakkında herhangi bir işlem yapıldı.

Batman-Siirt

40 civarında yurtsever tutuklandı

Temmuz ayının son haftası içinde Batman'da sayıları 40 civarında olan yurtsever tutuklandı. Önce HEP milletvekilleri mitinginde, 25 Temmuz günü 30'un üstünde yurtsever tutuklanmıştı. Bunlar 27 Temmuz'da serbest bırakılmıştı.

Aynı gün **Siddik Tan**, **Mele Hadî** ve henüz adını öğrenemediği üçüncü bir yurtsever tutuklandı. Siddik Tan, yaşı bir yurtsever olup ARGK savaşacı oğlu iyi önce Kozluk'ta şehit olmuştu.

Bu tutuklamayla da yetinemeyen sömürgeciler, 30 Temmuz akşamı ev ve işyerlerini basarak çok sayıda yurtsever tutukladılar. Tutuklanan yurtseverler arasında önceden tutuklanan Siddik Tan'ın iki oğlu, Mele Hadî'nin iki kardeşi, **Emin Ergin**, **Emin Ekinci**, **Salih Aktan**, **Emin Güven** (diş doktoru), **M. Nuri** ve **Şevki Eren** (işçi) ve **Ramazan Şan** (sağlık ocağında memur) ile ismi tespit edilememeyen yedi kişi bulunmaktadır.

Tutuklu yurtseverler sorgu içi Siirt'e getirildiler. Avukatları ve yakınlarıyla görüşürlükle yurtseverlere ağır işkence yapıldığı öğrenildi.

Batman'daki kitleSEL uyanış sömürgecileri kudurtuyor. Sömürgeciler sendika basıyor, işkence ediyor, halka hakaret ediyor, saldırmıyor, tutukluyor. Bunlar yetmiyormuş gibi şimdi de kitleSEL tutuklamalara gidiyor.

Tutuklamalar, halkın yıldırma yerine, kinlerini biliyor. Batman'dan görüşüğümüz yurtseverler, tutuklanmalar üzerine şu değerlendirmeyi yaptılar: "Sömürgeciler 15 Ağustos'ta patlama bekliyor. Kendilerince önem alıyorlar. Fakat, bu uygulamalar bizi hiç korkutmuyor. Biz, direnmesini ve baskılardan karsılık vermek istiyoruz."

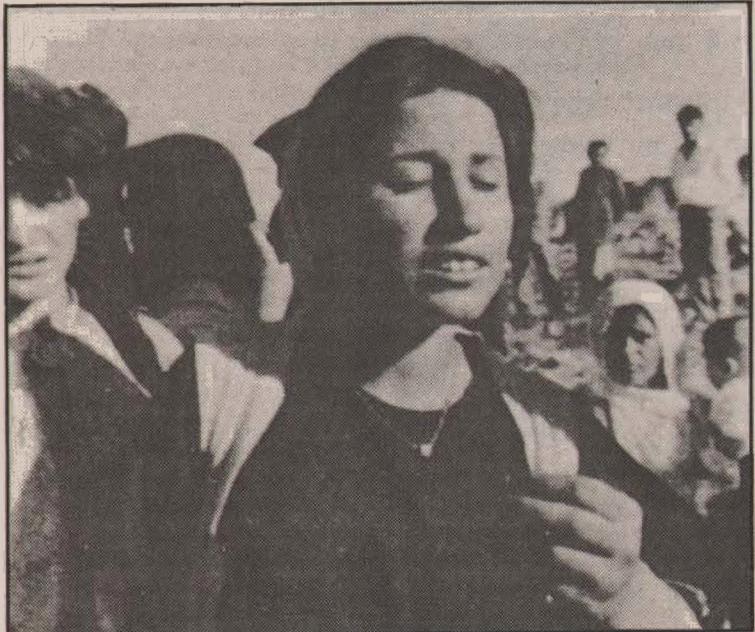
Ote yandan Siirt'te bir yurtsevere daha sürgün kararı iletildi. Sasonlu olan ve Siirt'te doktorluk yapan yurtseverin adını henüz öğrenemedik. Sürgün edilen yurtseverin Tokat'ın bir köyüne sağlık memuru olarak atandığı belirtiliyor.

Diyarbakır

Kerboran davası tutuklusu kadın yurtseverler serbest bırakıldı

26 Temmuz tarihinde Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yapılan ilk duruşma sonucu tutuklu bulunan 11 kadın yurtsever serbest bırakıldı.

31 Mayıs'ta kadınlar Diyarbakır ve Nusaybin'i kapsayan ve sömürgeci rejimin soykırım kararnamelerine karşı kitleSEL sivil

Kerboranlı kadınlar soykırım kararnamesini protesto direnişinde

İtaatsizliğin bir parçası olarak Kerboran Hükümet Konağı önünde kitleSEL bir gösteri yapmış, özel tim terörünne karşı direnişlerdi. Bu gösteri sırasında 26 kadın gözaltına alınıp derhal Mardin'e götürülmüş, orada da işkenceye alınmışlardı. Bu ilk soru sonucunda gözaltına alınanların 11'i tutuklanmış, 15'i de serbest bırakılmıştı.

Tutuklu olanlar şunlardı: Felek Çelebi, Kadriye Çelebi, Kermi Çelebi, Fehime Seyhan, Tebriye Seyhan, Saliha Aslan, Türkmen Aslan, Fatma Demir, Gülbahar Doğan, Surcan Dilek ve Hanife Kapalıöz.

Cizre davasında tutuklu yurtsever kalmadı

Mart ayının ortalarında Cizre halk ayaklanması sırasında 155 yurtsever gözaltına alınıp yargılan-

denli bir kitleSELLikle yer aldığı en büyük davadır. Ve bu nedenle de dava gerek Kurt halkın, gerekse Türkiye ve Avrupa'da hukukçuların büyük ilgisini gördü. Sömürgecilerin tahliye kararı vermesinin en önemli nedeni de davranışın bu kitleSEL karakteri oldu.

26 Temmuz tarihinde yapılan mahkemedede tutuklu kadın yurtseverler, kendilerine işkence ve hakaret yapıldığını belirterek bu durumu protesto ettiler. Kısa savunmalarla sömürgeci otoriteyi reddettiler. Tutuklu yurtsever kadınların tümü mahkemedede Kurt olduklarını, sürekli terör altında yaşadıklarını, Türkçe bilmediklerini ve Kurtçe ifade vereceklerini söylediler. Mahkeme heyeti onların bu isteğini yerine getirerek Kurtçe savunmaları tercuman vasıtıyla Türkçe'ye çevirdi.

Tutuklu yurtsever kadınların serbest bırakıldığı bu dava, yakın tarihimizde kadınların bu

mak üzere DGM'ye sevk edilmişti. 21 Mayıs 1990 tarihinde yapılan ilk duruşmada 77 tutuklu yurtseverden 44'ü tahliye olmuştu.

21 Haziran'a ertelenen 33 yurtseverin mahkemesi ancak Temmuz ortalarında yapılmış ve tutuklu bulunan tüm yurtseverler serbest bırakılmıştır.

Mayıs ayı kitle gösterilerinde tutuklanan yurtseverler serbest bırakıldı

Mayıs ayı içinde Nusaybin, Cizre ve Diyarbakır'da 424 nolu soykırım kararnamesine karşı yapılan kitle gösterilerinde 400 yurtsever tutuklanmıştır. O günden bu yana yapılan çeşitli durumlarda yurtseverlerin büyük bölüm serbest bırakılmıştı.

En son Temmuz ayı ortalarında yapılan son duruşmada da geriye kalan dokuz yurtsever serbest bırakıldı.

Erzincan

İskenceli mahkemedede dokuz yurtsever serbest bırakıldı

21 Mart 1990 tarihinde gerçekleştirilen Elazığ ferrokrom eyleminden gerillalara yardım ettikleri gerekçesiyle tutuklanan çoğu köylü 19 yurtseverin Erzincan DGM'de yapılan mahkemeleri sonucunda dokuz yurtsever serbest bırakılmışken, diğerlerinin tutukluluk hallerinin devamına karar verildi.

Duruşmada tutuklu yurtseverlerden 70 yaşındaki Sofi Hesen, yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Önceki ifademi kabul etmiyorum. Beni dövdükleri için ifade alan kişilerin yazdıklarını kabul ederek imzaladım". Diğer tutukların tümü de ifadelerinin ağır işkenceler sonucu alındığını söyledi. Birçok tutuklu yurtsever, bu durumu ve mahkemenin irkçı niteliğini protesto ettiler.

Yeni Halk Gerçeği Gazetesi'nin 31 Temmuz 1990 tarihli basın açıklaması:

"Güneydoğu"da genel saldırı

15 Temmuz gününden başlayarak Hakkari, Van, Siirt ve Şırnak illerindeki kırsal kesimlerde bulunan Kurt köylerini abluka altına alan güvenlik güçleri, insanları silah zoruya Tabur, Tugay gibi askeri birimlerde toplarken, köyleri de ateşe veriyor. Son iki hafta içinde binlerce kadın, erkek, çocuk, yaşlı Kurt gözaltına alındı. 3 yaşındaki çocukların bireylerini, onlarca köy yakılıp yıkıldı.

Bölgelerden gelen haberlere göre, 17 Temmuz 1990 günü Van ili Çatak ilçesine bağlı Konalga (Martanis) ve Narlı (Xavıştan) köyleri arasındaki dağlık arazide PKK militanları ile güvenlik güçleri arasında meydana gelen ve 1 PKK militanı ile 7 komando erinin olduğu çatışmadan sonra bölgeye gönderilen takviye birlikleri, Çatak'tan Pervari'ye kadar uzanan Kurt köylerini tamamen boşaltıktan sonra ateşe verdiler. Çataklı haber kaynakları, nüfusu 5 bini geçmeyen İlçe merkezinde 27 bin askerin tutulduğunu belirtiyorlar. Boşaltılan köyler, koruculuğu kabul etmeyerek silah almayan veya çok az silah alan iki aisiye aittir.

Yine 16 Temmuz günü Hakkari ili Çukurca ilçesine bağlı dağlık arazide başlayan ve 18 Temmuz günü resmi makamlarca 3 PKK militanının öldüğü açıklanan olaydan sonra ise, Malatya ve Diyarbakır hava üssünden havalandan 6 jet uçağının Yüksekova, Şemdinli, Çukurca ve Uludere üzerinden gecerek Çukurca'ya bağlı köyleri bombaladığı, yöre halkı tarafından belirtildi. İdari ve askeri yetkililerin tasarrufuyla her türlü giriş-çıkışa kapatılan bölgelerde bombardama sonrası meydan gelen kayıplar konusunda sağlıklı bilgi alınamıyor.

Güvenlik güçlerinin "PKK Operasyonları"nı bahane ederek saldırduğu Kurt köylülerinin yaşam güvencelerinin ortadan kalktığını, on binlerce insanın yeni bir göç dalgasıyla karşı karşıya getirildiği de öğrenilmiştir. Bölgenin birçok yerinde "Toplama kampları" kurulmuştur. Burada toplanan insanımızın hiçbir yaşam güvencesi bulunmamaktadır. Sivil ve savunmasız insanlara yönelik bu caniye saldırlar sürerken, bölgeye bir gezi düzenleyen İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, "Taarruz halindeyiz" diyerek, halka yönelik bu saldırıyı teyit etmiştir. Cumhurbaşkanı Turgut Özal da, yine bölgeye yattığı gezide, "Geçinmek isteyen Batı'ya gitsin" diyerek göç ettirme uygulamasını savunmuştur. Bunlar, Türk ve dünya kamuoyunun gözleri önünde olan olaylar ve söylenen sözlerdir.

Kurt bölgelerinde yaşanan "sıcak savaş"a paralel olarak Kurt halkına yönelik operasyonlarına hız veren ve saldırılarını yaygınlaştırıp yoğunlaştıran Türk güvenlik güçleri, halen Hakkari, Şırnak, Van, Siirt illeri sınırları dahilinde yaşayan yaklaşık 2 milyon Kurt insanının yaşamını "yok eder" bir hale getirmiştir, hem Türkiye hem de dünya kamuoyunun bu tepkisizliğini, suskulüğünü anlamakta güçlük çekmekteyiz. Basınımızın büyük bir kesimi sanki bu olaylar hiç yaşanmamış gibi "Olağanüstü" bölgeye ilişkin olarak yanlışca -elbette çarpitarak- çatışma haberlerinden söz etmektedir. İnsanımıza karşı işlenen bu suçlara karşı, "Ben insanım" diyen herkesi her kesimi duyarlılığı dawet ediyoruz.

Yeni Halk Gerçeği

Şükrü GÖKTAŞ ve tüm savaş esirleriyle dayanışmayı yükseltelim!

Şükrü GÖKTAŞ içimizden biri. O'nu hepimiz tanıyoruz. PKK Urfa-Viransehir Davası'ndan. Sömürgeci-faşist mahkemelerin hakkında verdikleri idam cezası dosyası mecliste.

Sömürgeci-faşist Türk rejiminin zindanlarında bir savaş esiri **Şükrü GÖKTAŞ**. Esir alındığından bu yana zindanlardaki savaş esirleri üzerinde estirilen vahşi terör, işkence ve baskınların yanısına teslim alma, ihanet ettirme politikalarına karşı da direniş bayrağını bir an olsun elinden bırakmayan bir devrimci.

İşte, 6 yıldan bu yana yakasına amansızca yapışan ölümçül hastalık, insanca yaşamak, insanlık onurunu korumak için gösterilen büyük direnişin bir bedeli.

Şükrü GÖKTAŞ, ağır hasta; beyininde küçülmeye var. Eğer hemen tedavi edilmemezse, beyin küçülmesi onu hızla ölüme götürecek. Sömürgeci-faşist rejim, tedavisini engelliyor. Hatta kamuoyunda oluşan tepkinin önemini kesmek ve ölümünü hızlandırmak için hastalığın tanısının olduğu doktor raporlarını saklıyor, avukatına ve kendisine bile vermiyor. Verdikleri, ama

desi bunu gerektiriyor.

Ama sömürgeci-faşist rejim, kendi yasalarını bile tanımayaçak kadar pervasız, ölçüsüz ve kuralızsız bir saldırganlık içinde halkımıza ve zindanlardaki savaş esirlerine karşı.

Şükrü GÖKTAŞ, ne ilk ne de son. Onlarca savaş esiri şehit düşü zindanlarda, yüzlerce sakat kaldı, ölümcül hastalıklara yakalandı. Ama herseye rağmen insanlık onurlarını, siyaset kimliklerini koruyarak halkımıza eşsiz bir direniş mirası yaratılar.

Bunun bir gereği olarak bizler de, Türk sömürgeciliğinin **Şükrü GÖKTAŞ** ve tüm savaş esirlerimiz üzerindeki insanlık dışı baskı, işkence ve aynı zamanda yasadışı idam infazına karşı çıkalım. Sömürgeci-faşist rejimin bu insanlık dışı, vahşi ve kural tanımaz cinayet ve cinayet girişimlerine karşı sesimizi yükseltelim.

Şükrü GÖKTAŞ'ların katledilmesine son diyalim!

Ulutmayalım ki, kendisini nasıl tanımlarsa tanımlasın, insanlığa karşı işlenen suçlara ve cinayetlere sessiz kalmak, işlenen suç ve cinayetlere ortak olmak demektir!

bir türlü yapmaya cesaret eden medikleri idam cezasını böylece infaz etmeye çalışıyor düşman.

Yoksas kendi koydukları yasalarına bağlı kalmaları ve gereklerini yerine getirmeleri durumda **Şükrü GÖKTAŞ**'ı değil cezaevinde, Türkiye'de bile tedavisi mümkün olmayan hastalığı nedeniyle hemen serbest bırakması gerekiyor. Hatta kamuya oluşan tepkinin önemini kesmek ve ölümünü hızlandırmak için hastalığın tanısının olduğu doktor raporlarını saklıyor, avukatına ve kendisine bile vermiyor. Türk Ceza Usul Yasası'nın 399. mad-

Cumhuriyet
TAKVİM: 19 TEMMUZ 1990
Beyin küçülmesi tanısı konan idam hükümlüsü Göktaş'ın avukatı: 'Raporlar açıklansın'

İdam hükümlüsü Şükrü Göktaş'ın avukatı VeySEL Akay, beyin küçülmesi tanısının ardından beynin kökülmesi konusunda Ankara'da hastaneye kontra da Ankara'da kalırılarak idam raporları açıklamasını istediler. Göktaş'ın avukatı VeySEL Akay, doktorları "herkese küçülmeli" tanımı koyduklarını anımsatarak "Raporlar Arduu" dedi.

Cezevi'nde, Bulgarlar eklemeleri için Aydin Tabip Odası'na başvurdu. Raporları açıklaması sunuldu, buna göre tedavini yapsalar da, genelde Göktaş'ın yurdunu göremeyecektir. İncelemelerden sonra yeniden

İZMİR (Cumhuriyet Ege Bölgüsü) - Aydin Cezevi'nde geçen yıl yaptığı 52 günlük açlık grevinin ardından beynin kökülmesi konusuya önce Ege Üniversitesi Hastanesi'ne sonra da Ankara'da hastaneye kontra da Ankara'da kalırılarak idam hükümlüsü Şükrü Göktaş hakkında raporları açıklamasını istediler. Göktaş'ın avukatı VeySEL Akay, doktorları "herkese küçülmeli" tanımı koyduklarını anımsatarak "Raporlar Arduu" dedi.

Aydın Cezevi'ne gönderilen raporlarda şunlarla birlikte şahitlerin depremde sakat birakıldığı belirtildi. Göktaş'ın avukatı VeySEL Akay beynin kökülmesi tanısının Ankara'daki doktorlardan kaybolduğu konuda bir rapor düzenlediğini ancak bu beyleşen kayıtlarını ulaşmadığını belirtti. Göktaş'ın avukatı VeySEL Akay, "Mümkünlüğümle duruma çok ciddi bir konusuydu. Bir an önce gerekli tedbirini başlatın" dedi. Bir an önce gerekli tedbirini başlatın istiyoruz" diye konuştu.

Aydın Cezevi'ne gönderilen raporlarda şunlarla birlikte şahitlerin depremde sakat birakıldığı belirtildi. Göktaş'ın avukatı VeySEL Akay beynin kökülmesi tanısının Ankara'daki doktorlardan kaybolduğu konuda bir rapor düzenlediğini ancak bu beyleşen kayıtlarını ulaşmadığını belirtti. Göktaş'ın avukatı VeySEL Akay, "Mümkünlüğümle duruma çok ciddi bir konusuydu. Bir an önce gerekli tedbirini başlatın" dedi. Bir an önce gerekli tedbirini başlatın istiyoruz" diye konuştu.

Avukat VeySEL Akay Cezevi Usul Yasası'nın 399. maddesinin tedavisi yasak olduğu münasebetle yanlarını yurduna gönderebilmesi için yeterli olduğunu belirtti. Yerköy'lerin hassisini olumsuz buluyor.

Cezevi'nde, Bulgarlar eklemeleri için Aydin Tabip Odası'na başvurdu. Raporları açıklaması sunuldu, buna göre tedavini yapsalar da, genelde Göktaş'ın yurdunu göremeyecektir. İncelemelerden sonra yeniden

141/3 ve 6. maddelerden 45ıyla kadar hapsi istenen İsmail Beşikçi, 25 Temmuz günkü duruşmasında tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

Istanbul 2 No'lu DGM'deki duruşmasında, "Bilim-Resmi İdeoloji Devlet Demokrasi ve Kurt Sorunu" adlı kitabı nedeniyle açılan davanın iddianamesi okundu. Duruşma salonuna alındığında alkışlarla karşılanan İ. Beşikçi, mahkemeye sorgusunu içeren 17 sayfalık dilekçe sundu. Sorgunun başında intikam hissiyle nezarete saatlerce eli kelepçeli bekletildiğini belirten Beşikçi, bu durumu protesto etti.

Mustafa Kemal'in "Şarkın ezen milletleri özgürlüklerine kavuşturacaktır" sözlerini anımsatan Beşikçi, "Ben kitabımda Mustafa Kemal'in söylemekle söyle fiili durumu irdelemeye çalışıyorum. Ben bunu bir olguya dayanarak eleştirmek istiyorum. Olgı Kürdistan'dır" dedi.

İ. Beşikçi Mustafa Kemal'in yukarıdaki söyleyişle ilgili olarak, "Mustafa Kemal'in bu sözleri filen hiç uygulanmadı. Mustafa Kemal, İngiliz, Fransız emperyalistleri ve Suriye monarşisiyle işbirliği yaparak, Kürdistan'ı parçalamıştır, sömürülmesine yol açmıştır. İrak, İran, Suriye ve Türkiye Kürtleri var ama Kürdistan Kürtleri yok" dedi.

Kuvayı-Milliyecilerin İngiliz ve Fransız emperyalizmiyle işbirliği yaparak Kürdistan'ı parçaladığını ve Türkiye'deki bilim adamlarının resmi ideolojinin propagandasını yaptıklarını be-

Besikçi Yargıldır ve Kazandı

lirten Beşikçi, resmi ideolojiyi eleştirenlerin ise cezai müeyyidelerle karşılaştığını anlattı. Biliimsel gelişme sağlanması için ideolojinin kaldırılması gerektiği dikkat çeken Beşikçi, daha sonra şöyle konuştu:

"Bize milli duyguların zedelenmesi olay çok yanlış yerlerde aranıyor. Kürtler vardır, Kürtler üzerindeki baskular kaldırulsın denilince Türklerin milli duyguları zedelenmez. Biz Kürtler baskı altındadır deince polisi karışımızda bulunuyoruz. Ama bir Alman yetkili Türkler domuzdur deince soruşturuma bile açılmıyor. Buların hangisi Türklerin milli duygularını zedeliyor? Türkiye'de bize karşı ırkçı bir politika uygulanıyor. Ama Güney Afrika'daki gibi değil. Çok daha gerici, çünkü bir ulus yok edilmeye çalışılıyor."

Daha sonra her iki kitapla ilgili davalar birleştirilerek Beşikçi tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. Beşikçi'nin serbest bırakılması kararı üzerine, salonda bulunan dinleyici ve avukatlar arasında büyük bir sevinç yaşandı. Dinleyiciler alkışlarla tempo tutarak DGM'den ayrıldılar.

Saat 23.00'te Bayrampaşa cezaevinden çıkan Beşikçi'yi kapıda İstanbul İzmir, Ankara, Diyarbakır barolarından bir grup avukat, Hamburg İnsan Hakları ve İşkence Vakfı'nın iki üyesi, Frankfurt Üniversitesi öğrencisi Ursula Schwartz, yayıncı Ayşe

Zarakolu ve kalabalık bir grup karşıladı. Beşikçi'yi omuzlarına alan grup, alkışlarla sevinç gösterilerinde bulundu.

12 Mart 1990'dan bu yana tutuksuz olarak kaldığı cezaevinde çıktıktan sonra yaptığı ilk açıklamada Beşikçi;

"Dava hukuki olmaktan çok siyasetidir. Artık Kurt halkı kendi ulusal ve siyasal bilincine giderek daha fazla sahip çıkmalıdır. Bu sorun birkaç aydır, öğrenci, demokratın çevresinden çıkış geniş yarınlara mal olmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti devleti artık kimseyi kolay kolay milli duyguları zayıflatmak gereğesile yargılacak olamaz. Ama bir Alman yetkili Türkler domuzdur deince soruşturuma bile açılmıyor. Buların hangisi Türklerin milli duygularını zedeliyor? Türkiye'de bize karşı ırkçı bir politika uygulanıyor. Ama Güney Afrika'daki gibi değil. Çok daha gerici, çünkü bir ulus yok edilmeye çalışılıyor."

20 yıldır Beşikçi'nin avukatlığını yapan Serhat Bucak da, "Devlet bu tahliye kararıyla kendi resmi ideolojisini inkar etmiş oldu. Beşikçi kitaplarda yazdıklarının daha derin ve ayrıntılı halini mahkemelerde söyledi ve devlet de bu

tezleri reddetmedi" şeklinde konuştu.

İ. Beşikçi 12 Mart 1990 tarihinden beri cezaevindeydi. Kürdistan üzerine yazmış olduğu "Devletlerarası Sömürge Kürdistan", "Bilim-Resmi İdeoloji Devlet-Demokrasi ve Kurt Sorunu", "Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kurt Sorunu" adlı kitaplarında "bölgücü yapıtı" ve

"milli duyguları zayıflatlığı" savıyla yargılanıyor ve her kitap için hakkında 15 yıl ceza isteniyordu. En son 11 Temmuz tarihindeki duruşmasında "Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kurt Sorunu" adlı kitabından dolayı tahliye edilmiş, bu kitap hakkında tutuksuz yargılama karar verilmiştir. Diğer kitaplarından dolayı ise tutuksuz yargılanıyordu. Tuttukları ilk günden beri İ. Beşikçi etrafında büyük bir dayanımlı bir günde protesto edildi. Devamı 18. sayfada

16 sendikadan sansüre ortak tepki

"Haftalık Halk Gerçeği Gazetesi ve 2000'e Doğru Dergisi'nin süresiz, İlcak Matbaası'nın ise 10 gün süreyle 424 sayılı soykırım ve sansür kararnamesine dayanarak kapatılması, 16 sendika tarafından yapılan ortak bir basın açıklamasıyla protesto edildi. 16 sendikanın imzasını taşıyan 10 Temmuz tarihli konuya ilişkin basın açıklamasını olduğu gibi yayınlıyoruz:

2000'e Doğru Dergisi ve Halk Gerçeği Gazetesi'nin süresiz kapatılması, başta basın özgürlüğü olmak üzere, demokrasimize vurulan büyük bir darbedir...

KAPATILAN YAYINLAR AÇILMALI, 424 İPTAL EDİLMELİDİR!

12 Eylül askeri darbesiyle başlayan demokratik hak ve özgürlükleri yasaklama, askiya alma harekatı bugün de 12 Eylül uzantısı sivil iktidarlarca amansız bir şekilde sürdürülüyor.

Bunun en son ve en somut örnekleri 413'le başlayan kararnameler zinciri sonucunda 2000'e Doğru Dergisi ve Halk Gerçeği Gazetesi'nin süresiz, İlcak Matbaası'nın da 10 gün süreyle kapatılmıştır.

Siyasi iktidar, kamuoyunda SS Kararnamesi, yani "Sansür ve Sürük Kararnamesi" olarak bilinen 424 sayılı KHK ile kendisine ve işverenlere hoş gelmeyecek her türlü düşüncenin ve habere sansür uygulamaya başlamıştır.

Bu ilk uygulamanın kamuoyundan gereken tepkiye görmemesi durumunda, kapatılan gazete ve dergiyi yenileri izleyecek, sıra kaçınılmaz olarak sendikal yarınlara, sendikal hak ve özgürlükleri kısıtlayacak yeni KHK'lere kadar uzanacaktır.

Çünkü siyaset iktidar gerçeklerden korkmakta, her türlü düşüncenin açıklayabilme ve söz söyleyebilmenin yollarını kapatma gayreti içindedir.

Son seçimlerin de açıkça ortaya koymuş olduğu gibi, halkın desteğini tümüyle yitiren siyaset iktidar, bu iktidarın baskı ve yasaklarla Meclis'ten geçirmeye bile cesaret edemediği KHK'lerle sürdürmeye çalışmaktadır.

Türkiye, görünüşte çağrı yakalama, gerçekte ise, çağrı gerisine gitme yarışı içindedir.

İşçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza baskı ve yasaklarla işsizlik ve pahalılık, yokluk ve yoksulluk dayatılmaktır, bir avuç sermayedar yararına uygulanan ekonomik politikaların tüm yükü, emekçi halk yığınlarına yüklenmek istenmektedir.

Olağanüstü hal uygulaması, giderek tüm Türkiye sathına yayılmıştır. Demokrasi ile, hukuk devleti ile, insan hakları ile asla bağıtılıkla mayaçak uygulamalar birer birer gündeme getirilmektedir.

Basın özgürlüğünü kökünden yok eden bu tip hukuk dışı uygulamalar, var olan sendikal hak ve özgürlüklerimiz için de aynı tehlike sinyallerini vermektedir.

Bu uygulamalara sessiz kalmak, 413'le başlayan kararnameler zincirine sürekli yenilerinin eklenmesi, demokratik ve sendikal hak ve özgürlüklerimizin tirpanlanması sürecine yeşil ışık yakılması anlamına gelmektedir. İşçi sınıfımızın ve onun ekonomik-demokratik örgütleri olan sendikaların böyle bir tavır izlemeleri düşünülemeyecek bir durumdur.

Tüm kurum ve kuralları ile uygulanan çağdaş bir demokrasi için hedefimiz yalnızca 424 sayılı KHK'nın iptaliyle sınırlı olmayıp, 12 Eylül ürünü olan 1982 Anayasası'nın tümüyle değişirmesine, emekçi halkımız üzerindeki tüm baskı ve yasakların kaldırılmasına yönelikdir.

Bizler, bu doğrultuda üzerimize düşen görevi birlikte, aktif bir biçimde yerine getireceğimizi, 424 sayılı KHK'nın tüm uygulama ve sonuçlarına aktif bir biçimde karşı koymamızı kamuoyuna duyururuz.

Saygılarımızla

Petrol-İş, Belediye-İş, Ağaç-İş, Harb-İş, Basın-İş, Basisen, Bass, Hava-İş, Likat-İş, Tarım-İş, G. Maden-İş, T. Maden-İş, Tümİş, Selüloz-İş, Kristal-İş ve Deri-İş sendikalarının ortak basın açıklamasıdır.

HALK GERÇEĞİ GAZETESİ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ İSMAIL SAFTER'İN TUTUKLANMASI ÜZERİNE ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ'NÜN AÇIKLAMASI

Türkiye'de varlığı resmi makamlarca tanınmayan 10 milyon kadar oldukları tahmin edilen etnik Kurt azınlığı vardır. Kürtlerin ayrı kültürel kimliğinden yararlanması tüm hükümetlerce reddedilmiş ve Kurt dilinin açıkça kullanılması yasaklanmıştır. Kürtler Türkiye'nin genellikle Güneydoğu'sunda yaşamaktadır. Son iki yıldır Kurt sorunu başında, parlamentoda, kamu olaylarında, izinli toplantılar da daha açık şekilde tartışılmaktadır.

1990 Haziran ayına kadar Türkiye'nin Güneydoğu'sunda 10 ilde olağanüstü hal uygulanıyordu. 19 Temmuz 1987'de Bakanlar Kurulu'na bu görevde atanın Bölge Valisinin emrine 3 il daha verildi. Anayasanın 121. maddesine ve 25 Ekim 1983 tarihli 2935 sayılı Valilerin Yetkilileri Kanunu'nun 4. maddesine dayanarak Olağanüstü Hal Bölge Valisi'nin yetkisi, kanun içinde kararnameler ile arttırdı. Arttırılan bu yetkiler düzenli ve özel güvenlik güçlerini yönetmeyi, askeri personel de dahil olmak üzere memurları atamayı ve tüm köylerdeki insanları sürmeye ve yeniden yerleştirmesini içermektedir.

Hükümet, bu tedbirleri, 15 Ağustos 1984'de Eruh ve Şemdinli'deki jandarma karakollarına saldırarak bir gerilla saldırısı başlattan yasadı. Kür-

distan İşçi Partisi (PKK)'nin emrindeki Kurt gerillaların faaliyetlerine karşı alıyordu. Sonuç olarak, o günden bu yana Türkiye'nin Güneydoğu'sunda sivil halkın da dahil olmak üzere her iki taraftan 2000 kadar insan öldürmüştür. Türkiye'de ve dışında "Kurt İntifadası" olarak isimlendirilen ve bir noktaya kadar halkın ayaklanması düzeyine gelen Mart ve Nisan aylarındaki yerel halkın güvenlik güçleri arasındaki çatışmalara karşılık olarak Nisan ve Mayıs aylarında özel kararlar alındı.

Bu kararlarla göre "tehlikeli"

sayılan kişiler iç sığırına gönderilebilecekti. (Bölge dışında belirli bir şehirde yaşamak ve her gün karakola görünmek.) Bu karar, 12. maddesinde "Herkes, bir devletin bölgeleri arasında, o bölgenin içinde hareket etmeye özgürlüğüne ve yerleşeceğine yeri seçme hakkına sahip olmalıdır" diyen "Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmesi" gibi uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

Haftalık bir gazete olan Halk Gerçeği'nin Yazıları Müdürü İsmail Safter TCK'nın 142/3. maddesine muhalefetten İstanbul'da 22 Temmuz 1990 günü tutuklandı ve Sağmalcılar Cezaevine gönderildi. O, gazetenin 6. sayısında "bölgücü propaganda yaparak milli duyguları zayıflatmak" ile suçlandı. Şimdi İstanbul DGM'de yargılanmayı bekliyor. İlk duruşma günü henüz belirlenmedi.

Haftalık gazete Halk Gerçeği yayına 1990 Nisan ayının sonlarında başladı. Pek çok makalesi, Türkiye'nin Güneydoğu'sunda yaşayanlar ve oranın koşulları üzerine. Şimdiye kadar yayınlanan 9 sayıdan 3'üne toplatma kararı geldi. Mayıs ayında 424 olarak değişen 413 sayılı kararname gereğince 28 Haziran'da, gazete, yetkililere kapatıldı. Yetkililer bunu, Türkiye'nin Güneydoğu'su üzerinde "halkın huzursuzluğununa yol açabilecek" haberin yayıldığı gazetelerin yakalanabileceği, yüksek para cezaları verebileceği ya da matbaa ile birlikte kapatılabileceği maddesine dayanarak yaptılar. Halk Gerçeği'nin yanı sıra 2000'e Doğru ve her iki gazete ve dergisi basan İlcak Matbaası da 28 Haziran günü kapatıldı.

Uluslararası Af Örgütü, Halk Gerçeği'ndeki herhangi bir makalenin şiddet kullanımını övdüğüne ait hiçbir kanıt olmadığını bilmektedir. O nedenle, İsmail Safter, düşündüne suçu kabul edilmekte ve onun tutuklanması Türkiye'nin de devlet olarak katılımcısı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesinde ortaya konulan ifade özgürlüğü hakının çiğnenmesi olarak değerlendirilmektedir. Uluslararası Af Örgütü onun hemen ve koşulsuz olarak salıverilmesini talep etmektedir.

İSVEÇ**Faşist Saddam rejimi lanetlendi****Söderhamm-Bollnäs:**

18 Temmuz tarihinde, Irak'ta insan haklarını ayaklar altına aldığı ve Kürt halkın üzerine soykırımlarla gittiği için Saddam rejimi, yapılan bir mitingle protesto edildi.

İsveç siyasi partilerinin bölge temsilcilerinin katıldığı mitinge, Irak'ta insan hakları ve Kürtler üzerine konuşmalar yapıldı. Bollnäs Kürt derneğinden bir ERNK taraftarı da yaptığı Kürtçe değerlendirmede, Kürtlerin dört parçadaki güncel durumlarına ve PKK'nın Kürt halkın bağımsızlığı için yaptığı ulusal kurtuluş mücadelesine değindi. Bu arada Saddam rejiminin Türk rejimi ile olan ilişkilerine de dikkat çekti.

1989 Ağustos ayında Irak'ta gözaltına alınıp cezaevine konulan, daha sonra bu ayın 11'inde idam edilen İsveç vatandaşı, Irak uyruklu Mehti Saleh'in olayı üzerinde de durulan miting, atılan güçlü sloganlarla son buldu.

Miting Söderhamm Kürt Derneği tarafından yapıldı ve Bollnäs Kürt Derneği destek amacıyla katıldı. Mitingde ERNK taraftarları yoğunluğu ile dikkat çekti. Aynı miting öncesi ve sonrasında da Söderhamm'da İsveçce yaygın olarak bildiri dağıtıldı.

15 Ağustos Atılımının 6. yıldönümü kutlandı**Stockholm:**

ARGK'nın altıncı yıldönümü, 21 Temmuz tarihinde Stockholm'da coşkulu bir geceyle kutlandı. 600 yurtseverin katıldığı gecede ozan Nergiz, ozan Şemdin, ozan Seyitxan ve ozan Xemîn devrimci türkülerle kitlenin coşkusunu artırdı. Bitlis yöresinden derlenen halk oyunları, ve köy koruculuğunu mahkum eden tiyatro gösterisi büyük bergen kazandı.

BASŞAĞLIĞI

21 Haziran 1990 günü kahramanca savaşarak şehit düşen Mehmet BALÇIN'in ailesi olarak bütün Kürdistan yurtseverlerine ve halkına başsağlığı dileriz. Halkımız için kahramanca savaşarak şehit düşen yoldaşlarımızın ailelerine ve tüm Kürdistan halkına tekrar başsağlığı dileriz.

Bizler şehitlerimizle gurur duyuyoruz ve hiçbir zaman mücadeleden vazgeçmeyeceğiz. Faşist Türk devletine teslim olmamaya kararlıyız.

Biz şehit aileleri ve tüm yurtseverler olarak mücadeleye daha sıcak ve yakın bakıyoruz. Bizler mücadeleyi cesurca südüreceğiz.

Mehmet BALÇIN (Battal)'ın kardeşleri Beptaş ve İbrahim

Türk konsolosluğu önünde Kürdistanlı kadınların protestosu-Frankfurt

ALMANYA**ARGK'yi destekleme festi****Saarbrücken:**

14 Temmuz günü Saarbrücken'de ARGK'yi destekleme festi düzenlendi. Yurtsever kitlemiz, Alman ilerici dost gruplar ve diğer ülkelerin anti-faşist güçleri dayanışma amacıyla feste katıldılar. Feste en çok ilgiyi folklor gösterileri gördü.

ARD televizyonu festi görüntülerken, ilerici yerel gazeteler de yayınılarında festle ilgili haberlere yer verdiler.

Fest, Kürdistanlı yurtseverler ile diğer halklardan demokrat ve ilerliciler arasında dayanışmanın güzel bir örneği oldu.

14 Temmuz ölüm orucu direnişini anma ve Serîhildan'la dayanışma gecesi**Mannheim:**

21 Temmuz günü Ofenburg ve Freiburg'da oturan yurtseverler, Kehl Goldschlier kasabasında 14 Temmuz ölüm orucu direnişini anma ve Serîhildan'la dayanışma gecesi düzenlediler.

300'ün üzerinde yurtseverin katıldığı gecede Stuttgart folklor ve müzik grubu Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden derledikleri müzik ve folklorik danslarını sundular. Ayrıca ozan Sefkan ve ozan Baran söylemekleri devrimci türkülerle geceye renk kattılar. Gece, geleneksel "Apo hate Hilvanê" türküsüyle halay çekilerek sona erdi.

Toplantılarda 14 Temmuz ölüm orucu direnişçilerinin sömürgeci faşist TC'nin zindanlarında dayattığı teslimiyet ve ihaneti canları pahasına da olsa yerlebir ederek Kürdistan uluslararası kurtuluş mücadelesinde çok önemli bir rol oynadıkları anlatıldı.

Halkı ve vatan için insanlık gerekligi içinde canını feda etmekten kaçınmaması gerektiği dile getirildi. Toplantılara toplam 250 civarında yurtsever katıldı.

Toplantılarda 14 Temmuz ölüm orucu direnişçilerinin sömürgeci faşist TC'nin zindanlarında dayattığı teslimiyet ve ihaneti canları pahasına da olsa yerlebir ederek Kürdistan uluslararası kurtuluş mücadelesinde çok önemli bir rol oynadıkları anlatıldı.

Halkı ve vatan için insanlık gerekligi içinde canını feda etmekten kaçınmaması gerektiği dile getirildi. Toplantılara toplam 250 civarında yurtsever katıldı.

Türk turizmini boykot yürüyüşü-Frankfurt

İsmail Beşikçi'yle dayanışma gecesi yapıldı**Berlin:**

21 Temmuz günü Berlin'de İ. Beşikçi'yle dayanışma amacıyla yapılan geceye 150 civarında yurtsever katıldı.

Hunerkom Berlin Şubesi tarafından düzenlenen gece siyasi konuşmayla açıldı. Konuşmada İ. Beşikçi'nin Kürdistan üzerine yapmış olduğu bilimsel araştırmalar anlatıldı. Tutuklanması protesto edilerek serbest bırakılması talep edildi.

Gece programında Botan Folklor ekibi Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden derlenmiş oyunları sundu. Botan müzik grubu, ozan Arman, ozan Şiar da devrimci türkülerle programda yer aldılar.

Şehitleri anma toplantıları**Stuttgart:**

14 Temmuz 1982'de başlatılan büyük ölüm orucu ve halk kahramanlarımız M. Hayri DURMUS, Kemal PİR ve diğer şehitlerin direnişleri üzerine Stuttgart, Ulm, Heilborn ve Pforzheim alanlarında toplantılar yapıldı.

Toplantılarda 14 Temmuz ölüm orucu direnişçilerinin sömürgeci faşist TC'nin zindanlarında dayattığı teslimiyet ve ihaneti canları pahasına da olsa yerlebir ederek Kürdistan uluslararası kurtuluş mücadelesinde çok önemli bir rol oynadıkları anlatıldı. Halkı ve vatan için insanlık gerekligi içinde canını feda etmekten kaçınmaması gerektiği dile getirildi. Toplantılara toplam 250 civarında yurtsever katıldı.

Türk konsolosluğu önünde protesto eylemi**Frankfurt:**

● 21 Temmuz tarihinde TC'nin Frankfurt Konsolosluğu önünde YJWK tarafından düzenlenen protesto eylemine kadın ve çocuklar katıldı. 60 kişinin katıldığı eylem yaklaşık bir saat sürdü. Eylemde Kürdistan'daki katliamlar, sürgünler kınandı. Ayrıca İ. Beşikçi'nin tutuklanması protesto edildi ve derhal serbest bırakılması gereği vurgulandı.

Eylem, tüm basın-yayın organları, uluslararası insan hakları ve hukuk kuruluşları ile demokratik kamuoyunu Kürdistan'daki katliamlara karşı duyarlı olmaya ve araştırma yapmaya çağrı yapılarak sonuçlandı.

Nikaragua devriminin 11. yıldönümü kutlandı

● 19 Temmuz tarihinde Nikaragua devriminin 11. yıldönümü, Frankfurt'ta yapılan bir yürüyüş ve mitingle kutlandı. Yaklaşık 250 kişinin katıldığı yürüyüş El Salvador komite, Nikaragua komite, Arbeitskreis gegen den Kurdenprozess (Kürd Davası Karşı Çalışma Grubu), Feyka Frankfurt, KPD-OG örgütleri destekledi.

Yapılan konuşmalarda özellikle Alman emperyalizminin, genelde dünya emperyalizminin sömürge ve az gelişmiş ülkelerdeki konumu vurgulandı. Ezilen ülkelerin işçileri ve uluslararası kurtuluş hareketlerinin dayanışma içinde emperyalizme karşı mücadele etmeleri gerektiği dile getirildi. Nikaragua halkın bugün de mücadeleye devam ettiği, devrimi yaşatmak için her zaman mücadelede edeceğine vurgulandı.

Miting boyunca "Dün Nikaragua ve Vietnam, bugün El Salvador ve Kürdistan", "Yaşasın uluslararası dayanışma" sloganları atıldı.

Türk turizmini boykot çağrısı

● 21 Temmuz günü Frankfurt'ta Kürdistan halkın dostları ve Feyka Frankfurt tarafından Türk turizmini boykot etmek amacıyla bir yürüyüş düzenlendi. Yaklaşık 60 kişinin katıldığı yürüyüşte Almanların Türkiye'de tatil yapmaması gerektiği vurgulanarak, buradan elde edilen dövizin Kürdistan uluslararası kurtuluş mücadelesine karşı silah vs. için kullandığı dile getirildi.

F. Almanya'daki tüm yurtseverleri Köln Radyosu'nu protestoya çağırıyorum

F. Almanya'nın Köln şehrinden tüm Almanya'ya yayın yapan WDR (Batı Alman Radyosu) Türkçe yayın bölümünden Türk sömürgeciliginin özel savaş politikasının yürütülüğünü yapmaktadır. Türkiye'de kısa adıyla TRT olarak bilinen resmi devlet radyo ve televizyon kurumunun F. Almanya'daki Şubesi gibi çalışmaktadır. Bilindiği gibi TRT, özel savaşın en üst karar ve yürütme organı olan Milli Güvenlik Kurulu'nun emirleri doğrultusunda ve ona bağlı olarak yayın yapmaktadır. Ulusal kurtuluş mücadelemizi ve hareketimizi karalamak ve halkımızın desteğini engellemek için gerçekleri çarpılmaktır. Partimize ve yüce şehitlerimize, "terörist", "bölgücü", "eskiya", "çete", "hain", gibi tam da kendilerine yaraşır sıfatları saldırmaktadır.

F. Almanya'da ise bu görevi, Batı Alman Radyosu (WDR)'nın Türkçe yayın bölümünden çalışanları yerine getirmektedir. Bunlar, sömürgeci-faşist rejimin Bonn Büyükelçiliği ve MİT'in direktifleriyle hareket etmekte, ulusal kurtuluş mücadelemizi karalamak, Kürdistanlı ve Türkeli kitleleri karşı karşıya getirmek için elinden geleni yapmaktadır. Ayrıca TC'nin mezhep ayırlıklarını körükleyerek ulusal birliğimizi parçalama politikasının da temsilcisidir.

Batı Alman Radyosu (WDR) Almanca bölümünden, Kürdistan'daki gelişmeleri, PKK'nın kaydedtiği gelişmeleri tarafsız bir biçimde yansıtırken, Türkçe bölümünden şovenist ve ırkçı bir tutumla mücadeleimize ve halkımız uğruna kanlarını döken şehitlerimize "terörist", "eskiya", "bölgücü", "çete", "hain" gibi tanımlamalarla saldırmaktadır.

Normalde Türkçe bölümünün de Batı Alman Radyosu'nun yayın politikasını izlemesi, ona bağlı olması gerekiyor. Fakat gerçek hiç de öyle değil. Türkçe bölümünden sömürgeci-faşist TC'ye hizmet etmekte ve sahibinin insanlık dışı karakterini ve vahsi katliamlarını kitlelerden gizlemeye çalışmaktadır.

Bunun insanlığa karşı bir suç olduğunu inanıyor, WDR-Türkçe yayın bölümünden çalışanlarının bu şovenist ve ırkçı propagandaların vazgeçmelerini, Kürdistan ve Türkiye halklarına işledikleri suçlara son vermelerini ve WDR'nin yayıcılık politikası doğrultusunda yayın yapmalarını istiyorum.

Ben Kürdistanlı yurtsever bir genç olarak Partimiz PKK'ye, şehitlerimize ve halkımıza dil uzatan Batı Alman Radyosu (WDR) Türkçe yayın bölümünün bu ırkçı ve şovenist yayını politikasından vazgeçmesini sağlamak için tüm Kürdistanlı ve Türkeli yurtsever ve demokratları bunu şiddetle protesto etmeye çağırıyorum.

Kerim

Adres:
 1- Radyonun Genel Sorumlusu, WDR-Hörfunk, z. Hd. Friedrich Nowotny, Appelhofplatz, 5000 Köln 1
 2- Türkçe Bölümü, WDR-Hörfunk, Türkische Redaktion, Appelhofplatz, 5000 Köln 1

TAŞOLOJİ*

Tarihi silahlardan biri ve halk intifadalarının daha büyük adımlar atması için des-tekeyici bir değerdedir.

Türkiye Kürtistan'ı ve Filistin halkı için tarihi bir silah olarak tarihe gelecek olan bu silah, insanlık tarihi boyunca yeryüzünde bulunmuştur. Bu tarihi silahın bozulması söz konusu olmadığı için baruta, motoru olmadığı için petrole, yek parça olduğu için de civata-vidalara ihtiyacı yoktur. Emperyalizmin silah depolarında da değildir; üstelik bu silah elde etmek için ithal etmeye de gerek yoktur. Gümürcüsüz ve nakilsiz bulunduğu, ayrıca pas tutmadığı ve günün 24 saati çalışabilecek durumda olduğu için de hayli ekonomiktir. Bu silah her yerde bulunur, herkes tarafından alınabilir, almak için paraya da ihtiyaç yoktur, çünkü bedavadir ve bulunması kolaydır.

Bu silahı almak için başka ülkelerle anlaşma yapmaya, bu temelde ittifaklar yapmaya lüzum yoktur; ayrıca buna sahip olmak için dövizde de ihtiyaç yoktur. Çok pratik olan bu silah herkes kullanabilir. Kadın, erkek, yaşlı ve çocukların fazla bir eğitim gerekmeksizin bu silahı kullanabilir. Bu silah kolayca taşıınır. Tetik ve düşmesiz olup uzaklara fırlatma imkanı vardır. Taşımak için polisten izin almaya da gerek yoktur, yanı yasak değildir, istediği miktarla üzerinde bulundurabilirsin. Bu silahın hacmi insanın kullanma gücüne göredir, en küçük hacimli dahi halkı ayağa kaldırabilecek ve sömürgecilerin rüyasında kabuslaşacak kudrettedir. Taşınan teknoloji bakımından en büyük silahları yenen ve ilerde de yenecek bir silah olarak geçen bu silahın adı, altın harflerle yine bu tarih sayfalarına mazlum halkların haklarını gaspedenlerin, yiyenlerin kafasını yaran, kırın, dağitan bir silah olarak geçecektir.

Bu silah bir halk silahıdır. Nükleer başlıklı, uzun nam-lulu, motorlu silahlar dahi bu silah karşısında elli bağılmış ve iş yapamaz duruma gelmişlerdir. Tüm polisiye ve askeri tedbirler bu silah yanında hiç kalmıştır. Görünüşte bu silahtan çok bahsedildiğinde doğayı zedeleyecek bir silah olarak anlaşılır, ancak doğa en güzel renklerini bu silahtan almaktadır. Diğer bir deyişle, bu silahsız doğa hiçbir. Dolayısıyla silah bu kadar değerli oluncaraiget de görecektir. İntifadalar done-

minin en gözde silahıdır. Toprak ana tarafından mazlum insanlara verilen, özellikle sömürgecilerin başlarını yarmak, parçalamak için verilen en anlamlı, en güzel doğal hediyyedir.

Filistin halkı ilk defa bu silahlarla siyonizme karşı çıktı, bu silahla cadde ve sokaklarda onlara karşı direndi. Bizler de Irak'ta faşist rejime karşı bu silahı kullanarak karşı çıkmak istiyoruz. Filistin'de yanan ilk ateş Türkiye Kürtistan'nda yangına dönüştü, bu yangın her gün başka şehirlere yayılmaktadır. İntifadaların tadını ancak eziyen halklar bilir. Ayağa kalkan halklar kullandıkları bu tarihi silah ile zaferde koşmaktadır. İnancımız odur ki, Irak'ta bulunan halklar buna bakacak ve faşist diktatörlüğü ayakları altında çigneyecektir. Tabi bunu, nasıl Türkiye Kürtistan'ında proletör önderlikli bir organizasyon olan PKK tarafından organize ediliyorsa, Irak'ta da benzer önderlikli organizasyonlar yapacaktır. Belirtilen bu tarihi silah TAŞ ile hem düşmanlar kovuluyor, hem de yarattıkları pislikler.

Ezilen halkların yeni ilacı, emperyalizmin yarattığı hastalıklara karşı panzehir olarak tarihe adını yazdırın intifadalar, her ezilen halk için verilecek ilaçtır, ihraç edilmelidir. İntifadalar ve belirtilen silah sayesinde gerek emperyalizme, gerekse bölge gericiliğine büyük darbeler indirilmiş ve yine bunların sayesinde köhnemiş, kokuşmuş, paslanmış bölgedeki siyasi organizasyonların rolerrine son vermiş, hayat hakkını ortadan kaldırılmıştır; diğer bir deyişle bu intifada ve silah sayesinde bölgedeki ılıcılık, bilinc düzeyi artırılmış; bu arada gerici, sovietist, ilkel milliyetçi, işbirlikçi organizasyonlar da ezilmiş ve yok olmuşlardır. Zaten bu eski organizasyonların bir adım ilerliliği söz konusu olduğunda on adım gericiliği de vardır.

Nusaybin, Cizre, Diyarbakır ve Filistin'deki İntifadalar gerek bölge gericiliğine gerekse dünya emperyalizmine tarihi dersler vermiştir. Emperyalizmin ve faşizmin en büyük silahlarını yenen TAŞOLOJİ silahı, yüz-yillardır halkın kanayan yaralarına derman olmuştur. Emperyalizmin bölge üzerindeki toplantıları hava almış, imzalanın kağıtlar rüzgarlarla savrulmuştur.

* Bu yazı, 30 Mayıs 1990 tarihli "Ahrar Al Araq (Özgür Irak)" dergisinden alınmıştır.

Yurtdışında bulunan şehit ailelerine sesleniyorum!

Şimdi şehitlerimiz bizi vatan topraklarına daha sıkı bağladılar. Şehitler dünyada en güzel, en değerli ve en anlamlı yaşamı tercih ettiler. Onurlu yaşamlarıyla bize de şeref kazandırdılar. Şehitler bizi onurlu yaşama davet ediyorlar. Eğer bizim onlara bağlılığımız varsa, çağrılarını cevapsız bırakmamalıyız. Şehitlerin emrettikleri talimatlar aqlamakla, ya tutmakla, mücadeleden uzak kalmakla yerine gelmiyor ve gelmez de. Onlar ülke uğruna, insanlık adına mücadele vererek canlarını feda ettiler ve şehit oldular. Onların bizden beklediği de budur. Ancak görüyorum ki yanlış tutumlara giren ailelerimiz de var. Şehitlere öldü demek ve ardından ya tutup ağlamak şehitlere en büyük haksızdır. Onlara layık bir tutum değildir. Belki bazlarınıza zor gelebilir, kavrayamayabilir. Örneğin Kürtistan'da çeşitli hastalıkla vefat edenlerin ardından hayır verilir. Bunu da herkes yapmaz. Ölüsünü seven veya ona bağlı olanlar yapar. Günümüzde vatan uğruna başı dik seve seve ölümü kucaklayanlar, bilerek ölüme gidenlerin ardından ise, mücadelelerine devam ederek, direniş bayraklarını dalaşalarak sahip çıkmaktır. Bunun dışında sahip çıkmak kabul edilmeyen.

Şehitlere sahip çıkmak yalnızca silahı eline alıp dağa çıkmak değildir. Cepheden görevleri çok çeşitlidir. Neye gücü yetiyorsa, ne kadarını yapabiliyorsa onu yapmalıdır insanın. Ama hiç yapmıyorsa şehidini unutmuş demektir. Diğer bir biçimde şehitlere doğru sahip çıkmayan şehit ailelerine gitmemek gereklidir. Onlara başsağlığı dilememek gereklidir. Şehitlere sahip çıkmayan insanların başı sağ olsuna çıkar. Başsağlığını şehitlere sahip çıkan ailelere ve en başta

büyük aile partiye dilemek gerekiyor. Şehitlerin öcünü alacak olan partisi ve gerçek akrabasıdır. Şehitin emanetine sahip çikan yine partidir. O halde başsağlığını sürekli partimize dilemeliyiz. Dava arkadaşlarına ve anısına bağlı olanlara değer vermek gerekiyor. Artık hersey gibi gerçek akrabalık, kardeşlik, saygı ve sevgi ile sahte akraba, kardeş ve sevgiyi birbirinden ayırt etmek mümkün olmuştur. Gerçek temelde şehitlere sahip çıkan her bir ailemizin evi birer okul sisteme çevrilmiştir. Şehitlerin kahramanlığı, degeri, büyülüğu ve kişiliği anlatılmaktadır. Şimdiye kadar biz çok şehit vermişiz ve daha da vereceğiz. Mücadelemiz getindir, yolumuz henüz çok uzundur. Şehit ailelerinin acıları büyütür. Acıımız düşmana karşı kin olmalıdır, volkana dönüştürür. Aci hissetmeyen kişi, bu lanetli durumda yaşamaktan rahatsız olmayan kişi mücadeleye destek sunmaz ve ne kadar şehit verse de, onun ruhu ölmüştür bir şey duymaz. Ama, şehitlerimiz bu yaşamı reddettiler. Onların ardından ağlamak sizləmək yakışmaz, bu, çaresizlerin ve zavallıların işidir.

İnsanların görevi birbirine sahip çıkmaktır. Ama önemli olanlar günlerde birbirine sahip çıkmaktır. Şehit aileleri, eş dostları düşman baskısı vs. gerekliliklerden mücadelede uzak kalırlarsa, bu, bağılılık değildir. Bunun adı ihanettir. Eğer biz bunu kendimize yaktırmak istemiyorsak görevlerimize sahip çıkmalıyız.

Başa kendi aileme seslenmek istiyorum

Herseyden evvel sizlerin kahraman şehitlerimize layık olmanızı isterim. Şehitlerimiz ölümler, onlar halkımızın kalbinde ve beyinde yer ettiler. Onlar size

şeref, büyülüük ve onur kazandırdılar. Sizler onlara karşı borçlusunuz, onlar sizler için öldüler. Sizler de onlar karşısında suçlu duruma düşmemek için görev sahilin, kendinizi zorlayın ve kendinize sahip çıkin. Basit kişilerin oyunu gelmeyin, aldanmayın, sizler şeref ve namusunuzu koruyun, görevlerinize sahip çıkin. Yürüyüş, gece, miting, işgal, gazete alımı, bildiri, afiş, propaganda, bağış, aidat ve her türlü görevi üstlenen, ne yapabiliyorsanız onu yapın. Eğer onlara sahip çıkmazsanız acınızı daha da büyüt olacaktır. Şehitlerin değerlerine zarar verenleri affetmeyin, teşhir edin.

Tüm şehit ailelerine

Şehitler fiziki olarak aramızdan ayrılmış olabilirler, fakat onlar ölümediler. Şehitler kanlayıyla size yeni bir yaşamı yaratırlar. Onlar ailelerinin adını onurluca tarih sayfasına yazdırırlar. Onlar sayesinde sizler topumda büyük saygılık kazandınız. Siz onların büyülüüğünü anlayıp onların değerini bilmelisiniz, onlarla gurur duymalısınız. Onlar büyük bir emanetine sahip çıkmışsınız. Şehitlere sahip çıkmak, mücadeleye bes-on kurus vermek değildir. Bu çok basit bir yaklaşımındır. Böyle bir sahip çıkma onlara yakışmaz.

Bugün yeni yetişen binlerce küçük çocuklarımız şehitlerimizin adı ve ruhuyla büyütülüyor. Şehitlerin evi olan PKK'ye ve onların mücadelelesine sahip çıkmak, tekrar ediyoruz herkesten evvel aile ve akrabalarının görevidir. Bundan böyle devrimimizin harcı olan şehitlerimize bu temelde ve çerçevede sahip çıkmalıdır. Şehitlerimiz mücadelelerinde yaşıyorlar.

Xanə
6 Haziran 1990

Asuri (Süryani) halkına kabul ettirilmeye çalışılan teslimiyet ve TC'nin son oyunları

Bugün tarihin önemli bir döneminden geçtiğimizi unutmaya- lum ve doğan bu olağan iyi de-ğerlendirelim. Çünkü yüzüllerim katliamı, sürgün, baskıcı ve talanları, Asuri (Süryani) halkın yokluğunun eşigine getirerek iki seçenekle karşı karşıya bırakmıştır: Bugün ya sömürgeci emperyalistlerin inkarçı ve imhaçı politikalarına boyun eğip bunu bir kader olarak görüp yok olacağız, ya da tüm dinamiklerimizi, enerjimizi, bilinc ve gücümüzü harekete geçirip, artık bir gerçeklik kazanan Kürtistan ulusal kurtuluş mücadeleyle birleşerek soylu halklar arasında yer alıp var olacağız. Bize göre Süryani (Asuri) halkın seçeneği varolma seçeneğinden başkası olamaz ve olmamalıdır. Sömürgecilerin assimilasyoncu politikalarına boyun eğmek, insanlık suçudur. Bu yüz-kızartıcı suçu işleyenler, tarihin yargısından kendilerini kurtaramayacaklardır.

Günümüzde kadar Süryani halkı, bir çok acıya ve vahşet derecesine varan sömürgeci uygulamaları tabi tutulmuş ve tanık olmuştur. Halk, sürekli "reabilitasyon reçeteleri"yle politika-

dan, özdeğerlerden ve mücadelede uzak tutulmuştur. Yurt, toprak sevgisi gibi ulu değerlerden soyutlanarak bazı işbirlikçi güçler tarafından Avrupa'ya taşınmıştır. Sömürgecilerin Süryani halkına yapmadığı işkence ve barbarlık kalmamıştır. Başta TC sömürgecileri olmak üzere diğer tüm sömürgeci, işgalci güçler, Süryani halkın özgürlüğünü engellemiş, dilini, kültürünü ve her türlü birimlerini ortadan kaldırarak için aklı almadır yönetimlere başvurmuştur. Ortadoğu'nun en eski halklarından biri olan Süryani halkı, bugün bir kalıntı haline getirilerek, varlığı tartışılar hale getirilmiştir.

Süryani halkı, çok eski bir tarihe sahip olmasına rağmen gerçek durumu örtbas edilmiş, etnik özelliği sözde önderleri tarafından ikinci plana atılarak, istemleri din ve mezhep derecesine indirgenmiştir. Halk arasında çaresizlik, mistizm, kadercilik ve teslimiyetçilik yaygınlaşmıştır. Halkımız siyaset yapamaz, kurtuluş arayamaz hale getirildi. Toprağına, diline, kültürüne ve tarihsel geçmişine sahip çıkmaz duruma geldi. Bu gericiliğe geçmeyen teoriler, masal olmaktan öteye gidemez. Süryani halkın tarihini, direnişlerle, aktif çaba ve çağdaş mücadele biçimleriyle ye-

ve teslimiyetçi düşünce, öncelikle bellii süreçlerde Süryanilere önderlik yapanlara kabul ettirildi.

Süryani halkı adına siyaset yapıtlarını sanan bazı grupçuklar, reformizmden, liberalizm ve teslimiyetten öteye gidemediler. Halka hiçbir çıkış yolu göstermediler. Öncü olmaktan uzak olan bu güçler oturup emperyalizmden medet umdular. Halk gerçekliğini, sorunlarını ve çelişkilerini iyi tahlil ve tespit edemezler, buna bağlı olarak da doğru çözümleyici alternatif politikalar üretmediler. Yaşadığımız bölgenin çelişkileri, konumu ve dünya genelindeki önemini, hangi güçlerle ittifaklar yapabileceğini, halkın çıkarları doğrultusunda doğru bir şekilde tespit edip geliştiremediler. Bugün ise acil çözüm bekleyen halkın özgürlük ve kurtuluş gereğidir, doğru politikadır, birlikte ve sürmekte olan Kürtistan ulusal kurtuluş mücadelende yer almaktır. Pratiğe geçmeyen teoriler, masal olmaktan öteye gidemez. Süryani halkın tarihini, direnişlerle, aktif çaba ve çağdaş mücadele biçimleriyle ye-

Devamı 18. sayfada

HEP Milletvekilleri yürüdü:

Kürdistan halkı özgürlükçü ve eşitlikçi yaklaşılara verdiği değeri bir kez daha gösterdi

Halkın Emek Partisi (HEP)'nin 17 Temmuz'da İstanbul'dan başlattığı "Onurlu ve Özgür Bir Yaşam Yürüyüşü", 25 Temmuz'da Diyarbakır'da yapılan bir mitingle sona erdi. Bu yürüyüş, geçtiğimiz Mayıs ayı başında kurulan HEP'nin ilk siyasal etkinliğiydı. 11 HEP milletvekili, İstanbul-Diyarbakır arasındaki toplam 1.800 kilometrelük yolun yaklaşık 150 kilometresini Türkiye ve Kürdistan'daki 18 il ve ilçede yürüyerek katettiler. Halkın Emek Partisi'nin "Onurlu ve Özgür Bir Yaşam Yürüyüşü", Türkiye ve Kürdistan halkları tarafından sıcak bir ilgiyle karşılandı. Pek çok şehirde yürüyüşe yoğun katılım oldu. Yürüyüş güzergahında Kırşehir ve Hacıbektaş dışında kalan tüm il ve ilçelerde sömürgeci-faşist güçler, hem yürüyüşü hem de buna halkın katılımlını engellemeye çalışılar. Çok sayıda kişi gözaltına alındı.

"Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü", 17 Temmuz'da İstanbul Çağaloğlu'ndan başladı. Aynı zamanda parti kurucusu da olan HEP milletvekilleri Fehmi Işıklar, Cüneyt Canver, Kenan Sönmez, Adnan Ekmen, Arif Sağ, Mehmet Ali Eren, İsmail Hakkı Ünal, Abdullah Baştürk, Salih Sümer, Ahmet Türk ve İbrahim Aksoy yürüyüşte "12 Eylül ve Devamına Hayır", "İşkence ve Zulme Son", "Genel Af", "Suskun Basın Değil, Özgür Basın", "Öğretmenlere, Memurlara Sendikal Haklar", "Gençlere Güveniyoruz, Onlar Geleceğimizdir" vb. yazılı pankartlar taşıdılar.

Yürüyüş kortejini oluşturan 11 HEP milletvekili ile parti otobüsünün çevresini kuşatan faşist Türk polisi, yürüyüşü desteklemek ve eşlik etmek isteyenlere engel oldular. Buna rağmen, marş ve türküler eşliğinde temel insan hakları, özgürlük ve demokrasi için yürüdüklərini söyleyen HEP milletvekilleri, çevre binalarda oturanlar ve sokaklarda bulunan kitleler tarafından alkışlandı ve çok sayıda kişi kaldırımlardan birlikte yürüdü. HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar, yürüyüş sonrasında yaptığı bir açıklamada, İçişleri Bakanlığının yürüyüşün yapılamayacağına ilişkin bir karar çıkarttığını belirtirken, "Bir ülkede milletvekilleri halkın yanına gidemeyeceklerse, o ülkede demokrasiden ve insan haklarından söz edilemez" dedi.

HEP Milletvekilleri, İstanbul'dan sonra Kocaeli, Sakarya, Bolu, Ankara ve Kırıkkale'de de polisin engelleme girişimleriyle karşılaştılar. 19 Temmuz'da Ankara'da yürüdüler. Sosyalist Parti, Sosyalist Birlik Partisi ve TBKP Ankara örgütü tarafından desteklenen yürüyüşü HEP'li milletvekillere çevreden de çok sayıda katılım oldu. Faşist Türk polisi, burada da halkın katılımlını engellemek amacıyla kitlelere saldırdılar, copladılar ve sokaklara barikat kurdular. Yürüyüş izleyen basın mensuplarının kimliklerini kontrol ettiler, basın kartı olmayanları konvoy dışına çıkartmak istediler. Ayrica sivil polisler, "HEP otobüs-

sünden yayın yoluyla bölücü-lük propagandası yapıldığı" ni iddia ederek tutanak düzenleyip otobüsün içindekilerin kimlik tespitini yaptılar.

HEP milletvekillerinin "Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü"nın Türkiye'deki son durağı Adana'ydı. Burada binlerce insan HEP'lileri destekledi. Faşist polis, yürüyüşe katılan kitlelere saldırdı, dövdü ve birçoğunu gözaltına aldı.

21 Temmuz'dan itibaren "Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü"nın Antep, Birecik, Suruç, Urfa, Siverek, Mardin, Batman ve Diyarbakır'ı kapsayan Kürdistan bölümü başladı. Kürdistan'da yürüyüşe ilgi ve katılım çok daha kitlesel, sömürgeci-faşist güçlerin saldıruları da daha kapsamlı oldu. Birecik ve Suruç'ta olduğu gibi, HEP milletvekilleri bazı yerlerde "Beşikçi'ye Özgürlük" yazılı pankartlar ve sloganlarla karşılandı. Ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı sömürgeci-burjuva partisi SHP eliyle piyasaya sürülen "Kürt Raporu"nun içeriği, nedenleri, sonuçları ve diğer sömürgeci-burjuva partilerinin Kürdistan sorununa yaklaşımları konusunda kitlelerin sorularıyla karşılaştılar.

24 Temmuz'da Mardin girişinde HEP milletvekillerinin yolu "Özel Tim"ler tarafından kesildi. Sömürgeci-faşist özel timler, milletvekillerine eşlik eden yaklaşık 100 aracın anahtarlarını ve içerisindekilerin kimliklerini toplayarak Mardin'e girmelerini engellemeye çalıştı. Bunun üzerine HEP milletvekilleri ile özel timler arasında sert tartışmalar çıktı. HEP'liler, özel timlerin bu uygulamasına son verilmesi kadar bulundukları yerden hareket etmeyeceklerini ilettiler. Ardından kimlikler ve anahatların geri sahiplerine iade edilmesiyle Mardin'e hareket edebildiler. Özel timler, basın men-

suplarına saldırdı, tekmeledi ve fotoğraf makinalarını almaya çalıdı. Gazetecilerin olayları görüntülemesini engellediler.

Yürüyüşün Batman durağında HEP'liler, Cumhuriyet Meydanı'na doğru yürüyüşe geçtiler. Çok sayıda sömürgeci asker, polis ve özel tim elemanı etraflarını kuşatarak milletvekilleri çember içine aldılar. Daha yürüyüşün başında polis milletvekillerine "yasalara uygun davranışları" gerekçesiyle engel olmak istedi. Ve halkın yürüyüşe katılımını engellemeye çalışılar.

Bunun üzerine çevrede bulunan binlerce kişi, polisi yuhalayarak ulusal kurtuluş sloganları attılar ve polisin hem kendilerinin katılımını hem de yürüyüşü önlemek istemesini protesto ettiler. Ardından Batman'daki Cumhuriyet Meydanı ve çevresindeki sokaklarda sömürgeci güçlerle halk arasında çatışmalar çıktı. Sömürgecilerin cop, sopa vb. kullanmasına karşı kitleler de taş attılar. Bu çatışma sonucunda polis eline geçirdiği 30-40 dolayında yurtseveri gözaltına alındı. Kitleler, sömürgecilerin saldırısı ve gözaltına alma uygulamalarına karşı "faşist devlet", "katil polis", "polis baskısına son" vb. sloganlar attılar.

Bu olay nedeniyle 25 Temmuz gününe gözaltına alınan yurtseverler, korkunç işkencelerden geçirdikten sonra aynı 27'sinde serbest bırakıldılar.

HEP'in 17 Temmuz'da başlatıldığı yürüyüş, 25 Temmuz'da Diyarbakır'da yapılan mitingle sonuçlandı. Sömürgeci güçler mitingin yapılmasını ve halkın buna katılımını engellemek amacıyla daha bir hafta önceden kitlelere baskı yapmaya ve tutuklamaya başladı. 25 Temmuz'dan önceki son hafta içinde 100 dolayında insan tutuklandı.

Miting günü en az 3000 polis, özel tim ve askerden oluşan sömürgeci güçler, halkın sindirim

bul'dan Diyarbakır'a yürüdü.

Kendi vatanında bağımsız, özgür, onurlu ve demokratik bir yaşama susamış olan Kürdistan halkı, bu yürüyüşe sıcak bir ilgi gösterdi, destekledi ve fiilen katıldı. Elbette bu, geçmiş birkaç ay öncesine dayanan HEP'in yattığı kitlesel bir güç ve destek değildi. Tam tersine büyük bir emek, caba, direniş, kan ve can pahasına PKK'nın yillardan beri aralıksız sürdürdüğü Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleşinin halkın ulusal bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi bilincini geliştirmesine bağlı olarak ortaya çıktı.

Kürdistan halkı artık, sömürgeciliğe karşı geliştirilen ve kendi ulusal kurtuluşuna, bağımsızlığına hizmet eden her eylemi, her sözü değerlendirebilecek ve buna karşı tavır geliştirebilecek bilinçtedir, güçtedir. Yine Kürdistan halkı, her iki halk arasında bağımsızlık, özgürlük ve eşitlige dayalı politika ve eylemlere güç verir, destekler. Yeter ki, bu politika ve eylemler halkın çırkarlarına hizmet etsin, taleplerini dile getirsin, Kürdistan'da yürütülen sömürgeci özel savaşın tüm öğe ve uygulamalarına karşı koysun ve bunların dünya kamuoyuna aktarılmasında köprü olsun. Yeter ki, üzerinde hareket etmeye çalıştığı bu ortamı ve potansiyeli yaratıcı güç ve mücadeleye saldırmasın, inkar etmeye kalkmasın.

Evet, bunları yaptığı sürece adı ne olursa olsun Kürdistan halkından destek görecektir.

HEP'in "Onurlu ve Özgür Yaşam Yürüyüşü"ne Kürdistan halkın destek sunmasının, ilgi ve sempatiyle karşılaşmasının ve fiilen katılmasının nedeni de budur. Yani Kürdistan'da halkın HEP'e yaklaşımı oldukça bilinçli ve politiktir. Halk, aldatılmış olarak HEP'in mitinglerine katılmadı. Diyarbakır, Batman gibi merkezlerde ulusal kurtuluş örgütünün doğrudan talimatları doğrultusunda HEP'in bu mitinge yaklaşım gösterdi. Kürdistan halkı, artık ulusal bağımsızlıkçı taleplerinin çözüm çerçevesinin sömürgeci yasallık sınırları olmadığını biliyor. Bunu, daha önceki kitle eylemlerinde ve HEP'e yaklaşımında oldukça net bir biçimde ortaya koydu. Hepimiz gördük.

Burada kitle, sadece eline geçen politik bir inisiyatifi kullanmıştır. Nitekim, Diyarbakır ve Batman'da da kitlelerin eylem ve sloganları, HEP'in politik ufkunu çok aşmıştır. Bizim açımızdan bu da, şehir kitlelerinin çok acilen örgütlenmesi gereken siyasal bir güç olduğunu ortaya çıkarmaktadır ve bu görevi dayatmaktadır.

HEP'e gelince; sloganları ve eylemleri kitlelerin ulusal kurtuluşu inisiyatif ve eyleminin önemini açıcı olduğu müddetçe, artık ulusal bağımsızlıkçı mücadelenin politik inisiyatifinden ayrı düşünenmeyecek Kürdistan şehir kitlelerinin ilgisini göreceklereidir. Her zaman olduğu gibi burada da alabileceğimiz en önemli ders ve alacağımız ölçü, yasal platformu kullanmadada gösterilen ustalık değil, bu zeminde ve bu zemini aşan politik eylemdir.

SHP RAPORU BİR HİCTİR; HALK İKTİDARI GELİYOR

Uzun süredir beklenen ve daha hazırlanmadan üzerinde kemuoyuna açık tartışmalara başlayan Sosyal-demokrat Halkçı Parti (SHP)'nın "Kürt Raporu" nihayet yayınlandı. Beklendiği kadar olmasa da, çeşitli çevrelerde yine de belli bir yankıya yol açmayı başardı.

En başta, birçok haber ajansı, Raporu önemli bir haber konusu yaparak kamuoyuna duyurdu ve hemen hepsi, örneğin WDR Türkçe Servisi bile, "bakalım PKK terörünü önlemeye yeteceğ mi" diyerek, Rapordan beklenen temel amaci ortaya koydu.

Özal ve Demirel, SHP'nin böyle bir rapor hazırlamasını, kendilerinin "Doğu ve Güneydoğu Anadolu" dedikleri Kurdistan'da SHP'nin büyük oy kaybetmiş olmasına, kitelerin SHP'den kopmuş bulunmasına ve SHP'nin bununla oy tabanını yeniden kazanmaya çalışmasına bağladılar. Özal, "devletin Kürtçe eğitim yapamayacağını" söyleyerek, devlet adına Rapora açık itirazda bulundu. Kardeş partilereinden biraz da alayla karışık gelen eleştirileri yantlayan İnönü, "aslında Özal'ın raporu çok beğendiğini, fakat bunu belli etmek istemediğini" söyleyerek, "biz bu işi danışıklı bir biçimde ve ortak olarak yapıyoruz" demeye getirdi. Devletin görünen yöneticilerinin bu şakalaşmaları yanında, ordudan pek bir ses çıkmazken, önemli bir gürültü DGM Savcılarından geldi. Bunlar, raporu yazarlarının isimlerini isteyerek dava açacaklarını duydular.

SHP raporu, burjuva basını için de, birkaç günlük eşi bulunmaz bir haber kaynağı oldu. Bütün gazeteler ve yazar-çizer takımı bol bol eglendiler ve birkaç günlerini böyle geçirerek sayfalarını bununla doldurdular. Geriden kumandalı yönetilen SHP'nin böyle yöneticilerinden biri olan Metin Toker, SHP'nin 12 Eylül'ün açtığı yolda yürümeye bile doğru dırıştıbecerememesini görmezlikten gelerek, bir anda SHP'nin "bir yol açtığını" ilan ediverdi. Devletin dış politika ve "Kürt sorunu" uzmanlarından biri olduğunu artık saklamayan M. Ali Birand, "herkesin SHP'yi alkışlaması gerektiğini" başlık yaparak, SHP raporunun önemli ve son bir şans olduğunu, "bölgücü terörün" ancak böyle önlenebileceğini, ipin ucunun kârılma noktasına gelindiğini, eğer geç kalırsa artık bu tür yöntemlerin de hiçbir çare olmayacağına belirterek, kendi üslubyla bütün devlet yönetimini uyarmaya çalıştı. Benzer yazılar ve öğüt verici görüşler bütün gazetelerin sayfalarını günlerce sileyip durdu.

Dikkat edilirse, SHP raporu üzerinde gösterilen tepkiler, her biri bir yanından olmak üzere, birçok gerçek dile getirmektedirler. Bunların hepsinin de belli bir gerçeklik payı olduğunu kabul etmek gereklidir. Hepsinin bir araya getirilmesi ise, önemli ölçüde gerçekliği ortaya koymaktadır. Raporun bu tepkilerle toplamda, raporla amaçlanan açık olarak vermektedir. SHP raporu, "Kürt sorunu" için bir çözüm önerisi değildir, Kurdistan sorununun devrimci çözümünü, Kurdistan ulusal kurtuluş mücadelesini engellemek ve ezmek için faşist-sömürgeci TC'

nin uyguladığı sömürgeci özelavaş yöntemlerinden sadece birisidir. SHP raporunun ve bu temelde yürüttüğü girişimin esas yani, onun bu özellikleidir. Bu faaliyet, tipki Kurdistan'da yürütülen katliam gibi, Kurt halkı üzerinde uygulanan baskı ve işkence gibi, TC'nin yürüttüğü sömürgeci özel savaşın temel bir yöntemidir. Sadece, diğer yöntemlere göre daha çok maskeleyici ve aldatıcıdır, amaçta hiçbir farklılık yoktur. Maskeleyici ve aldatıcı olması ise, onun en tehlikeli yanını oluşturmaktadır.

SHP raporunun bir niteliğini, onun "Kürt sorunu" için bir çözüm önerisi olmamasını ve oluşturmamasını anlamak fazla zor değildir. Zaten o, böyle bir temelde ortaya çıkmamaktadır. Baştan beri bir "Kürt sorununu" varlığını kabul eden, bu sorunu demokratik yollarla çözmeye çalışan bir yaklaşımın ürünü değildir. SHP, Kurt varlığını bile kabul etmedi, isminden "Kürt" deyimi bulunan bir toplantıya katıldıkları için, daha altı ay önce bir çok milletvekilini ihraç etmiştir. Bu durum bile şimdi "Kürt sorununu" sahiplenmeye çalışmasının ne demek olduğunu ve bunun altında yatan esas amacı anlamaya yeter. Ayrıca, SHP'nin bu çabalayı, TC'nin 28 Mart darbesiyle (424 sayılı kararnameyle) de tam bir uyguluk içindedir. O kararnamenin içerisinde de, katliam ve sürgülerle ulusal kurtuluş hareketini ezmek, bundan sonra da "Kürtçe serbest" deyip işin içinden çıkmaya çalışmak vardır. Bunlar da, Kurdistan ulusal kurtuluş mücadeleşinin Türk devletini yıkıma tehdit ettiği, geniş kitlelerin açık başkaldırıya giriştiği bir dönemde ve bu gelişmelerle karşı gündeme getirilmiş olan sömürgeci devlet tedbirleridir. Demek ki, SHP raporu, bir çözüm önerisi değil, devrimci çözümün dayatılığına karşı ve bu çözümü tasfiye etme amacıyla yönelik bir devlet girişimidir. Devletin 28 Mart darbesi çerçevesinde planladığı önlemlerin bir parçası durumundadır. Sadece, zamanlama açısından uygun olup olmadığı kendileri açısından tartışılabılır. Zaten tepkiler de bütünüyle bu yöndedir.

Faşist-sömürgeci TC özel savaş çerçevesinde, Kurdistan ulusal kurtuluş mücadeleşine karşı baskı ve işkence uyguluyor, her düzeye katliam yapıyor, sürgüne ve geniş alanları toptan boşaltmaya başvuruyor, koruculuk sistemi ve pişmanlık yasası var vs. Bunlar hep, ulusal kurtuluş hareketini ezmeye yönelik ve hareketi tasfiye etmenin esas yanını oluşturuyor. Tasfiye çabasının diğer yanı da, kitleleri, çeşitli işbirlikçi güçleri devlete kazanmak, devletin çeşitli organlarına bağlı hale getirmek oluyor. 1990 Newroz ayaklanması, Kurt halkın devletten tamamen koptuğuunu açıkça gösterdi. Bu nedenle, bu olaydan sonra, ezme ile birlikte kitleleri devlete kazanmaya da ağırlık veriyorlar. TBKP ve HEP gibi güçler, bu doğrultuda seferber edilmiş durumdadır. SHP'nin "Kürt raporuyla" geliştirmek istediği çabalar da esasta buna yönelik ve devletin bu yönü faaliyetlerinin önemli bir halka sunu oluşturmaktadır. Bu açıdan, halkın SHP'ye kazanma amacından önce, halkın devlete kazanma

amacı gelmektedir. ANAP'in TBKP ile anlaşarak onların Türkiye'ye dönmesini ve faşist rejim içine girmesini sağladığı bilinmektedir. İşbirlikçi-reformist Kurt çevrelerine yönelik aynı faaliyeti yürütme görevi de SHP'ye düşmektedir. SHP'nin "Kürt Raporunun" buna yönelik bir çaba olduğundan kuşku duymamak gereklidir. Türkiye'de yayınlanan DENG dergisinin 2. sayısında ortaya koyduğu program ile SHP raporu arasında içerik olarak bir fark yoktur. TKSP'nin Nusaybin ve Cizre olayları nedeniyle dağıtıçı bildirideki talepleri ile SHP raporu aynıdır. TEVGER denen oluşum tamamen bu doğrultuda inşa edilmiş bir yapı durumundadır. Kopenhag'daki AGİK toplantısı vesilesiyle, bügüller ile Türk heyeti arasında yoğun uzlaşma görüşmeleri ve tartışmaları yapılmıştır. İnönü ve Baykal, Sosyalist Enternasyonal toplantılarında ve yurtdışı gezilerinde bu yönlü görüşmeleri ve anlaşma çabalarını sürdürmüştür. Bütün bunlar son derece açık ve somut verilerdir. İşbirlikçi-reformist Kurt grupları, tipki TBKP gibi yapılmak istenmekte, onlar da buna hazır bulunmaktadır. SHP raporunun buna yönelik bir güvence ve uzlaşma metni yapılmak istediği kesindir. Bu faaliyet, tamamen, PKK'yi tecrit etmeye, bağımsızlık ve özgürlük hareketini tasfiye yönelikdir. Elbette bunun ne kadar başarılı olabileceği ayrı bir konudur. TBKP'nin nasıl bir iflası yaşadığı açık bir tecrübe olarak göz önünde durmaktadır.

SHP'ye Kurdistan'da oy tabanı kazanmaya yönelik amaçlar da gütmektedir. Ayrıca, dış çevrelerin, uluslararası kamuoyunun isteklerini karşılamaya da yönelikidir. İnönü ve Baykal'in, yurtdışı gezilerinde bu konuda yoğun eleştiriye uğradıkları, özellikle Avrupa'nın sosyal-demokrat partilerinin kendilerinden açık istemelerde bulundukları bilinmektedir. Rapor, bütün bunları da karşılaşma amacıyla gütmektedir.

Bir çözüm niteliği taşımadığından, içerik olarak raporu tartışmak anlamsızdır. Güya "Olaganüstü Bölge Valiliği ile koruculuk sisteminin kaldırılması" öngörülmektedir. Tabi bunların yerine daha profesyonel birliliklerin geçirileceği de belirtilmektedir. Kurdistan'da korucu başlarının önemli bir kesimi SHP üyesi iken, SHP bunları bile kaldırılamazken, "koruculuk sistemini kaldıracağını" söylemesinin ciddi bir yanı olabilir mi? SHP raporuna göre, isteyen Kurtçe konuşabilecekmiş! Başkan Yoldaş'ın PKK 2. Ulusal Konferansında belirttiği gibi, halkın kendi arasında Kurtçe konuşuyor, Kurtçe konuşulsun demek ne bir haktır, ne de bir özgürlüktür. Böyle ucube öneriler, tam da faşist-sömürgeci TC'ye yakışan bir şey olmaktadır.

Bütün bunlara rağmen, rapor sahiplerine söyleyeceğimiz şudur: buyurun yapın. Eğer gücünüz ve cesaretiniz varsa söylediklerinizi hayata geçirin. Boş söz söyleyen gevezeler değil, iş yapan adamlar olun. Ancak, söyledikleriniz hayata uygulanamaz-

bunlardır, ilerlemeyi ve gelişmeyi ancak bunlar sağlayabilir, 12 Eylül'ün yarattığı kokuşmuşluğu yerlebir ederek yeni hayatı ancak bunlar kurabilir.

SHP raporu, I. Beşikçi'nin tahliye edilmesi, her alanda Kurdistan sorunu üzerine yapılan tartışma ve eylemler çok önemli bir durum ortaya çıkarmıştır. Beşikçi'nin de belirttiği gibi, resmi ideoloji artık parçalanmıştır. Bu, sadece sosyalist ve devrimci güçler nezdinde böyle değildir, halkın kitleleri nezdinde de böyledir. Egemen sınıf da artık bunu savunamıyor ve koruyamıyor. Egemen yapı, giderek daha çok artan bir dalgalanmayı, duraksamayı ve belirsizliği yaşıyor.

Ordu, kendine havale edilen işleri yapamıyor. Bazen ortalıkta çok düşünüyor gibi görünüp de hiçbir şey düşünmeyen adamlar dolasır. Türk Genelkurmayının durumu tipki buna benzemektedir. Her alanda yaşanan ve son derece ağırlaşmış olan bunalım, PKK önderliğindeki Kurdistan ulusal kurtuluş savaşının ulaşlığı düzey ve kitlelerin başlayan eylemliliği bu durumu yaratmıştır. İdeolojik yapısı parçalanan faşist-sömürgeci rejim, temellerinden çatırdamaktadır. Bu durumu iyi kavrayan emperyalistler ve faşist yöneticiler, ipin ucunu kaçırılmamak için, kitlelerin inisiyatifi eline almasını önlüyorlar. Bileşenlerin içinden gelen her şeyi yapmaktadır. En küçük kitle hareketinin önüne polis ve asker barajını çıkarılmaya çalışmaktadır. Fakat kitleleri durdurmak gerçekleştirmektedir. Bu yanlışlıdır; kitleleri durdurmak ve faşist barajı kırmasını engelleyen kendi dumurlarıdır; devrimcilerin, kitlelere öncülük yapması gerekenlerin durumudur.

Bu durum artık kırılmalıdır. SHP raporu ve faşist rejimin benzer çabalari bir hictir, bunların geleceği belirlemeye gücü yoktur. Sadece, burada bulunmaması gerekenler, bu tür oyuların figürünü olmamalıdır. Devrimciler ve halkın kitleleri gerçekleri iyi görmelidirler. Kaderlerini kendi ellerine alma fırsatını, halkın iktidarına, devrimci-demokratik iktidara yürüme fırsatını yakalamışlardır. Bu fırsatı iyi kullanmayı bilmek, faşist-sömürgeci rejim üzerine topluca yürüyüp kesin sonuçlar almayı başarmak gereklidir. Kurdistan'da somut talepleri ve büyüğen bir eylem vardır, fakat Türkiye'de faşist rejime alternatif bütünsel bir hareketin ortaya konması zayıftır, henüz yeterli düzeyde yoksundur. Bu durumun aşılması, güncel koşullarda çok büyük önem taşımaktadır. Faşist-sömürgeci rejime karşı, tüm çalışanlar için tam bir demokrasiyi öngören gayet somut ve açık bir programı ve bu program için savaşan kitlelerin devrimci eylemini alternatif olarak çıkarmak gereklidir. Bu temelde kesin bir ayırmada ve bunu kabul edenlerin en geniş birliğini yaratmak, söz değil eylem yapmak, halkın kitlelerinin faşist rejimin barajlarını aşıp rejimin üzerine yürümesini sağlamak, güncel görevleri yeri getirmenin ve geleceği kazanmanın tek yoludur. Bugün Türkiye'nin sorunlarını çözecek tek güç, Türk ve Kurt halkın demokratik iktidarıdır. Geleceği, bunun için savaşanlar yaratacaktır.

SHP'IN Güneydoğu Raporu

SHP tarafından hazırlanan "Sosyaldemokrat Halkçı Parti'nin Doğu ve Güneydoğu Sorunlarına Bakışı Çözüm Önerileri" başlıklı 36 sayfalık raporda, "Bölge hal 12 yıldır sıkıyönetim ve olaganüstü hal uygulamaları ile birlikte yaşıyor", "Yurttaşlar resmi otoritelere karşı tepki gösterme konumunda", "Bölge insanına potansiyel suçlu olarak bakılmakta" saptamaları yapıldı.

İşbirlikçi-reformist Kurt çevreleri, eğer böyle bir şeye girişirlerse akibetleri bundan farklı olmayacak, Kurt halkı böyle alçakça bir davranışla asla affetmeyecektir.

Dar anlamda, bir parti olarak SHP açısından da, raporun elbette önemli amaçları vardır. SHP Kurdistan'da silinmiş bir parti durumundadır. Başlangıçta hükümetten daha çok devlet sahipliği yapmış, Kurdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı mücadede, SHP, karargahını Diyarbakır'a taşıyabileceğini açıklamıştır. Ardından birçok milletvekilini partiden atmıştır. Bu nedenle, SHP'nin Kürt raporuyla" geliştirmek istediği çabalar da esasta buna yönelik ve devletin bu yönü faaliyetlerinin önemli bir halka sunu oluşturmaktadır. Bu açıdan, halkın SHP'ye kazanma amacından önce, halkın devlete kazanma

sa, o zaman suçu başkalarına yüklemeyin, kendinizde ve kendi söylediklerinizde arayın.

Halk kitlelerinin ve tüm devrimci, demokrat güçlerin, sunuları her zamankinden daha çok bilmesi gereklidir: Gerçekin ve hayatın nabzı, bu tür raporlarda ve boş tartışmalarda atmamaktadır. Zamanı böyle geçirmek, sadece gevezelik yapmak olmaktadır. Bu açıdan, SHP raporunu tartışmak, bunu değerlendirmeye çalışmak bile anlamsızdır. Bu durum, tipki Ekim Devriminin öngöründen ortaya çıkan "Kurucu Meclis" tartışmalarına benzemektedir. Bu nedenle, Lenin'in o dönemdeki sözleri daha çok öğretici olmalıdır. Gerçekin ve hayatın nabzı dağdaki gerilladır, fabrikada ve her yerde çalışan insanın elindedir, onların hareketinde, devrimci savaşta ve kitlelerin devrimci eyleminde ortaya çıkan rapor,

CEPHE-BİRLİK ÖRGÜTLENMESİ KİTLE ÖRGÜTLENMESİDİR

Kürdistan'da ulusal kurtuluş cephesinin siyasal anlamı, örgütSEL biçim ve geliştirilme tarzı netleşmiştir. Her ne kadar bazı "malum" güçler israrla, ulusal birliğin ve ulusal mücadelenin yolunun "mevcut örgütlerin ittifakından geçtiğini" söyleyorsa da siyasetin, pratiğin ve kitlelerin eylemleriyle bunları yalanladığını, cephe örgütlenmesi ve mücadelesinin tüm emekçi ve ulusal sınıf, katman ve grupların eylem içinde, aynı sloganlar etrafında ittifakından ve örgütSEL bütünlüğinden geçtiğini biliyoruz.

Bu anlamda cephe konusunda teorik, örgütSEL ve pratik netsizlik içinde değiliz. Netsizlik ve yetersizlik kitle denizini örgüt ve mücadele kanalına seferber etmede ortaya çıkmaktadır. Devrimci mücadede yurtsever güçlerin her yetmezliği düşmanın hesabına yazılan bir puan anlamusuna gelmektedir. Devrimci-yurtsever çalışmamızın ağırlığının ülkemizde ve bir parçasının da ülkedeki organik bütünlük içindeki dış alanlarda yürütüldüğünü biliyoruz. Ülkemiz politik ortamını da biliyoruz. Dünyanın en gerici teörü halkımıza uygulanıyor. Kitleleri örgütleme çalışmadımız bu koşullarda olacaktır. Açıkçası, işkence, çatışma ve tutuklama ile içe bir çalışma. Ve bu koşullarda kitleleri korumak, topyekün örgütlenme ile mücadeleye çekmek zorundayız. Kitlelerin ideolojik ve politik olarak önemli oranda kazanılmış olması, kitlelerin düşman terörüne rağmen korku sınırlarını aşmış olması ve sömürgecilerin her uygulamasına karşı kitesel tepkiden yana olmaları çok önemli bir avantaj olmakla birlikte, tüm bu kazanımlar kitlelerin öğretmeni olacak devrimcilerin zaaf ve yetmezliklerini meşru kılmaz. Hatta mevcut koşullarda bu zaaflar çok daha fazla tahribat yaparlar.

Süreç kitle örgütlenmesi ve mücadelesi süreci olduğuna göre her parti ve cephe kadrosunun başarısı, kitle eğitimi ve örgütlenmesinde sağladığı başarı ve eyleme kaldığı yurtsever sayısı ile ölçülecektir.

Kitle örgütlenmesinde aşılması gereken yetersizlikler şunlardır:

Birincisi; Cephe örgütlenmesinde parti-cephe birliği ve parti-cephe ayrılığı tam kavranamıyor. Bu yetersizliğin en önemli kaynağı da parti kadrosunun cephe faaliyeti karşısında görevlerini kavrayamamasıdır. Parti kadrosunun görevi cephe örgütlenmesi yaratmaktadır. Yani kadro doğrudan kitle çalışması yürütür. Kitle çalışması, sadece cephe çalışanına has değildir. Cephelin siyasal kapsamı parti olgusunun da çok ötesindedir. Cephe, ulusal bağımsızlık mücadelerinde varılması gereken en temel amaçtır. Parti ile cephe ayrı iki olgu olmakla birlikte birbirinden ayrılmazlar. Bir kadro şunu diyemez, "ben partiliyim, sadece parti çalışması yürütürüm". Hayır, bir partili cephe çalışması yürütür. Bir kadro, cephe-birlik örgütlenmelerinin eğitim ve mücadele sorunlarına kendini hasretmek zorundadır. Cephe içinde parti olgusu ayrı bir olğudur. Lenin yığını, parti ve parti çekirdeklerini koruyan ve besleyen kaynak olarak değerlendirir. Gerçek de budur. Öncü kendini yığınla aynasızlaşmak zo-

rundadır. Öncülük yetkinlikle sağlanır. Yiğin içinde erime, onların biliş ve örgütSEL davranışlık durumuna gerileme değil, yiğinlara kendini kabul ettirmeye, onları öncülüğüne inandırma, onların yaşam tarzi, olanak ve duygularını kavrama olarak anlaşılmalıdır.

Kadro bu çalışma içinde cephe çalışanı gibi olmalı, diğer cephe çalışanları ile aynı inisiatifi paylaşmalı, onlara tepeden bakmamalı, onları cephe çalışmasını ilgilendiren tüm politikaların tartışılıp karara çıkarılmaları çalışmasına katmalıdır.

Kadro çalışma nesnesi olarak kitleleri görmelidir.

İkinci; Cephe örgütlenmesini plan, program ve talimatlarla sınırlama yetmezliğidir. Evet, cephe çalışması plan-programa dayanmak zorundadır. Fakat, sürekli planla yetinme cephe çalışmasını kağıt üzerinde bırakır. Eğer planlarla devrim olsaydı, devrim çok kolay bir iş olurdu. Oysa biliyoruz ki, asıl gelişme bu programları pratiğe aktarma yetkinliği ile sağlanır. Devrimin sürekli planlarla uğraşan bürokratlara değil, üretken bilinci cephe işçilerine ihtiyacı vardır. Çokunlukla çalışmamızda iki ölçü arasında duruyoruz. İkincisine varmayı, üretken olmayı beceremediğimiz için, sürekli hazır teorik formüllere sarılıyoruz. Sonuçta ya yerimizde sayıyor ya da kısır bir döngü içinde kalıyoruz. Bu yetmezliğin özünde eğer, bilinci ve müzmin bir küçük-burjuva bürokratizmi yatmıyorsa, bu kısırlığı aşmanın tek yolu vardır, o da bilinci ve yaratıcılığı, plan ve programları pratiğe geçirmenin sorunları üzerinde yoğunlaşmaktan geçer.

Üçüncü; Dar pratik hastalığıdır. Çalışmada genel bir ajitasyon ve propaganda ile yetinir. Aylar ve yıllar geçiyor, halen çalışma tarzı aynı. Plan ve program yok. Halbuki amaç, örgüt yaratmak ve yurtseverleri bilinci örgüt sorumluluğu altına sokmaktr. Bu yapılamıyor. Nedeni de açık; sorumlu bilmiyor, bilmek için de kendini eğitmiyor, işin kolayına kaçıyor, bilinenle yetinir. Kitle artıyor, sorunlar büyüyor, halen çözümler aynı kalıyor. Neticede pratik gelişme,

çalışanın bilinc ve örgütleme kapasitesini aşıyor. Sorumlu, pratik görevler altında eziliyor. Çare olarak iki yöntemle başlıyor; ya sekterizme sapıyor ya da gerileyerek her anlayışa taviz veren bezgin bir konuma düşüyor. Gerçekte bu tutum bir ulusal kurtuluşunun tutumu olamaz; bir cephe kadrosu hem kitlenin öğretmeni hem de öğrencisi olmak zorundadır. Tabii her duruma uygun elde hazır reçete olamaz. Cephe kadrosu, sürekli kendini eğitmeli, eğitimi kitle eğitiminin önünde seyretmeli, örgüt ve mücadele sorunlarına bu bilinciyle ve deney birikiyle yeni yeni çözümler getirmeli. Pratiğin zenginliği, her gün karşımıza yeni yeni görevler çıkardığına göre, bir cephe kadrosu belirlediğimiz ölçülerde bir üretkenlik içinde olmalıdır.

Dördüncü; Cephe çalışmalarında süreklilik sağlanamıyor. İnsan denizinde çalışacak uygun elemenin yokluğundan sürekli ya-

nedenlerinden biridir. Bu yetmezlige nasıl düşüyoruz? Çoku kez tıkanaklı aşmanın çaresini yöneticileri değiştirmekte bulunuyor. Böylece çalışanın özgür bir alanda deney kazanması önlemedi oluyoruz. Yeni gelen de, var olan deney birikiminden yararlanıyor. Tekrar sıfırdan başlıyor. Ya da insan eğitmesini ve örgütlemesini bilmiyor. Kitle geriliğini öne alıyor, bunlardan ürküyor, aşmanın yöntemlerini bulamıyor, görev verilen eğitemiyor, yetmezliklere kırıcı yaklaşıyor; bu sektör yaklaşımla insanları kaçırıyor ya verimsiz bir çalışmaya hapsediyor ya da kendiliğinden monoton bir çalışmanın içine hapsoluyor.

Bir yönetici, yönetim gücünü olandır. Kendini eğitmeyen başkasını da eğitemez. Cephe-birlik sorunları üzerine yoğunlaşmayan başkasını da yoğunlaştırmasız. Bir yönetici araştırır, yenilik içinde olur. Özgür konusu üzerinde yoğunlaşır. Bu konuda bir

kimiliyor. Devrim ustaları bu nu "orman denizinde ağaç görememek" hastalığı olarak değerlendirdi. Bu durum çalışmalarındaki aksaklılığın en önemli

uzman profesyonelligine ulaşır. Yenilik ve yeni çözüm olmadı mı kitleye bikkinklik gelir, birlik çalışmalarına karşı ilgisi azalır.

Beşinci; Cephe-birlik çalış-

malarında kitleye inisiatif kazandırılmalıdır. Kitle bilinci küçüksememelidir. Birlilikler, kitlelerin örgütlü inisiatifinin ve kararlarının geçerli olduğu platformlardır. Yazılı formasyonla, toplantılarla, aynı faaliyete mümkün olduğunda çok kişi katımla ve onları sorumluluk altına almayla kitlelere politik-orgütSEL inisiatif kazandırılabilir.

Yaklaşım eğitici, kolektif ve yapıcı olmak zorundadır. Bunun anlamı üzerinde cephe kadrosu iyice düşünmelidir. Birlilik çalışması kadro üretim okuludur. Amaç kitleden gittikçe daha fazla sayımı kadrolaştırmak olmalıdır. Kadrolaştırma, uygun görev, yeteneklerin isabetli tespiti, eğitim, çalışmada yapıçı denetim ve yardım etme sorunudur. Eğer, kitleden önüne hemen "cephe çalışması eşittir evi ve işi terketmek" dayatmasının koyarsak, kitleler ürkütür ve kaçırırız. Yöntem, kişilere konumuna göre iş vermeyi beceremektir. Çokunlukla bunu beceremiyor, beceriksizliğimize yönelik yine, suçu "kitle geriliklerine" yükliyoruz.

Tekrar vurgulamayı gereklidir: cephe-birlik çalışması her yurtsevere görev verme çalışmasıdır. Okulda öğrenciye, fabrikada işçiye, camide imama, evde kadına, memura, esnafa, öğretmene vd.'ne iş verme sorundur. Cephe yöneticisinin başarası bu görevlendirmeyi ve yürütmemeyi beceremelidir kapasitesinde yatar.

Altıncı; Kitle sorunlarına yaklaşımda sergilenen yetersizliklerdir. Biliyoruz ki kitlemiz içinde aşiretçi, aileci anlayışlar ve mezhep düşünceleri etkindir. Belli güçler de bu ayrılıklarını derinleştiriyor ve bu amaçla örgütler kuruyorlar. Ayrıca Avrupa alanının kültür ve sosyal yaşamının kitlemiz üzerindeki etkileri de somut. Bunları dikkate alındığımızda eğitimimin önemi ortaya çıkarır. Yaklaşımımız her türlü sektörde, önyargı ve liberal tutumdan uzak olmak zorundadır. Tabii ki hiç bir bölgesel, aşiretSEL, ailesel ve dinsel ayrıliga taviz verilmeyecektir. Fakat biliyoruz ki bunlar, slogan düzeyinde taviz almaktır asılmazlar. Eğitim, demokratik yaklaşım, yurtseverleri ortak çalışmalarla çekme, sorumluluklarını artırma ve tüm yurtseverleri ortak bir duyu etrafında birlesştirmekten geçer. Eğitimi bu anlayımla bilişlendirme - mücadele etme eksenin bütünlüğü içinde değerlendirileceğiz.

Fakat pratikte bunlar yapılmıyor. Her birliğin, genel cephe ve özel olarak da kendi örgüt ve mücadele sorunları üzerinde kitleyi eğitme çalışması sürekli olmalıdır. İşte yapılmayan bu çalışmada. Birlilik yönetimi bildiri dahi çıkaramıyor. Kendi birliklerini ilgilendiren gelişmeleri bile izleyemiyor, bülten çıkaramıyor, eğitim konusunda iddiyalı olamıyorlar. Kürdistan'da muazzam bir ayaklanma deneyi yaşandı. Bu deneyler bile birlik yönetimleri tarafından incelenmemiyor. Demek ki çalışmalarındaki geriliğin kaynağuna kitleleri değil, örgütSEL öncü güçlerin darlık ve yetmezliğini koyacağız.

Yedinci; Cephe-birlik çalışmalarında sergilenen siyasal darlıktır. Cephemiz kitleler üzerinde egemenliğini gittikçe artı-

maktadır. Mücadelemiz hem Türkiye'de hem Ortadoğu'da hem de Avrupa'da otorite kazanmıştır. Çalışmalarımız, mücadelemizin bu siyasetin saygılılığını ve onu daha da artırmaya denk düşmelidir. Kendi kabuğuna çekilmiş, dar bir çalışma içine gömülmüş, verimsiz birlik çalışmasını aşamayan bir birlik yönetimi başarısız bir yönetimdir. Halbuki çalışmalarımızla geniş çevrelere açılmalıyız, hep bunun planlaması ve çabası içinde olmalıyız. Toplantılar, yayın, propaganda ve kitleSEL eylem gücüne en geniş çevrelere ulaşmalıyız. Biz ise kendimizi hep bir çevre içinde hapsediyoruz. Dışımızdaki hiçbir şeyden habremiz olmuyor yoğunlukla. Açılmışta karşılaşlığımız en küçük bir aksiliği büyütüyor, bundan ürküyor, neticede tekrar kendi dar kabuğumuza çekiliyoruz. Gerçek mücadelemizin haklılık ve saygılılığı değerlendirdiğinde, geniş ufuklu bir çalışmaya Kurt Küçük-Burjuva gruplarının kitle kaynağını kurutabiliriz. Önemli

zebilirim, bildiri ve bültenleri basacak kaç yazıcı, kaç teknik eleman bulduk, ülkedeki kitleme çalışmalarımı ne kadar yansıtım, bunun yol ve yöntemleri ne olmalıdır vb.

Dokuzuncusu; Çoklukla devrimci çalışmaların esası olan çalışma tarzının temel uygulamaları üzerinde ciddi yetmezlıklar içinde oluyor ve bu yetmezlıklar tüm çalışmalarımızı koşulandırıyor.

Cephe çalışmasında **kollektivizm** esastır. Kollektivizm, çokluğun bir eylemdir. Ancak birey tek başına olsa bile kendine karşı kollektif olmak zorundadır. Bu, çalışmalarının gönüllük ve dönenmsel uygulamasının program ve talimat ilkelerile kıyas güçdür. Gönüllük çalışmasında, kendini bu eleştiri uygulamasına tabi tutan bir cephe kadrosunun yapacağı hata oranı oldukça düşer. Bir birlik yönetimi kollektif çalışmak zorundadır. Kollektivizmin en gönüllü zemini toplantılardır. Eğer toplantılar düzenli yapıılır, toplantılar hazırlıklı ge-

karşı eğitici ve hataları açıcı tarzda yaklaşmak önemlidir. Çoklukla bu yaklaşımı beceremiyoruz. Hatalara karşı kırıcı oluyor ya da birden bire ağır sorumlulukla çalışanları ürkütüyoruz.

Cephe-birlik çalışması örgütü çalışma olduğuna göre, ilk adımdan soruna örgütü yaklaşımlıdır. Her temel alanda komiteler, çevreler, dağıtım ve propaganda grupları ve temsilciler oluşturulabilecektir. Bir anlamda bu örgütlenme amaçtır. Ve bu sağlanmadan güçlü bir birlik çalışmasından bahsedilemez. Bu örgütlenmeler işçiler, gençlik, esnaf, kadınlar, memurlar, imamlar vd. halk kesimleri arasında oluşturulur. ARGK, köylere halkın özyönetim organları olarak "Komen Gel-Halk Komiteleri"ni örgütüyor. Bunun şehir kitleleri içindeki karşılığı okulda, fabrikada, mahallede, camide vb. yerlerde kurulan cephe-birlik örgütleridir. Bir çevre ya da bir temsilci birlik örgütür. Amaç halkı en küçük birime kadar örgütlemek, devrim-

bir tikanmayı yaşayan Türkiye sol hareketinin bu durumunu aşılması birlik olarak da katkı yapabiliriz. Çeşitli ilerici güçlerle yararlı dayanışmalar geliştirebiliriz. Tutucu olmamalı, yılmadan çekilmemeliyiz. Mücadelemizi ilgilendiren her platformda hazır olmalıyız. Birlik üyelerimizi bu doğrultuda eğitmeli ve görevlendirebilmemeliyiz.

Sekizinci; Ülkeye bağlı mücadelenin kadrosal ihtiyaçlarının karşılanmasında da önemli yetmezlıklar içinde oluyoruz. Bir yayın ülkede bir silahdır. Bir telefon konuşması bir talimattır. Bir kurye bir örgüt ve gönüllü bir propagandasıdır. Cephe-birlik yönetimi olarak bizler kadro üreteceğimize, gelişme sorunlarıyla başa çıkmayınca, sürekli üstten kadro talep ediyoruz. Bu talep isabetli degildir. Kadro saklıda yetişmez. Pratik içinde yetişir. Kendisi dar olan bir yönetici, kitlenin kendi darlığını aşmamasını ister. Bir cephe yöneticisi şu soruları kendine sürekli sormalı ve cevaplarını bulmalıdır: Kendimi ne kadar eğittim, birlik sorunlarına ne kadar egemenim, birlik kitlesini nasıl eğitmeliyim, ne zaman hangi konuda bildiri çıkarmalıym, uluslararası alan da hangi platformları ve nasıl değerlendirebilirim, ülkeye bağlarımla nasıl geliştirebilirim, birlik sorunlarını nedir ve nasıl çö-

linir, tartışılır ve çözümlere varılabilirse kollektivizm sağlanmış olur. Biliyoruz ki, birlik çalışmaları tıkanıklığının çoğu yönetimden başlayan bu toplantı ve kollektivizm yetkinliğine ulaşamamaktan kaynaklanmaktadır. Biçimsel toplantılarla gidiyoruz, çözümlere ulaşamıyoruz. Kendimiz kollektif ve çözümleyici olamayınca, kitlelere de çözümleyici olarak yaklaşamıyor ve kollektivizmi onlara yayamıyoruz. Kitle kollektivizmi, biçimde değil özde kitleleri cephe politikasına ortak etmektir. Fakat ağavari yaklaşımalarla, hazır reçeteleri zorla benimsetmekle, hazır kararları onaylatmakla kollektivizm sağlanmaz. Kitleler, bilinçli ve demokratik onaylarından geçmeyen kararların uygulanmasına gönüllü katılmazlar. Neticede pratik, bir avuç birlik yöneticisinin omuzlarına biner. Bu da yönetimi boğar. Ortaya herseyi kendinde merkezileştirilen yönetici tipi çıkar ki, bu hamal çalışmayla fazla mesafe alınmaz ve tikanma gelir.

Çalışma tarzının bir uygulaması olan görevlendirmelerde çok hata yapılabiliyor. Birlik çalışmalarını yapmak tabii ki çok kişiye görev vermek geçer. Fakat sadece görev vermek yetmemektedir. Görevi kavrata mak, denetlemek, eğitmek ve ortaya çıkacak hatalar ile yetmezliklere

ci-ulusal propagandanın etki alanına almak ve mücadeleye çekmektedir.

Bir komite nasıl kurulur, görevi nedir, çalışma tarzı nasıldır vb. soruların cevabı çok verilmişdir. Yukarıdaki açıklamalarımızla da bunlara genel anlamda cevap bulmayı hedefledik. Alanların özelliklerini örgütlemeye çeşitli yöntem farklılıklarını zorunlu kılsa da bu yöntemlerin özü her mücadele alanı için geçerlidir. Örneğin ülke zemininde yürütülecek çalışmada gizliliğe aşırı dikkat edilmek, kitlelerin ve özellikle örgütlerin güvenliğine özel olarak önem vermek, örgütleme yöntemlerini değiştirmek ve düşman terörüne karşı etkili saydırıcı örgütlenmelere gitmek zorunludur.

Kitle örgütlenmesinde sık sık içine düşüğümüz ve aşmamız zorunlu bazı ilkeleri genel hatlarıyla koymaya çalıştık. Her cephe çalışanının, her yurtseverin bunları ve daha önce yayınlanmış cepheye ilişkin örgütSEL ya-zaları değerlendirmeden geçirme-si, yetmezliklerimizin aşılmamasının zorunlu bir diğer adımdır. Çünkü, neticede sonucu doğuran bireyin kendi yetersizliklerine isabetli ve bilimsel yönelikidir.

Gelecek sayıda İşçi Birliği'nin örgütlenme sorunları

PKK II. Ulusal Konferansı, "Cephe birliklerinin kitle içinde çalışma tarzı, olanakları ve örgütlenme araçları" kararından

Cepheyi örgütlemek, bir ulusu örgütlemek ve harekete geçirmek demektir. Bir ulusun başında ekonomik, sosyal, siyaset, kültürel, dinsel binbir çelişki vardır. Hepsinin ortak paydası ise, sömürgeci düşmanla olan temel çelişmedir, yanı ulusal çelişmedir. Bu çelişme, diğer tüm çelişkilerin başında gelir ve istisnasız, diğer tüm çelişkilerin çözümünü kilitleyen de budur. Durum böyle olunca, ulusun bu ortak paydada örgütlenmesi ve bunun da, çelişkinin çözüm yöntemi olan savaşa oturtulması esastır.

1- Kitleler, gönüllük basit çelişkilerin çözümüne yönelik olarak harekete geçirilirler. Ve bu hareket ulusal kurtuluşa akıtlı. Ekonomik bir grev, bir sosyal protesto kitlelerin kısa vadeli, gönüllük çelişkilerinin ifadesidir. Bunların birikimi ve düzen içinde çözümün mümkün olmaması, hareketi siyasal boyutları turmandıracaktır.

2- Bir çelişki demek, bir çalışma ortamını demektir. Ve her çalışma ortamının kendisiyle birlikte getirmiş olduğu çalışma olanakları mevcuttur. Dolayısıyla, ulusun sürekli etkinlik, hareket psikolojisi içinde tutacak bir çalışmaya yapmak mümkünündür. Bu, oldukça canlı bir çelişki ortamının her gün çözüme kavuşturulmaya çalışılmasıyla olacaktır. Toplumsal sorunlara gönüllük müdahale zorunludur.

3- Ulusal kurtuluş savaşının temel hedefi, ulusu demokrasije kavuşturmak. Bu, tüm sorunların demokratik bir ortamda çözümlenmesi anlamına gelir. Dolayısıyla, ulusun örgütlenmeye çalışmak ve harekete geçirmek, bunu özüne gøre gerçekleştirmek zorunludur.

Uluslararası etkinliklerin bir ulusal etkinliğe dönüşümek. Buna bağlı olarak düzgün vb. toplantıları bir propaganda ve ajitasyon platformuna çevirmek; halkın kaynaşmasına ara haline getirmek.

i) Ulusal renkleri (kirmizi-yıl-sarı) yaygın bir tarzda, yaşamın her alanında kullanmak.

j) Günlük yaşantıda Kurt dilini yaygınlaştırmak, günlük ilişkiye bununla sağlamlatmak.

k) Çocuklara Kurtçe ve şehit isimleri vermek, halkın buna teşvik etmek.

l) Subay ve polislere ev vermeme ve kursal özellikleri yoğun olarak yaşayan kentlerde hala devam eden ortak çalışma biçimlerini geliştirmek, teşvik etmek.

m) Halk arasında maddi ve manevi yardımlaşmayı güçlendirmek, teşvik etmek. Bu temelde, ekonomik yardımlaşma, yas törenleri ve şenliklere katılım geleneği güçlendirme, yaygınlaştırılmalıdır.

Belçika Parlamentosu'nda Kürdistan Sorunu

Kürdistan sorunu, diğer Avrupa ülkeleri parlamentolarında olduğu gibi, Belçika Parlamentosu Dış ilişkiler Komisyonu'nda da tartışma konusu oldu.

29 Haziran tarihli Dış ilişkiler Komisyonu'nun kamuoyuna açık toplantısında Kürdistan'daki insan hakları ihlallerine ilişkin iki önerge verildi. İkinci, Sosyalist Parti temsilcisi M. Sleecckx tarafından hazırlanan, "İnsan hakları ihlali ve buna her zaman kurban edilen Kürt halkı" başlıklı önergeydi. İkinci önerge ise, Çevreciler temsilcisi Van Dienderen'in hazırladığı, "Belçika politikasının Kürtlere karşı tutumu" başlığını taşıyordu.

Her iki önerge ve getirdiği tartışmaları, toplantı tutanaklarından aktarıyoruz:

1. ÖNERGE:

Sosyalist Parti temsilcisi M. Sleecckx:

Kürdistan 400.000 kilometrekare üzerine kurulmuş, 5 ülke tarafından paylaşılmış (İran, Irak, Türkiye, SSCB, Suriye) bir ülkesidir. Nüfusu 25 milyona yakındır.

Temel insan hakları her zaman Türk, Irak, İran ve Suriye devletleri tarafından alaya alınmaktadır. Suriye ve Türkiye'de Kürt dilinin konuşulması veya Kürt gelenek ve görenekleştirilmesi insanlar yollarca mahkumiyetine neden oluyor. Bunun yanında en doğal hakları olan Kürt müziğinin dinlenmesi bile yasaklanmıştır.

Kürtler, sürekli tutuklanmaktadır, işkenceden geçirilmekte ve öldürülmemektedirler. Köyler, Türk ordusu tarafından tehdit altında tutulmakta ve öldürülün kışilerin cesetleri yok edilmektedir.

Kürdistan'da Türk ordusunun ev baskınları "Birlik operasyonu" adını aldı. Bunun yanında, Kürdistan topraklarına ait olmayan bölgelerde bile Kürt halkından olanlara baskı ve işkence yapılmaktadır. İnsanlar baskı görmekte, tutuklanmaktadır, işkenceden geçirilmekte ve hatta öldürülmemektedir. Birçok kişinin hayatı tehlikededir ve tehdit edilmektedir.

Kürtlerin Türk politik partilerine üye olmaları sistematik olarak engellenmektedir. Sos-

yal-Demokrat Halkçı Parti üyelerinden birkaçı korkutularak partiden ihraç edilmiştir. Birlik operasyonundan başka Türkler, ayrıca Çekici operasyonu uygulamaya başlamıştır. Bu operasyonların kuruluş amacı, ev baskınlarını daha da düzenli bir şekilde kavuşturmaktr.

Iran, Irak ve Suriye'de yaşayan Kürt halkın durumunun Türkiye'de yaşayanlardan hiç bir farkı yoktur. Bu yüzden, Kürt halkın bu rejimlere karşı isyan etmesi ve mücadele vermesi bizi şaşırtmamalıdır; özellikle İran, Irak ve Türkiye'de.

Uluslararası Af Örgütü, Ağustos 1988 tarihinde Birleşmiş Milletler Alt Komisyonu'na acil bir çağrı yapmıştır. Çağrıda; Irak'ta Kürtlere üzerinde yapılan baskılardan durdurulması ve insan hakları ihlaline son verilmesini dile getiriyordu.

Yillardan beri bu durumda bir değişiklik görülmemiştir. Üstüne üstlük Irak rejimi, silahsız ve korumasız halk üzerine cinayetler üzerine cinayet organizelik politikası bir alışkanlık haline gelmiştir. Yine aynı şekilde, politik suçluların büyük bir kısmı katledilmektedir. Mart 1988 tarihinde Irak rejiminin Kürt halkı üzerine kimyasal gazlar ve silahlar kullanması üzerine 20 bin kişi ağır şekilde yaralanmıştır. Kurbanların çoğunu kadınlar, çocuklar ve yaşlılar oluşturuyordu.

28 Şubat 1988 tarihli Uluslararası Af Örgütü Raporu, Irak otoritelerinin Kürt çocukların yönelik sistematik baskı politikasını uygulama durumunu yansımıştır. Af Örgütü'ne göre, Irak rejiminin sistematik baskı politikası bir alışkanlık haline gelmiştir. Bu olay, aynı şekilde Türkiye'de de görülmektedir. Irak cezaevlerinde en az otuz çeşit olan iğneyle yönelik işlemleri, siyasi suçlular üzerinde denemektedir. Mart 1988 tarihinde gerçekleştirilen Halepçe katliamında elimize geçen haberler, Irak devletinin Kürt halkına karşı kimyasal silahlar kullandığını açıkça göstermektedir. Bu nedenden dolayı Belçika, bu durumdan yararlanarak Türkiye'ye insan haklarına saygı göstermesi için uyarıda bulunabilir.

Türk devleti büyük bir cürette bulunarak Kürt halkın özgürlük anlatımını kısıtlamak için resmi bir kararname çıkartmıştır. TBMM bu kararnameyi oylamamıştır. Bunun yanında Avrupa Parlamentosu, bu kararnameyi yürürlükten alınması için Türkiye'ye öneride bulunmuştur. Avrupa Parlamentosu, Türk devletine Kürtlerin kimliklerini, yanı Kürtlerin varlıklarını kabul etmesi ve saygı göstermesi için israr etmektedir. Türk devleti Irak'tan gelen mültecileri, politik mülteciler olarak kabul etmemektedir.

Irak rejiminin 230.000 Kürd Süleymaniye bölgesindeki sığın etme girişimlerine girdiğini, 13 Nisan 1990 tarihinde "Morgen" ve "Standaart" gazetelerinde oku-

yabildik. Halk bölgeyi terk ederken evlerini en iyi durumda bırakmak ve sadece kendilerine gerekli eşyalarını götürmek zorunda bırakıldı. Bu da bize, Irak devletinin buraları Arap göçmenlerle doldurmak istedğini açıkça ispatlamaktadır. Sığın edilen Kürtler, Ürdün sınırına yakın olan issiz bir yerde kamp lara yerleştirilmiştir.

Kürdistan'da insan hakları günden güne ihlal edilmektedir. 25 milyon nüfusu olan halk, soykırımı ile karşı karşıyadır ve tehdit edilmektedir; tarihsel uygarlıklar ve kültürleri haritadan silinme riskini yaşamaktadır.

Bütün bu nedenlere dayanarak Belçika devletinin ve örgütlerinin Irak'taki Kürt çocukların haklarının ihlali konusuna eğilmelerini ve uluslararası bir heyetin Irak'a gönderilmesi için UNICEF'e çağrı yapmalarını talep ediyorum. Bunuyla birlikte Türk, İran, Irak ve Suriye devletlerinin uyguladıkları işkenceleri ve cinayetleri durdurmaları için müdafale edilmesini öneriyorum. Belçika devleti ve örgütleri Irak devletini sıkıştırıp kimyasal silahları kullanmaktan vazgeçirmek için müdafale etmek zorundadır. Belçika devleti, Birleşmiş Milletler ve uluslararası örgütler, Irak'ın kıyımını durdurmak için ellerinden geleni yapmalıdır.

Belçika, soykırımı durdurulmasına yönelik uluslararası bir komisyonun gönderilmesi için diğer ülkelere de gerekli çıkış ve atılımı verecek güçtedir.

2. ÖNERGE:

Bir önceki önergeden da anlaşıldığı gibi Kürt halkı, birçok vahşetin kurbanıdır. Belçika, bu duruma müdahale etmek için iyi bir yerleşim alanıdır. Ülkemiz, yaklaşık 10.000 Kürt barındırmaktadır. Belçika ile Türkiye arasında zengin ticari ortaklıktır. Bu nedenden dolayı Belçika, bu durumdan yararlanarak Türkiye'ye insan haklarına saygı göstermesi için uyarıda bulunabilir.

Türk devleti büyük bir cürette bulunarak Kürt halkın özgürlük anlatımını kısıtlamak için resmi bir kararname çıkartmıştır. TBMM bu kararnameyi oylamamıştır. Bunun yanında Avrupa Parlamentosu, bu kararnameyi yürürlükten alınması için Türkiye'ye öneride bulunmuştur. Avrupa Parlamentosu, Türk devletine Kürtlerin kimliklerini, yanı Kürtlerin varlıklarını kabul etmesi ve saygı göstermesi için israr etmektedir. Türk devleti Irak'tan gelen mültecileri, politik mülteciler olarak kabul etmemektedir.

Türk devleti büyük bir cürette bulunarak Kürt halkın özgürlük anlatımını kısıtlamak için resmi bir kararname çıkartmıştır. TBMM bu kararnameyi oylamamıştır. Bunun yanında Avrupa Parlamentosu, bu kararnameyi yürürlükten alınması için Türkiye'ye öneride bulunmuştur. Avrupa Parlamentosu, Türk devletine Kürtlerin kimliklerini, yanı Kürtlerin varlıklarını kabul etmesi ve saygı göstermesi için israr etmektedir. Türk devleti Irak'tan gelen mültecileri, politik mülteciler olarak kabul etmemektedir.

İrak'ta yüzlerce köy ve şehir yakılıp yıkılmıştır. Süleymaniye valisine göre 200 bin Kürt sığın edilmiştir. Uluslararası Af Örgütü, Irak'ta merhametsizce ihlal edilen insan hakları bilançosunu çıkarmıştır. Avrupa Parlamentosu Irak'a karşı yuvalık

değildir ve Avrupa Topluluğu adına bütün bu durumları düzelticili, uyumlu hale sokucu cevap beklemektedir. Acaba Avrupa Parlamentosu bizim dışları bakana givenebilir mi?

M. Seleckx'in çağrısına katılıyorum ve uluslararası bir araştırma komisyonunun gönderilmesinden yanıyorum.

M. Eyskens (Dışişleri Bakanı):

İki önergeyi incelediğimizde, ikisinin de belirttiği açıklamalar gerçek ve doğrudur. Gerçekten Kürtlere muamele ediliş şekli utanç vericidir. Asıl bilinmesi gereken konu, Belçika'nın ne yapabileceğidir. Kürt trajedisi hiç bir kamuoyunun dikkatini çekmemektedir. Bu da, bizim, problemdeki yanlış idrakımızdır. Fakat bu konu için kendimizi kapıp koyuvek politikamızı bozmadamızı.

Türkiye'nin Belçika ile zengin tarihi ilişkileri vardır. Daha önce de birkaç defa Türk otoritelerini bu problem yüzünden sorgulamıştım. İnsan hakları sorunu, Türkiye'nin muhtemelen AT'ye üye olma dosyasını bloke etmektedir. Öyle ki, bu durum geçici olarak Aralık 1992'ye kadar askıda kalacaktır. Türkiye AT'ye üye olmak için elinden gelen gayreti sarfedecektir. Fakat en küçük bir engel çıktıığında geri kaçmayı da bilmektedir.

Etnik azınlıkların sorunlarının büyük bir unsur meydana getirmesi nedeniyle güvenlik güçleri takviyelerini bir kat daha artıracaklardır. Sinir sorunlarının ortaya çıkışıyla birlikte dumurlar daha da karışık olmaya başlamıştır. Ulusal sorun, çok önemli bir sorun olmaya başlamıştır. Bu yüzden, başka türden çözümler tasarlamak gereklidir. Azınlıklar, diğer uluslararası sahib oldukları haklara sahip olmalıdır.

Belçika, Kürt halkın haklarını korumadan yanadır. İnsan Hakları Komisyonu ve BM (Belçika da içinde olmak üzere), İran ve Irak'a gönderilmek üzere sözü sevmışlardır. Ülkemiz, araştırmayı yerinde yapmak için her iki ülkeye de öneride bulundu. Fakat iki ülke de buna red cevabı verdi. Bütün uluslararası kuruluşlar ancak bu iki ülkenin izni ile araştırmaya başlayabilirler; o da araştırmalarını bağımsız ve erkenlik içinde sürdürmeler şartıyla.

Uluslararası İnsan Hakları Komisyonu araştırma kurallarına saygı duymayan, heyetleri kabul etmeyen hükümetlerin anlaysızlıklarını sık sık kinamaktadır.

Kürt sorununu ne kadar arkalaşı plana alırsak, o kadar çok Kürt katledilecektir.

Van Wambeke, Van der Maelen, De Raet ve Maes'in ortaklaşa sundukları önerge:

Sleecckx ve Van Dienderen'in,

"İnsan hakları ihlali ve sonuçta kurban olanlar Kürtlərdir" başlığı altındaki önerilerini ve dışişleri bakanının bu duruma cevabını dinledik.

- Belçika devletinin elinde olan gücünü insan hakları ihlali olan ülkelere karşı kullanmasını ve bu gücünü gevsetmemesini öneriyoruz.

- Belçika'nın uluslararası ilişkilerde Kürt sorununa degenmesini ve bu soruna çözüm getireci kararlar almasını istiyoruz. Özellikle Birleşmiş Milletler'de, Avrupa Topluluğu'nda, Avrupa Konseyi'nde, hele hele bütün toplulukların üyesi olduğu ve bir de gelecek dönemde güvenlik konseyinde yer alacak olan bir ülke olarak Türkiye'de yapılan işkencelere ve cinayetlere, aynı şekilde İran, Irak ve Suriye'de yapılan cinayetlere de dahil olmak üzere çözüm bulmak zorundadır.

Türkiye kasalarına ayrılan 600 milyon ECU, yani 700 milyon do-

lar, muhtemelen Türkiye'nin insan haklarına en iyi şekilde bir çözüm getirmesi şartıyla verilebilir.

Diger bir isteğim de, toplantıda bulunan diğer grupların gündem maddelerinde israrla Belçika devletinin bir şeyler yapması gerektiğini bildirmeleridir. Acaba bu isteğimi kabul edebilirler mi?

Van Dienderen'in yanıtı:

Su anda elime geçen haberlere göre 27 Kürt 9 Haziran tarihinde Çevrimli köyünde katledilmiştir. Türk otoritelerine göre, bu kanlı olayın sorumlusu "terörlistler"dir. Bu olay bize, olay yerine bir araştırma komisyonunun gönderilmesine fırsat vermektedir.

Öyle sanıyorum ki, bugün yaptığımdan daha çok şeyler yapabilirim.

Avrupa Parlamentosu'nun yaptığı somut çağrıya katılabilir miyiz?

Türkiye bile Kürt mültecilerini ancak para yardımını yapılması şartıyla kabul edeceğini belirtmektedir. Fakat bu öneri devletimiz tarafından incelenmektedir. Belçika günümüzde ne yapmaktadır?

Maes'in yanıtı:

Toplantı sırasında Kürtlərin tarihsel trajedisine pek dezinmedi. Körfez savaşından sonra, iki taraf da düşmanlarına yaptıklarını Kürtlərin üzerine atmaya çalışılar. Tanıtma yöntemi nasıl olursa olsun, kurban olanlar her zaman Kürtlərdir.

Uluslararası düzeyde Kürtlerin haklarını sorunlarını çözmeye çalışıralıız.

Suriye, Irak, İran devletleri çok güçlü bir şekilde silahlansız ve insan haklarını takmayan devletlerdir. Problemleri bütünlüğü içinde görmemiz gerekiyor.

Çok sayıda Türk, ülkemde yaşamaktadır. Kürt sorunu, aynı zamanda iki ülke topluluğu arasında sorun çıkarmaktadır (Türk-Kürt toplumları). Türk devletinin Kürtlər uyguladığı politikayı kesinkilikle kabul etmediğimizi kafalara sormamız gerekmektedir.

Belki gelişen teknolojimiz Kürt sorununa bir çözüm getirebilir. Bu da, Ortadoğu ülkelerinin, sorunları çözmeye katılımları şartıyla olabilir.

Kürt sorununu ne kadar arkalaşı plana alırsak, o kadar çok Kürt katledilecektir.

Düsseldorf Davası kitle gösterisiyle başladı

Adli tatilden dolayı duruşmalarına bir ay ara verilen davaya 30 Temmuz günü tekrar başlandı. Duruşmanın yeniden açıldığı 30 Temmuz günü Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği, mahkeme binası önünde büyük bir gösteri düzenlendi. Gösteriye Almanya'nın dört bir yanından Kürdistanlı işçiler katıldı, dayanışma ve davayı protesto sloganları attı. Mahkeme binası önünde gösteriye Hunerkom'dan ozanlar da katıldı.

Dayanışmacıların sayısı çok fazla olunca, küçük olan salonla dönüşümlü girildi. Mahkeme salonunda dayanışmacılar ve Kürt tutsaklar, işaretler ve uzaktan konuşmalar ile karşılıklı sloganlarla hasret giderdiler.

30 ve 31 Temmuz tarihli oturumlar, Nusret Aslan isimli ajanın koruması olan bir BKA polisinin sorusuya sürüdü. Mahkemenin bir sonraki oturumu olan 7 Ağustos tarihinde Nusret Aslan adlı piyonun, mahkemeye getirilmesi kesinleşti.

Ayrıca dava savcısının komplosunda bir düzenbazlık daha ortaya çıktı. İddianamede Mehmet Bingöl adlı kişinin öldürülme kastıyla tutsaklardan bazıları tarafından kaçırdığı ileri sürülmüyordu ve bu iddia Mehmet Bingöl'ün ifadelerine dayandırılıyordu. Şimdi ise Mehmet Bingöl, yargılananlardan hiçbirinin kendisine yönelik bir eylem içinde yer almış olduğunu söylemektedir. Ayrıca savcısının Ali Çetiner'i tehdit ederek, yeni 'ittifatlara' (iftiralara) zorladı da ortaya çıktı.

ÖNCE BAĞIMSIZ VATAN KÜRDİSTAN!

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Türkmenleri acımasızca kılıçtan geçirenler de Türk egemenleridir. Ne kadar güçlendilerse, saldıruları da o kadar arttı ve acımasızlaşdı. Önce saraylarında hızmetkarlık yaptıkları Arapların topraklarına da saldırdılar. Hatta halifeliği bile ellerinden gasperdi. Fetihler madem ki din adına yapılmıştı, zaten İslam toprakları olan müslüman ülkelerin işgali anlamsız değil miydi? Türklerin, İslam toprağı olan Arap ülkelerinde ne işi vardı? Ayni biçimde, halkı müslüman olan Kürdistan'da Arap ve Türk egemenleri ne arıyorlardı, Kürdistan üzerinde neyin savaşını veriyorlardı? Bunu Farslar için de söylemek gerekiyor. Onlar da halkı müslüman olan Kürdistan, Azerbaycan, Belucistan'da ve diğer halkların topraklarında ne arıyorlardı? Kendi egemenlikleri için katlettikleri, en ağır zulümler altında tuttukları, iliklerine kadar sömürükleri, özgür yaşamalarını engelledikleri bu halklar müslüman değil miydi?

Türkler kendi zorba egemenlerini yaşamak için her rengi girdiklerini kendi tarihlerinde defalarca kanıtlamışlardır. Osmanlı İmparatorluğu'nun nasıl vahsi, talancı ve zulümkar bir devlet olduğu biliniyor. Halkları kendi egemenlikleri altında tutabilmek için önce bir "Osmanlılık" terimi icat ettiler. Buna göre imparatorluk içinde yaşayan bütün halklar "Osmanlı" idi, dolayısıyla hristiyan, müslüman ve benzeri ne olursa olsun bütün halklar bu devleti kendi devletleri olarak görmeli, ona hizmet etmeliydi. Balkanlarda ulusal uyanış ve ayaklanmalar baş gösterince, bu kez kendilerini tüm müslümların devleti ilan ettiler. Zaten gaspettikleri halifeliğin onlara İslam dünyasının yönetici gücü olma hakkını vermiyor muydu! Müslüman halkların uyanışını ve imparatorluktan kopusunu önlemenin teorisine ise "Pan-İslamizm" oldu. Ama görüldü ki, Osmanlıların Pan-İslamizm teorisinin arkasında bile emperyalist bir güç (Alman emperyalizmi) var. Müslüman halklar zulümü çok iyi bildikleri Osmanlıların bu yalanlarına mücadele ile cevap verince, Pan-İslamizm masası de düştü, Pan-Türkist olduklarını ilan ettiler. Bütün halkları açıktan düşman ve hain ilan edip, tüm dünya Türklerini aynı bayrak altında toplanmaya, dün yaya böylece hakim olmaya çağırırlar. Bu onların aynı zamanda gerçek yüzüydü. Bütün daleverelerine, yüzlerine taktikleri renk renk maskelere rağmen çürümüş imparatorluklarını yaşatmadılar. Başkalarını yem yapmak istedikleri gibi yem oldular. Mustafa Kemal, Turancılığın hatalığını görmüşü. Türküyü, ancak Anadolu üzerinde hakimiyet sağlayabilirse yaşatabilouceğini anlamıştı. Ama Anadolu emperyalist devletlerin işgalini altındaydı ve kendi güçleri de dağılmıştı. Bu durumda güç toplamaya ihtiyacı vardı. Nitekim, bu ihtiyaçtan dolayı, hristiyan emperyalist devletlerin işgaline karşı müslüman Kurt ve Türk halklarının ortak mücadeleni sloganı

Dersim'de Murat çayından bir görüntü

nü attı. Hatta kurtuluş savaşını bile Kürdistan'dan başlattı, bütün büyük toplantılar Kürdistan'da yapıldı. Bu toplantılarla Kürt ağaları, beyleri, şeyhlerini kendi kimlikleriyle katıldılar. İşgale karşı savaş Türk ve Kürtlerin ortak savaş olarak kabul edildi. İşgalcilerin kovulması ardından kurulacak devletin de Kürtlerin ve Türklerin ortak devleti olacağı söyleindi. Mustafa Kemal, Kürt ağaları ve şeyhlerine "kardeşim" diye hitap ettiği mektuplar gönderdi. Ama emperyalist işgalciler kovulup, Ankara'da cumhuriyet ilan edildiğinde "kardeşlik" son buldu. Artık sıra Kürtlerin kafasının uçurulmasına geldi. Kürt ağaları ve şeyhlerini daha dün "kardeş" kabul edilirken, birdenbire "gerici, yobaz ve şeriatçı" ilan edildiler. Emperyalizmin ajanı olmakla suçlandılar. Kandırıldıklarını anlayan Kürtler ayaklandılar, ama bu ayaklanmalar Türk ordusunun vahşi katımları ile bastırıldı. Direnen ağaların, şeyhlerin hepsi idam edildi. Aşiretler imhadan geçirildi. Kılıç artığı dedikleri katılamdan geri kalanlar Kürt topraklarından sürüldü. Hatta öyle ki, bu süreçte Türk ordularıyla işbirliği yapan hain Kürtler bile öldürülmekten kurtulmadılar. Türk gazetelerinde Ağrı Dağı üzerinde bir tabut, üstünde de "Kürdistan burada yatıyor" yazılı karikatürler yayınladılar. Kendilerince artık Kürdistan'ı öldürdüler, bir daha dirilmemek üzere toprağa gömmüşlerdi. Sonrasını çok daha iyi biliyoruz. Çünkü hepimizin yaşayarak tanık olduğumuz yakın bir tarihtir bu.

Şimdi yine duyuyoruz ki, biz "din kardeşi" imiz! Ne zaman kardeş olduğunu diye sormak gerekiyor. Kardeşlik var olan iki insan arasında olur. Siz bizim varlığımızı ortadan kaldırılmaya çalışınız, tabuta koyup gömdüğünüzü ilan ettiniz, sonra da "yok" sayınız. Acaba ne oldu ve nasıl oldu da yeniden "din kardeşi" oluverdi? Bunların sahtekarlıklarını paçalarından akiyor, kokusu insan içrendiriyor, kusturuyor. Diyorlar ki, "Siz de biz de müslümanız, Allahın ipine sıkıca sarılalım, bölüçülük din düşmanlarının işine yarar!" Bu tür sözleri sıradan herhangi bir görevli değil, şimdi cumhurbaşkanı sıfatını alan Özal'ın ağzın-

dan duyuyoruz. Tabi ki bu kojuşmuş sözler sadece onun ağzından akmuyor. Kürdistan'ın köylerine, dağlarına, şehirlerine savaş uçaklarıyla bildiriler yağdırıyorlar. Bu bildiriler "Din kardeşlerimize" diye başlıyor, "Bölücü-komünist-Ermeni işbirlikçisi eşkiyaya karşı mücadele" çağrılarıyla devam ediyor, "Dininden olmak istemiyorsan, camilerinden ezan sesi duymak istiyorsan komünist eşkiyaya karşı devletinin yanında ol! Allah bölüçülükten değil, birlikten yana olanları sever" sözlerinin altında bir de ayetler yazılıyor. Aynı uçaklar köylerimizi, dağlarımıza bombalıyor. Köylerimizdeki camilerden işkence sesleri yükseliyor. Emperyalist işgalciler bile camileri işkencehane haline getirmemişlerdir. Ama "din kardeşim" Türk sömürgecileri bir yandan Kürt halkın din adına "bölücü eşkiya"ya karşı cihad etmeye çağırırken, öte yandan en kutsal değerleri göz önünde ayaklar altına almakta çekinmiyorlar. 1980'de iktidarı darbeye ele alan generallerin o dehşeti işkence yıllarında, Keenan Evren meydانlardaki konuşmalarında Kur'an'dan ayetler okurken, Diyarbakır zindanındaki işkencelerin sopalarının üzerinde, "Burada Allah yok" yazılıydı. İşte bu, sömürgecilerin esas yüzüdür.

15 Ağustos 1984'le birlikte giderek güçlenen halk savaşımız sömürgecileri çığına çevirmiştir. Bu çığlığını, aynı anda hem ak hem de kara renge bürünmek isteyebiliyorlar. Bir yandan İslam adına konuşurlar, öte yandan Avrupalı olduklarını bin bir hokkabazlıkla kanıtlamak isterler; bir yandan laiklik yaygaraları koparır, öte yandan tarikatçılığı devlet eliyle geliştirirler. Bütün bunların hepsini aynı anda yapmaktan hiç bir utanma duymazlar. Türkiye halkınının yönünü de bu sahtekarlıklarla sapırmaya çalışıyorlar. Son yılın şeriatçılık-laiklik tartışması bunun en somut örneği. Örneğin, laikliğin şasraz savunucusu geçen Oktay Ekşi'nin bir MİT ajanı olduğu herkesçe biliniyor. Daha bunun gibi bir çok isim sayılabilir. Ama, Türkiye'de şeriatçılığı savunuyorlar diye sözde suçlanan tarikatlar ve şahis-

ların MİT'le doğrudan bağlantılı oldukları da biliniyor. Böl-yönet politikasının piri olan Türk sömürgecileri, gerek duyuklarında "birazcık demokrat" "biraz daha çok demokrat" ve hatta uslusunun reklamını yapmak üzere "birazcık komünist" bile olabiliyorlar.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz gelişip güçlendiğe, halkımız kendi toprağıyla bilinç ve duyu alanında bağlarını kuvvetlendirdikçe düşmanın sinsi ve alçakça oyunları da çeşitlilik gösteriyor. Yeni yeni oyunlar gündeme konuluyor.

1930'larda Kürt ayaklanması "seriatçı", "gerici", "yobaz" diye ilan edip, sözde "uygarlık" adına vahşetle bastırın, doğmamış çocukların gülüşünü karartan bunlar değil miydi? Bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi kavgamız büyündükçe, bu kez de "dine sarılı" yapıyorlar. Her biri MİT ajanı olan tarikat liderleri ve şeyhler eliyle, bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi için mücadele etmenin "dinsizlik" olduğu propagandasını yapıyorlar. Kürdistan'da şeriatçılığı körüküyor, cihad çağrıları yaptırıyorlar. Sonra da, bunun arkasında bir "diş parmak" olduğu iddiasını ortaya atıyorlar. Kalemşörleri de kamuoyu önünde başlıyorlar tartışmaya. Köylerimizin üzerine ayetli bildiriler sanki Türk savaşı uçaklarıyla atılmış gibi, tarikatlara milyonlar tutarında para devlet eliyle aktılmıyormuş gibi, dış tehdit arıyorlar.

Kürdistan üzerinde sadece Türk, Arap ve Fars sömürgecileri değil, onlarla birlikte dünya emperyalistleri de yoğun hesaplar içindedirler. Ama hepisi de, Bağımsız-demokratik ve birleşik Kürdistan'ın gerçekleşmesini engellemeye çalışıyorlar. Farslar İslamu dillerine doluyorlar, Türkler kırk telden oynuyorlar, Saddam ise kimyasal bombaların diliyle konuştu. Dilleri farklı farklı şeyleti söylese de, aynı amacı taşıyorlar ve o amaç için gerektiğinde birleşip, zaten zayıf durumda olan halkımızın boğazını birlikte sıkıktan geri duruyorlar.

Amerikan emperyalistlerinin, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleşinin bölgelerde yarattığı ve yaratacağı anti-emperyalist mücadele dalgasından ne ölçüde korktuğu bir sir değil. Mücadelemizi bölge açısından en büyük tehlike olarak ilan eden ABD emperyalistleri, bağımsızlık dalgasını kırmak için "dinin kullanılması" öğüdünü de açıktan yapıyor, uşaklarına dersler veriyor. Ama ABD başkanı Bush, 18. yüzyılda Bonapart'ın yaptığı gibi kendisini müslüman halklara "tanrı adına cihan fatih" ilan ediyor ve tanrı adına savaşma görevini de sömürge halklara bırakıyor. Bu ülkelerde ABD emperyalizminin ajanları, bağımsızlık-demokrasi ve özgürlük mücadelelerine karşı halkı "Allah için, din için cihad etmeye" çağrıyorlar. Uzun yıllardır hazırlıklarını yaptıkları ve gelişen mücadeleyi içten hançerlemek için giderek isimlerini öne çıkarmak istedikleri "İslamci Kürt" vs. oluşumalar, anlattığımız bu ger-

çekten kesinlikle ayrı değildir.

Söylemeye gerek yok ki, Kürt halkın büyük çoğunluğu müslümandır. Ama, yüzylillardır hep si de müslüman olduğunu iddia eden devletler tarafından bölünmüş, parçalanmış, katliamlara uğramış ve hala da en ağır acılar altında olan bir halktır. Bize müslümanlığı ne Türk egemenleri, ne Fars egemenleri ve ne de Arap egemenleri öğretme iddiasında olabilirler. Hele hele Amerikan emperyalistleri, 18. yüzyılın bayat oyunlarıyla karşımıza hiç çıkmışınlar. Sömürgeciye boyun eğen, ülkemizin tüm değerlerini ve halkımızı sömürgecile peşkeş çeken, sömürgecilerle birlikte halkımızı sömüren, cehalete iten, zulme boyun eğmeyi öğretleyen ve şimdi de halkımıza düşmanlıklarını çeşitli biçimlerde devam ettiren sömürgeciliğin ajanları Kürt ağaları, beyleri, şeyhleri de müslüman oldukları iddiasıyla çıkışmasınlar. Zalime boyun eğmek hangi dinde vardır? Bu hacilar, hocalar, şeyhler şimdiye kadar neredeydiler? Kürt ve müslüman olduklarını yeni mi hatırladılar?

Özal ABD'de, "Benim kanımda da Kürtlük var" diye açıkladı. Mücadelemiz biraz daha sıkıtırınca, "Elhamdüllah Kürt ve müslümanım, ben de sizdenim, hepimiz biriz" derse şaşırımayacağız. Çünkü onların amacı, tík Osmanlı İmparatorluğu döneminde olduğu gibi, bu kez de sömürgeci Türk devletini yaşamaya çalışmaktadır. O zaman nasıl ki, önce hepimiz Osmanlıyız, sonra hepimiz müslümanız diye renkten rengi girip önce Balkan halklarının ayaklanması, sonra da müslüman halkların imparatorluktan kopusunu önlemeye çalışıtlarsa, şimdi de "TC"yi yaşamak için "Kürt" oluklarını bile söyleyebilirler. Şunu çok iyi bilmiyoruz ki, o zaman nasıl ki, "Pan-Osmanizm", "Pan-İslamizm"-gibi teorilerin arasında Alman emperyalizmi varsa, şimdi de "tarikatçılık" ve "cihad" çağrılarının arasında Amerikan emperyalistleri vardır.

Kürdistan üzerinde oynamak istenen oyulara karşı dikkatli olalım. Dini inançlarımızı ülkemizin bağımsızlığı ve özgürlüğünün karşısına çıkarmaya, bizi daha ulusal birliğimizi tam sağlamadan yeniden içten parçalamaya çalışanlara karşı, ÖNCE BAĞIMSIZ VATAN - KÜRDİSTAN! şiarıyla cevap verelim. Kole bir halkın ibadeti özgürlük için verdiği savaşır. İnançlarımız ne olursa olsun, bilmeliyiz ki, bütün dinler doğuşlarında içinde doğdukları halklara önce kendi birliklerini sağlamaları, iradelerini örgütlemeleri, toplumsal ilişkilerini düzenlemeleri çağrısında bulunmuşlardır. Toprağımızı insanımıza ve emeğimizi özgürleştirmeden, tanrıının insana ilk buyruğuna uyduğumuz bile söylenemez. Kürdistan toprağı bilden kendisiyle gerçek anlamda kucaklaşmamızı bekliyor. Toprakla kucaklaşmak, onu özgürleştirtmektir. Tüm inançlarımızın yesereceği tek yer özgürleşmiş Kürdistan topraklarıdır.

- BITTİ -

Meral Kıdır

Tarım ve sanayi merkezi bir beldemiz

DILÜK

(Antep)
-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Antep topraklarındaki ilk yerleşim alanının adı Dolike'dir. Antep'in 10 km kuzeyinde olan Dülük köyü yakınındaki bu yerleşim merkezinin adı, Bizans kaynaklarında Telukh (Tolupa), Araplarinkinde ise Diba (Dilük) olarak geçmektedir. Dülük adının da bu sözcükten kaynaklandığı sanılmaktadır. Selevkoslar ve Romalılar ise yöreye Toroslar Antakyası demişerdir.

Başka bazı kaynaklara göre de, Araplar yöreye egenmen oldukları dönemlerde, "Parlakpinar" anlamına gelen Eytab adını kullanmışlardır. Ermeni kaynaklarında ise Anthapt olarak geçmektedir. Fakat tarihçiler, daha çok yöreden bahsederken Dülük adını kullanmaktadır.

İslam egemenliği sonrasında günümüze doğru Eytab adı, giderek Ayintap'a dönmüşdür. Türk egemenleri, 6 Şubat 1921'de Gaziantep ve 1928'de de Gaziantep olarak ad değişimini gerçekleştirdi.

Kürdistan halkı ise Antep'i "Entab" ya da "Dilük" olarak tanır.

KISA TARİHÇESİ

Kuzey-Batı Kürdistan parçasında yer alan Antep beldemizin geçmişi, yazılı tarih öncesine kadar dayanır. Beldenin şimdiki sınırlarını ilk olarak Babiller yerleşime açtılar. Daha sonraları ise Antep'e Hititler yerleştiler. Hitit İmparatorluğu'na bağlı olarak oluşturulan devletçiklerden Kargamış Krallığı, Antep topraklarında kuruldu. Hitit devletinin yıkılması sonucu, egemen olduğu topraklarda otorite boşluğu doğdu. Bu dönemde çeşitli güçlerin yanısıra Asurlar da bu boşluktan yararlandılar. Asurlar, Fırat boyalarına ve Suriye sınırlarına yayıldılar. Hititlere bağlı kentler, göçebe Aramilerin de tehdidi altındaydı. Bu kentlerden biri olan Kargamış (Antep'teki), Aramilerin istilasından korunmak için Asur egemenliğini kabul etti. Bir süre sonra Antep önce Mısır, daha sonra Genç Hitit Prenslikleri'nin egemenliği altına girdi.

M.O. 539 yılında bölgenin egemen gücünü olarak Persler ortaya çıktı. Bu dönemdeki Pers imparatorunun ölümü üzerine Perslerin yöredeki egemenliği zayıfladı. Bunun sonucu olarak Kapadokya Satraplığı bağımsızlığını

ilan etti. Bu yıllarda Persler egenmenliklerini geliştirme çabalalarını sürdürdü. Ancak bu çabalalar içindeyken Pers İmparatorluğu, Makedonya Kralı İskender tarafından çökertildi ve o zamanki adıyla Dolike (Antep) de, İskender'in nüfuz alanına dahil oldu.

İskender'in ölümü ardından Dolike, Selökid Devleti'nin egenmenlik sahasına katıldı. Selökidler Misirlilere yenilince tekrar Makedonya Krallığı'nın denetimine girdi. Bu kez Kapadokya Krallığı, Selökidlere yenilince Dolike yeniden bir önceki güce bağlandı. Bu dönemde Romalılar da bölgede etkisini gösteren bir güçdü. Ve Selökidlere yayılmacılığını kendileri için tehdit olarak gören Romalılar saldırıyla geçtiler. Selökidlere yenilgiye uğrattılar ve yapılan anlaşma sonucu Antep Romalıların egemenliğine bırakıldı.

M.S. 629 yılında Antep, Sasanipler tarafından alındı. Kısa süren bu egemenlik ardından Antep, yeniden Bizanslıların eline geçti. Bundan sonra İslamiyetin doğuşuyla yöre Arap-Bizans tartışmalarına sahne oldu. Bir araba savaştan yaranan Hamdaniler egemenlik kurdu. Ancak hemen Bizanslılar tarafından yenilgiye uğratıldılar. Bu sırada Antep'in sınırları daralarak Telük (Dülük) minitesi elde kaldı.

1071 yılında Oğuz Türk boyalarının Anadolu'ya akınları başladı. Bu dönemde Antep, Türkmenlerin yerleşim alanlarından biri oldu. Daha sonraları 1086-1150 yılları arasında Halep ve Şam Atabaylığı'na, 1150-1210 ve 1243-1260 arasında da Musul

lige girdi. Bu dönemde bir süre Maraş eyaletine bağlı bir sancaktı. Daha sonraları Halep vilayetine bağlı bir kaza, sonra sancak ve giderek bağımsız bir sancak oldu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılığı 1. Dünya Savaşı yıllarında Antep, Fransızların işgaline uğradı. Bu işgal, yaklaşık üç yıl sürdü. Yore halkı, bu süre içerisinde Fransızlara karşı genellikle başkaldırı durumunda oldu. 20 Ekim 1921'de yapılan Ankara Antlaşması'yla Fransızlar çeşitli tazivler alarak Antep'i tekrar Türk işgaline bırakıltılar. Antep halkı işgalci Fransızlara karşı boyun eğmedi ve direndi. Türk egemenleri, bunu kendi tarihlerine maletmek için 6 Şubat 1921'de Antep'e "Gazi" unvanını verdiler. Bu nedenle çıkarılan yasanın kabülü sırasında, Mustafa Kemal'in, "Ben Gaziantiplilerin gözlerinden nasıl öpmem ki, onlar yalnız Gaziantep'i değil, Türkiye'yi de kurtardılar" şeklindeki sözleri, onun halkımıza karşı düşmanlıktaki ikiyüzlüğünün sınırlığını gösterir.

COĞRAFİK KONUMU

Antep, Kuzey-Batı Kürdistan'ın en gelişmiş şehirlerinden biridir. Ortadoğu'nun stratejik noktasında yer alır. Avrupa'ya Orta-Doğu'ya bağlayan önemli kara-yollarına sahiptir. Hindistan, Pakistan ve İran gibi ülkelerden Akdeniz'e ulaşan en kısa kara-yolu Antep'ten geçer.

Antep doğudan Urfa, kuzeyden Adiyaman, kuzeyden Maraş, batıdan Adana, güneybatıdan Hatay ve güneyden Suriye

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Antep merkezinde bir pazar yeri

yük şehirlerindendir. Türkiye ve Kuzey-Batı Kürdistan genelinde beşinci sırada yer almaktır.

Dağlar:

Kuzeyde il sınırlarına giren dağlar, Güneydoğu Toroslar'ın uzantılarıdır ve düz sıralar oluşturmaktadır. Bölgenin batısı dağlarla çevrilidir.

Antep'teki en önemli dağlar şunlardır:

Sof (Kartal) Dağları: Antep'e kuzeyden uzanırlar. Bu dağların güneyinde Antep yaylası uzanır. Sof dağlarının en yüksek noktası, Kepeksi Tepe'dir (1.496 metre). Bu yükselti, aynı zamanda Antep'in de en yüksek noktasıdır. Sof dağları üç bölümden oluşur: Aıcı Sofu, Dımkılı Sofu ve Çarpın Sofu dağları.

Dülükbaşa Dağları: Antep merkezinin kuzeyinde uzanırlar. En yüksek noktası 1.250 metredir. Bu dağlarla Sof dağları arasında Sam dağları yer almaktadır. Bu dağların da en yüksek noktası 1.050 metre dolayındadır.

Güreniz Dağları: Antep merkezinin kuzeydoğusunda yükselen Güreniz dağları, Dülükbaşa dağlarının Fırat ırmağına doğru uzanan kollarıdır. En yüksek noktası 1.069 metredir.

Karadağ: Bu dağ, Sof dağlarının Adiyaman yönündeki uzantılarından meydana gelmektedir. 1.008 metrelük yükseltisiyle Karadağ, Yavuzeli ilçesinin de en yüksek noktasıdır.

Ganibaba ve Sarıkaya Dağları: Yaklaşık olarak 1.100 metre yüksekliğinde olan bu dağlar, Sof dağlarının Hatay yönündeki uzantılarından.

Amanos Dağları: Ana çatısı Maraş ve Hatay sınırları içinde olan Amanos dağları düz sıralar halinde uzanırlar. Yükseltisi azdır.

Ovalar:

Antep topraklarının %26.9'unu oluşturan ovalar alanlarının önemlileri şunlardır:

İslahiye Ovası: Beldenin en önemli ve verimli ovasıdır. Genellikle dağlarla çevrilidir. Denizden yüksekliği 550 metredir. Kuzeyde Pazarcık ve Maraş ovaları adını alır. Genişliği 10-20 kilometre arası değişir. Belde sınırları içindeki uzunluğu ise 70 kilometredir. Ovadan çok çeşitli tarım ürünleri elde edilir.

Barak Ovası: Nizip ilçesinin güneyinde yer almaktadır. Az dalgalı bir ova olan Barak'ın uzunluğu 20-25 kilometre, genişliği ise 15-20 kilometre arası değişir. Ova verimli olup, tarla bitkileri ekimi yapılmaktadır.

Tilibşar Ovası: Antep merkezinin güneyinde yer almaktadır. Oğuzeli ilçesinin önemli bir bölümünü içine almaktadır. En yüksek noktası 40 kilometre dolayındadır. Ovada tarla bitkileri ve sebze üretimi yapılmaktadır.

Yavuzeli-Araban Ovaları: Antep'in verimi yüksek olan ovalarından. Bu ovalar dar ve uzundur. Denizden yükseklikleri 400-600 metredir. Vadiler arasında yerleşmiş bu ovalarda tarla bitkileri, sebze ve meyve üretilmektedir.

Yaylalar: Genellikle belde merkezinin çevresinde toplanmıştır. Yöre topraklarının %2.2'sini oluşturmaktadır. Yaylalık alanların ortalaması yükseklikleri 500-700 metredir.

Antep'te akarsular: Önemli bir yer tutar. Yörede tarımcılığın gelişkin düzeyde olmasında, akarsuların önemli yeri vardır. Bu akarsulardan en önemlileri şunlardır: Karaçay (Karasu), Afrin Çayı, Aksu, Merzimen Çayı, Nizip Çayı ve Alleben-Sacır Suyu.

Antep şehir merkezi

ile sınırlıdır. Yüzölçümü 7.642 kilometrekaredir. Denizden yüksekliği 850 metredir.

Antep topraklarının %51.9'unu dağlar, %26.9'u ovalar, %19'u platolar ve %2.2'sini de yaylalar oluşturur.

Antep, nüfus bakımından da Kuzey-Batı Kürdistan'ın en bü-

Arnavutluk'taki son gelişmeler ve ardından nedenler

Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti

KİMLİĞİ

Nüfusu: 3.201.000
Yüzölçümü: 28.748 km²
Başkenti: Tiran
Resmi dili: Arnavutça
Etnik bileşim: %96 Arnavut, %4 Makedon, Sırp, Yunan
İşgeli dağılımı: %50 tarım, %50 sanayi, iletişim ve hizmet alanlarında.

Önemli yeraltı kaynakları: Petrol, havagazı, krom, nikel, bakır, demir, manganez, linyit, kömürü, boksit

Eğitim durumu:

Arnavutluk'ta 1946'da Sosyalist Halk Cumhuriyeti kurulmadan önce, okuma-yazma bilenlerin oranı %20 idi. Günümüzde bu oran 100'de yüzdür. Şu anda sekiz yıl olan ücretsiz zorunlu eğitim, günümüzdeki beş yıl sonunda 12 yila çıkarılacak. Arnavutluk'ta eğitim, sağlık hizmetleri ve konut ücretsizdir.

Coğrafi yapı:

Batısında Adriyatik Denizi, kuzeydoğusunda Yugoslavya, güneydoğusunda Yunanistan vardır. Ülkenin sahil şeridi daha çok ovalık, iç kesimler ise dağlıktır. Ülkenin önemli bir bölümünün dağlık olması nedeniyle halkın önemli geçim kaynaklarından birisi de hayvancılıktır.

KISA TARİHÇESİ

Arnavutluk, yüzüklar boyunca yabancı güçlerin egemenliği altında kaldı. İşgal ve istila edildi. 1385-1412 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu tarafından işgal edildi. Arnavutluk halkın işgalcilerle karşı kahramanca savaşımı sonucunda 1412-1468 yılları arasında bağımsız bir dönem yaşadı ve kendi bağımsız devletine sahip oldu.

Ancak 1467'de yeniden Osmanlı İmparatorluğu tarafından işgal edildi. Bu işgal, 1913'te bağımsızlığını kazanınca kadar tam 500 yıl sürdü. 1913'te bağımsız bir cumhuriyet olarak kurulduysa da, bu, daha sonra krallığa çevrildi ve 1946'ya kadar devam etti. Arnavutluk Krallığı, 1939'da ülkenin İtalyan faşizmi, 1943'te de Alman faşizmi tarafından işgal edilmesi sırasında faşizmle işbirliği yaptı.

Daha sonraları ulusal kahraman ilan edilen Enver Hoca önderliğinde 1941'de kurulan Arnavutluk Emek Partisi etrafında kentlenerek İtalyan ve Alman faşistleri işgaline karşı kahramanca savaşan Arnavut halkı, 29 Kasım 1944'te işgalci güçlerin ülkesinden kovmayı başardı. 1945'te yapılan genel seçimlerde krallığa son verilerek Enver Hoca önderliğindeki Arnavutluk Emek Partisi iktidara geldi. Bu tarihten itibaren Arnavutluk halkı için bağımsız ve özgür gelişmenin önü açıldı. Bu yüzden Arnavut halkı için Enver Hoca'nın çok özel bir yeri vardır ve ulusal kahraman ilan edilmiştir.

Bu ayın başlarında Balkanlar'ın Adriyatik Denizi kıyısındaki bu küçük ve şirin ülkesi Arnavutluk, "birden bire" emperyalist-burjuva basın-yayınlarının ana konusu oluyordu. Ağzını açan, "Arnavutluk'ta insan haklarının ihlal edildiği"nden dem vurmaya başladı. Söylenenlere, yazılıp çizilenlere göre, "Arnavutluk'ta halk, diktatörlüğe karşı ayaklanmıştır. Diktatörlük de bu demokrasi ve özgürlük gösterilerini kanla bastırmış, 30-40 dolayında Arnavut ölmüşdür." Ve tabii özellikle Avrupa çapında yürütülen bu hazırlık propagandalardan hemen sonra "binlerce Arnavut'un özgür ve demokratik bir ülkede yaşamak için diktatörlükten kaçarak Batılı ülke elçiliklerine siyasi iltica talebiyle sigindikleri" haberleri doldurdu ortağı. Ağlayan, gülgen insan görüntülerini yayınladı televizyon ve gazetelerden.

Başa F. Almanya olmak üzere tüm emperyalist ülke yöneticileri ve politikacıları, büyük bir gümbürtüyle peş peşe yaptıkları açıklamalarla "Arnavutluk'ta insan ahlakları ihlallerine son verilmesi" çağrısında bulundular. Hatta dünya genelinde en büyük uluslararası topluluğu oluşturan Birleşmiş Milletler'in Genel Sekreteri J. Perez De Cuellar bile, daha kısa bir süre önce gidip gördüğü Arnavutluk hakkında bu kez bambasma konuşmaya ve emperyalistlerin çağrılarına ortak olmaya başladı. Tarafsız olması gereken BM'ı bile bu derece etkiledi yapılan propagandalar.

Peki ama, gerçek bu muydu? Yoksa Arnavutluk üzerinde çok çeşitli güçlerin çok çeşitli hesapları vardı da, bunların sonucu olarak mı bu son gelişmeler yapay bir tarzda yaratılmıştı? Kimdi bu güçler ve Arnavutluk'tan ne istiyorlardı? Onların çıkarları

ile Arnavut halkın çıkarları arasında ne gibi bir paralellik veya karşılık vardı?

Evet, yoğun bir propaganda bombardımanı altında sis içinde tutulmaya çalışan gerçekleri belirli yönleriyle irdelemek ve bundan gereklili sonuçları çıkarmak gerekmektedir.

Herseyden önce Arnavutluk parçalanmış bir ülke ve genel nüfusa oranı %4 de olsa içinde Yunan, Sırp, Makedon gibi ulusal azınlıkları da barındırıyor. Bu nedenle Yugoslavya ve Yunanistan'a sürekli sorunları var.

Yugoslavya'nın Sırbistan Cumhuriyeti'ne bağlı Kosova özérk bölgesinde nüfusun %90'ı Arnavutlardan oluşuyor. Bu, yaklaşık 1 milyon dolayında Arnavut anlamına geliyor. Kosova'nın bağlı bulunduğu Sırbistan Sosyalist Cumhuriyeti yönetim, Kosova'da yaşayan Arnavutlar üzerinde baskı uyguluyor ve onların bağımsız gelişimini engelliyor. Hatta Kosova'daki Arnavutların tepkisini çekerek derecede bölgeye Sırp nüfusu yerleştiriyor. Yeni yerleşen Sırplarla Arnavutlar arasındaki çelişkiler de her geçen gün daha çok artıyor. Örneğin Kosova'da 1989 Mart ayında bu yana bağımsızlık isteyen Arnavutlarla Sırp güvenlik güçleri ara-

kamuoyunun bilincine çarpması önlenmeye çalışıldı. Yugoslav Haber Ajansı TUNJUG'un Romanya'daki gelişmeler konusunda verdiği ilk haberlerin, emperyalist çevrelerde nasıl sevinçle karşılandığı unutulmamalı. Arnavutluk'ta yapılmak istenen de biraz böyledir.

Yugoslavya, elbette bu işte yalnız değildi ve tek etki de Yugoslavya ve onun Tiran Büyükelçiliği kanalıyla olmadı. Bu, rol sahibi güçlerden sadecə birisi.

Bir diğer ise Yunanistan. Doğu Avrupa ülkelerinde yönetimlerin değişimini de birlikte getiren gelişmelerin ortaya çıktığı günlerde Yunanistan yönetimini, Arnavutluk'ta Yunan azınlığa karşı baskı uygulandığı ve buna karşı Yunan azınlığının ayaklandığını iddia etmiştir. Ancak hemen ardından bu iddia, bizzat pratik gerçeklik tarafından yalanlanmış ve söylenenlerin doğru olmadığı açıklaşılmıştır. Buna rağmen Yunanistan, Arnavutluk'a karşı izlediği bu politikasından vazgeçmedi. Özellikle Yeni Demokrasi Partisi'nin iktidara gelmesinden sonra bu politikaya hız verildi. Bu da, sosyalist ülkelerle karşı çok çeşitli yollarla bir saldırganlık içinde olan emperyalist güçlerin işine geldi, onla-

ce Alman emperyalizmininçıkarları değil, genelde dünya emperyalizminin çıkarları gereği olarak uygulanıyordu.

Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerindeki real sosyalizm uygulamasının zafları, emperyalizmin, büyük savaşlarla elde edilen işçi sınıfı ve halkın lehine tüm kazanımlara bu derece perversiz ve cüretkarca saldırmasının en önemli nedenidir. Hatta günümüzde emperyalist güçler, 2. Dünya Savaşı'nın halkın ve işçi sınıfı lehine olan tüm sonuçlarını ve politik haritasını değiştirme ve kendi lehlerine çevirme istek ve çabası içinde dirler. Bunda da hiç de kücümsemeyecek bir yol katettiler. Arnavutluk'a karşı entrika ve komplolarla yürüttükleri politikalardan özü de budur.

Ama bizce asıl önemli olan Arnavutluk'ta geliştirilmek istenen sosyalizm biçiminin kendi içinde taşıdığı zayıflıklar ve zaflarıdır. Arnavutluk halkı, diğer Doğu Avrupa halkları gibi Alman ve İtalyan faşist işgaline karşı Sovyet Kızıl Ordu'sunun büyük desteğiyle bağımsızlığını kavuşturmadı. Önce İtalya, sonra da Alman faşist işgaline karşı Arnavut halkı, Enver Hoca önderliğinde kendi özgürlüğe daya-

Emperyalist müdahalenin başarısı...

sında yoğun çatışmalar yaşanıyor. Bu çatışmalarda şimdiden kadar yaklaşık 60 Arnavut öldü.

İşte tam da Arnavutluk'ta "halk ayaklandı" denilen günlerden çok kısa bir süre önce Kosova Parlementosu, Sırbistan Cumhuriyeti'nden ayrıldığını ve bağımsızlığını ilan etmiştir. Bunun hemen ardından Sırbistan yönetimini, Kosova Parlamentosu ve hükümetini feshettiğini açıkladı. Arnavutça yayın yapan Kosova radyo ve televizyon kanalı polis tarafından kapatıldı. Sırbistan Cumhuriyeti ile Kosova arasındaki ilişkiler iyice gerginleşti.

Yugoslavya'daki bu gelişmelerle Arnavutluk'taki sözümona halk ayaklanması aynı günlerde denk düşmesi, hiç kuşkusuz bir rastlantı değil. Tam tersine, son derece bilinçli bir biçimde Arnavutluk ön plana çıkarılarak Kosova üzerindeki Sırp şovenizmi ve baskuları perdelenmeye,

rın işini kolaylaştırdı.

Asıl önemli olanı da emperyalizmin bu küçük Balkan ülkesinin kendi denetimi dışında kalmasına bile tahammül edememesiydi. Doğu Avrupa ülkelerindeki yönetim değişikliklerinde önemli bir rol sahibi olan Federal Almanya, Arnavutluk'a karşı propaganda kampanyasının başına çıktı. Demokratik Almanya ve sosyalizm deneyimlerinin yaşadığı diğer Avrupa ülkelerindeki eski yönetimlerin sosyalizm adına yaptıkları politika ve uygulama hatalarından sonuna kadar ustaca yararlanmayı ve bunları onlara karşı kullanmayı başaran Alman emperyalizmi, uzun zamandır sırnan Arnavutluk'ta olduğunu söylüyor. Her fırsatta Arnavutluk'a karşı bir propaganda savaşını yürütüyordu. Ki bu, diğer emperyalist ülkelerle tespit edilen ortak bir program çerçevesinde oluyordu. Ve sade-

narık çok büyük olanaksızlıklarla rağmen kahramanca savastı ve kazandı. Faşizme karşı zafere kazaanıldığı 1944'ten bu yana da içte sosyalist ekonominin inşasını, başta Stalin döneminde Sovyetler Birliği'nin gösterdiği desteği bir yana koyarsak, yine halkın özgürlüğe dayanarak gerçekleştirmeye çalıştı. Ama bunu yaparken yer yer tepkici çıkışlarla tüm dünyaya bağlantılarını kesti. Bir dönem Çin'e karşı tavır aldı. Ardından Sovyetler Birliği'nin sosyal-emperyalist ilan etti ve daha önce aldığı Çin'e bir yakınlaşma içine girdi. Bu da uzun süredi. Bu kez hepsile ilişkilerini keserek, tek sosyalist ülkenin kendisi olduğunu, diğerlerinin sosyalizme ihanet ettiğini bile iddia edebildi.

Devrimin önderi ve ulusal kahraman Enver Hoca'nın 1985'te ölümüne kadar bu politika de-

Devamı 18. sayfada

Beşikçi yargıladı ve kazandı...

Başтарafı 7. sayfada

nışma hareketi oluştu. Özellikle Kürdistan halkı ve ulusal kurtuluş örgütü PKK ülke içinde, ülke dışında ise ERNK örgütü geniş bir dayanışma kampanyası geliştirdi. Ayrıca Türkiye'de devrimciler, demokratlar, sendikacılardır, parlamentörlerin yanı sıra ülke dışında da diplomatlardan politikacılarla, aydınlarla kadar çok geni bir çevre i. Beşikçiyle dayanışma çemberi içinde yer aldı. Öyle ki her duruşma, faşist sömürgeciligin çağlığı ve yeniliğe mahkum Kürdistan politikasının i. Beşikçi'nin vurgulu bilimsel tespitlerinde dile gelen teşhir platformu oldu. Duruşma günleri mahkeme salonu ve dışarısı bir miting alanına döndü. Hakimler, savcılar ve polislerin insanlık dışı davranışları, dayanışma hareketini daha da gelişti. Faşist hakimler bu gerçekin önüne geçmek için geri adım attılar ve i. Beşikçi davasında dile gelen Kürdistan sorununun politik propaganda etkisini sınırlama amacıyla yeni uygulamalar geliştirdiler.

Bir önceki davada tahliye kararını buna yönelikti. Ancak her defasında vurguladığımız gibi sömürgeci hakimler ve arkalarındaki rejimin yöneticileri yanılıyorlar. Beşikçi davası devrime doğru giden Kürdistan gerçekini ifade eden platformlardan sadece biriydi. Hangi platform olursa olsun sömürgeciler Kürdistan gerçeki karşısında sürekli yenileceklerdir. Başta Türkiye ve Kürdistanlı devrimciler ve aydınlar olarak, hatta sıradan

insanlar olarak Beşikçi davasından hepimizin alacağı dersler ve mesajlar vardır.

Herkes bir Beşikçi olamazsa da, Beşikçi günümüz Türkiye'sinde aydının ölçü, tutum ve sorumluluğunun ne olması gereğini göstermiştir. Beşikçi, iki halkın sovenizmden arınmış mücadeleci dayanışması için güçlü bir köprü olmuştur. Özellikle Kemalist sömürgeciliğin neden olduğu çağımızın en büyük adalıtsızlıklarından biri olan Kürdistan sorunu karşısındaki tavrı, kendisi için temel insanlık ölçüsü olarak almıştır. Ve pratiğle bu sorunun çözümü için bir aydının görevlerinin ne olması gerektiğini netleştirmiştir.

Ismail Beşikçi, aynı zamanda hiç bir kişisel çıkar hesapları ve endişesine kapılmadan, karşılaştiği ve karşılaşacağı güçlükler, saldırganlar ne olursa olsun insanların somut gerçeğe sonuna kadar bağlı kalmaları gerektiğini bizzat ortaya koymuştur. Bu, sadece aydın olmanın değil, bununla birlikte yalnızca insan olmanın da vazgeçilmez bir gereğidir. Beşikçi, kemalizmin karattığı, kireçlediği beyinlerin, kendilerinin aydın, demokrat ve hasta sosyalist, devrimci olduğunu iddia etseler bile, gerçekte çok kötü bir köle olduklarını; düşündede bağımsızlaşmayanların bağımsız politika ve eylem üretemeyeceklerini; niyetleriyle pratiklerinin sürekli çatışacağını, bilimsel çalışmalarıyla olduğu kadar, kendi pratiğle de kanıtlamıştır.

Asuri (Süryani) halkına kabul...

Baştarafı 9. sayfada

niden yaratmak gerekiyor.

Sömürgeciler ve usaqlarının 1915-20 yıllarında girişikleri soykırımı, sömürgeciler tarafından unutturulmaya çalışılıyor. Abdülhamid zamanında kurulan Hamidiye Alayları, despot iktidarın "yoket, mali sizlere kalsın, hristiyan halkın katli vaciptir" fermanları sonucu birbirbüyük milyon Ermeni'nin yanında 200 bin Süryani de katıldı. Bu katliamlarda 400 bin Kurt de ortadan kaldırıldı. Bu katliamların sorumlusu Osmanlı yönetimini ve onun politikasının devamı olan, barbarlık Osmanlı yönetimini aratmayan TC'dir. Fakat TC bugün, katliamı çarpitarak Kurt halkına yükleme utanmazlığını yapıyor.

TC devleti kendi varlığını, daha çok Kürtlere ve müslümanlaştırarak kendi benliğinden uzaklaştırdığı hristiyan azınlıklar üzerinde inşa etti. TC sınırları içindeki diğer hristiyan azınlıklara tanınan "azınlık statüsü" Süryani azınlığı tanınmadı. "Türk hristiyan" olarak gösterilen halkımızın dili, kültürü ve varlığı inkar edildi. Türkleştirme ve assimilasyonun yanı sıra hristiyan azınlıklara karşı uygulanan baskı-yıldırma-kaçırma politikası önce Ermeni ve Rumlara, daha sonra da Süryani halkına karşı uygulandı. İşgalci faşist Türk ordusu, Kıbrıs çatışmasına destek bulmak için "hristiyan-müslüman" çelişkisini kullanarak işbirlikçi usaqları ile birlikte Süryani halkına yönelik katliam tehdidine topraklarından kaçtı.

Sömürgecilerin tarih boyunca uyguladıkları bir diğer politika da halkların arasında düşmanlığı geliştirmek, birlilik ve dayanışmalarını engellemektir. Türk sömürgecileri ve onların Süryaniler arasındaki işbirlikçileri, anti-Kurt politikasını Süryaniler arasında tırmandırmak için yoğun gaba sarf ediyor ve propagandalar yapıyor. Bu gerici kesim propagandalarında önemli mesafe katettiler. Fakat tarih şahitler ki, Süryaniler'in başına gelen ve onu yoklama noktasına getiren tüm barbarlık ve soykırımı tek suçu sömürgeci-faşist Türk devletidir. Hersey bitmemiştir; halkların kurtuluş mücadelesinde hedef şaaşırtma ve mücadeleyi engelleme politikasını doğru bir politika ve karşılıklı güvenle boşa çıkartmak mümkündür.

Kürdistan'da PKK öncülüğünde verilen ulusal kurtuluş mücadeleleri her alanı, her sınıf ve tabakayı etkilediği ve geliştirip değiştirdiği gibi, Kürdistan'daki azınlıkları da yakından ve derinden etkilemeye başladı. PKK'nın enternasyonalist bayrağı altında kardeşçe birliğin gerçekleşebileceğini ispatlayarak halkın güvenini kazandı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin azınlıklar üzerinde yarattığı bu olumlu semtiye azınlıklar çeşitli biçimde karşılık vermektedirler. Azınlıklar, Kürdistan'da ilk defa demokratik hak ve özgürlüklerine kavuşma şansına sahip oluyorlar.

Cünkü PKK, Kürdistan'da yaşayan sadece bir halkın, bir milletin, bir dinin veya bir mezhebin partisi değildir. Hangi din, dil ve milletten olursa olsun, tümünün eşit haklar temelinde birliğinden yana olup, tümünü sömürgeci faşist düşmanı karşı mücadeleci bir çizgide örgütleyip harekete geçirmemi hedeflemiştir.

Bu olumlu gelişmeler sömürgeci TC'nin sonunu yaklaştırırken, düşman da boş durmayaçak ve tarih boyunca kullandığı barbar yöntemlerini tekrar kullanmak isteyecektir. Bunun için faşist polisler tarafından kurşulanarak katledilen Fehmi Yarar'ı genelde Kurt halkına, özel

de de PKK'ye mal etmeye kalkıştılar. Kullandıkları itirafçı hain, daha sonra itirafını geri alınca komplio bozuldu. Ardından, Arba köyünden Ahe Erdinç, Midyat'tan Yakup Görgün ve son olarak da Enhil köyünden Gevri Bulut ve ailesi katledildi. Sömürgeci TC, bu olayların sorumlusu olarak ARGK gerillalarını göstererek Kurt ve Süryani halklarını karşı karşıya getirmeyi amaçlıyor. Son yıllarda büyük emek ve üstün fedakarlıklarla gelişen sempati ve dayanışmayı baltalamak için sömürgeci faşist Türk devleti, işbirlikçi hain çeteleri, "Süryaniler'in malları size kalacak" propagandasıyla suçuna ortak ediyor.

Bu katliamlarla, Süryani halkını yurdundan, toprağından sürekli emperyalizmin kucağına atıyor. Katliamın diğer bir sebebi de, iki halkı birbirine düşürmek ve kendi konumunu güçlendirmektir.

Süryaniler'in bu başsağlığı giğisatına dur demek ve tarihini tersine çevirmek için birliğe, fedakarlığa, bilince ve gerçekçi politikalara gereksinim vardır. Acil görev, yok olsa, baskiya son verip halkın birliğini gerçekleştirmeye ve sürmekte olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelede yer alarak, Süryani halkına karşı suç işleyenlerden hesap sormak ve özgürlük mücadelede rolümüzü oynamaktır. Çünkü Süryani halkı demokratik haklarına ancak Kürdistan devrimiyle kavuşabilir.

Azınlıklar, ancak PKK öncülüğünde, proletaryanın bayrağı altında özgürce gelişmelerine ortam bulabilir. Tarihinde ilk defa böyle önemli bir olağan kavuşan Süryani halkı, öz gücünü örgütleyip, mücadeleci temeller üzerinde birliklerdeki yerini almıştır.

Tarih bize kanıtlıyor ki, böyle fırsatlar halklara ancak bir kez ya da bir kaç kez doğar. Yüzlerce kahramanın kendilerini feda ederek yarattığı objektif şartlar üzerinde yeterli, gerçekçi ve doğru subjektif şartlar geliştirilerek Süryani halkı gerçek kurtuluşa ve özgürlüğe kavuşma imkanına sahip olabilir.

İsveç'ten bir grup yurtsever-ilerici Süryani

Arnavutluk'taki son gelişmeler...

Baştarafı 17. sayfada

vam etti. Bu nedenle, sosyalist ekonominin inşa edilmesi ve bunun yaşamın her alanında etkisini göstermesi tamamen başarılmalıdır. Uzun yıllar boyunca Arnavutluk, kendi içinde kapalı bir kutu gibi kaldı. İktidardaki Arnavutluk Emek Partisi'nin sosyalizme bu yanlışlı yaklaşımı, halkın dünya genelindeki gelişmelerden ve diğer halklardan tecrit edilmiş bir durumu yaşamamasına neden oldu.

1985'te Enver Hoca'nın ölümünden sonra Arnavutluk Emek Partisi Genel Sekreterliği'ne getirilen Ramiz Alia döneminde ise, yakın bir süreye kadar özellikle içte bir takım reformlara gidildi. Dış politika olduğu gibi korunmaya çalışıldı. Ancak Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerindeki değişikliklerden sonra kendi politikalarını daha çok sorgulamaya başladılar. Ekonomide halkın öz yönetimini geliştirmek ve dış politikada daha önce "sosyal-emperyalist" dediği Sovyetler Birliği de içinde olmak üzere, "kendilerini olduğu gibi kabul edecek" ülkelerle dostluk ilişkilerine girmek ve dışa daha fazla açılmak istiyor.

Yani Arnavutluk'ta yaşanan son olaylarda emperyalizmin çok çeşitli yollardan müdahalesinin yanısıra, içte de mevcut

yönetimin sosyalizmi yaratıcı, geliştirici ve gerçekçi bir tarzda uygarlamada içine düşüğe yetersizliklerin önemli bir rolü vardır. Ve bizce asıl belirleyici olan da budur. Yoksa, Yugoslavya Büyükelçiliğinin teşviki, Alman Büyükelçiğinin "Cennet Batı"yı simgeleyen broşürlerinin hiç de çekici bir yan olmadığı Arnavutluk halkı için. Her ne kadar ülkeden ayrılmak isteyenler, genel nüfusa oranla çok az da olsa, bu böyledir.

Ama yine de Arnavutluk yönetiminin hataları, emperyalizmin halkın irade ve kazanumlarına saldırmasını, müdafale etmesini kesinlikle haklı çıkarmaz. Tam tersine, emperyalizmin halkın büyük ve kanlı savaşlarla elde ettikleri bağımsızlıklarına ve kazanımlarına karşı yürüttüğü saldırı, komplot ve entrikalarına karşı durmak, halkın bağımsızlıklarını ve tüm kazanımlarını korumalarını desteklemek ve güç vermek, her zamankinden daha önemli bir görevdir.

Emperyalist güçler, Arnavutluk'a aynı tarihte Küba'ya da müdafale etmek istediler. Özellikle ABD emperyalizminin Latin Amerika'da Küba gibi bağımsızlığını koruyan ve bunun için büyük bedeller ödeyen küçük bir ada ülkesine karşı yürüttüğü ö

zelavaş, hepimize bilinmektedir. Yine Küba'nın emperyalizmin tüm saldırılara karşı nasıl bir kararlılıkla karşı durduğu, direndiği ve taziv vermediği de son derece açık. İşte emperyalizmi rahatsız eden ve saldırida perversiyonla da budur. O kendi denetiminden çıkışmış hiç bir alan, ülke istememektedir dünyada. Herseyin ve herkesin kendi denetiminde olmasını, onları istediği gibi yönlendirmeyi, sömürmeyi ve kullanmayı amaçlamakta; buna karşı duran tek bir ülke veya kişiye karşı tüm gücüyle saldırmaktadır. Bu, Küba ve Arnavutluk örneklerinde olduğu gibi son derece açık.

Kaldı ki, henüz devrimci mücadele kesin zaferle ulaşmış olmamasına rağmen PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelene karşı emperyalizmin hangi biçimlerde ve nasıl bir saldırganlık içinde olduğunu; halkın bağımsızlık ve özgürlük mücadeleini engelleyebilmek, mevcut kölelik statüsünü koruyabilmek için ne tür kirli komplot ve entrikalara yöneldiği halkımız çok iyi bilmektedir.

Bu nedenle, halkın bağımsız irade, istem ve kazanımlarına karşı emperyalist güçlerin yürüttüğü kirli özel savaşa karşı durmak, bunun karşısında bağımsız ve özgür gelişim için sonuna kadar mücadele etmek, saldırganlığı halkın karşıda dayanışmak en temel görevlerimizden birisidir.

BERXWEDAN Abone fişi

Adı, Soyadı:
Adres:

6 Aylık

Almanya içi: DM 30

Almanya dışı: DM 35

1 yıllık

Almanya içi: DM 60

Almanya dışı: DM 70

Abone hesap numarası:
Bfg.-Bonn
Konto Nr.: 1205242100
BLZ: 380 101 11

Yazışma adresi:

Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine gönderiniz.

Avustralya	3.00 \$	Hollanda	3.00 hfl.
Avusturya	18.00 s.	İngiltere	0.80 £.
Belçika	60.00 bfr.	İsviçre	6.00 skr.
Danimarka	8.00 dkr.	İsviçre	2.50 sfr.
Fransa	6.00 ff.	Norveç	10.00 nkr.

Destpêk di rüpelâ dawî de

Gundê Al Kemer, bili koma ku "parêzkariyê" dike, ji berê ev piştigîriya têkoşina rizgariya netewi dike.

**Li derdorêñ
Gerdi lêdanek
li yekeniyeke dagîrkeran
a operasyonan ket:
Serleskerek û çar
serbazên komando
hatin kuştin**

SEMZİNAN: Roja 17'ê Tirmehê li derdorêñ Gerdi pêşmergeyên ARGK yekeniyeke dagîrkeran a operasyonê xistin dafekê. Bi këmasi "yuzbaşî" yek (sersed) û çar serbaz hatin kuştin. Ev hejimar, hejimara ku em agahdarê wê bûne ye. Dagirker, li cihê bûyêrgeleb birindar ji li şuna xwe hiştin. Serleskerê hati kuştin, pisborê kontrgêrlîa bû.

**Erîsek cû ser
yekeniyeke dijmin a bejî
li derdorêñ Rûbarokê:
Serbazek hate kuştin;
"ustegmen" ek, sê serbaz
û "parêzkarek"
bi xedarı birindar ketin**

SEMZİNAN: Ev êris roja 24'ê Tirmehê li navçeya Gerdi derdorêñ Rûbarokê çebû. Di êrisê de yekeniyeke dijmin hate tarûmar kirin. Li gora hejimarîn em saloxdarê wan bûne, serbazek mirîye. Herweha "ustegmen" ek, sê serbaz û "parêzkarek" bi navê Cemil ên dijmin ji bi xedarı birindar ketine.

Dagirker, vê êrisa ARGK û hejimara hundabûn xwe veşartî hiştin. Li hemberê vê ji, dan bihistandin, ku di şerîn cihêreng de çar têkoşerên ARGK hatine kuştin. Di şerîn cihêreng de çar têkoşerên ARGK ên qehremân şehid ketine. Bile vê ji, di vê meha dawiyê de keseki "qaçaxçî" ku ji tixub derbas bûbû ji hatiye kuştin. Navê vi gundiye hati kuştin ji, heya niha diyar nebûye. Dagirker ji kuştina vi gundiye weke "di şer de kuştina teroristeki" dan bihistandin.

Di rastiniyê de, ji destpêka bîhara sala 1990'an vir ve, li êrdîma Şemzinanê her mehê bi këmasi sê-çar êrisen ARGK pékdihîn. Ev êris tev, diçin ser yekeniyeke leskeji û tev ji biserkefîti digîhin encamê.

**Li gundê Emeran sîxurek
bi mirinê bersiva xwe girt**

XELFETÎ-RUHA: Şeva 18'ê Tirmehê pêşmerge cûn gundê Emeran. Sixurê bi navê Bozan Bindal bi mirinê cezakirin. Welatfiroş hati cezakirin, zarokeki xwe yê piçük kire parastehê xwe û bû sedema mirina wi ji.

Welatfiroş hati cezakirin, li gundê Emeran ku di têkoşina me de xwediye rewşeki taybetiye, çekê dijmin hilgîribû. Li vi gundi tenê vi çeka dijmin girtibû û dibû navgîne dijmin ji bo bikaranîn taybeti yên dijmin ên li ser vi gundi. Vi kesi, vi kari bi dilwxazi ji dikir.

Bozan Bindal berî niha li ser banga pêşmergeyän çeka xwe dabû yekeniyeke me. Lé paşê disa çeka dijmin standibû. Heykarya xwe ya bi dijmin re didomand.

Di vê êrisa pêşmergeyän de diya Nusret Aslanê di daweya PKK a li Dusseldorfê de mûkûr hati, ya bi navê Gulo Aslan, ji serê banê xêni kete erdê û lingê wê şikest. Herçiqasî ev ne hedefê pêşmergeyän ji bû, gava dengê çekan bihisti, ji banê xêni xwe avête xwarê. Pişti livbaziye dagirker, xulamîa xwe Gulo Aslan tevli tiştîn wê

birin bajarê Ruhayê.

Dagirker, xulamîa xwe Bozan Bindalê hati cezakirin, weke keyê gund şanikirin. Lé belê ev bêbext ne keyê gund bû li gund, gundi nîfrinê li ser wi dibarandin.

**Li Aricakê
dafeka pêşmergeyän:
Navgîneke dagîrkeran
tevlî yêñ têde
hate tunekirin**

ARICAK-MAZRA: Roja 15'ê Tirmehê danê êvari, pêşmergeyän me yên rizgariya netewi li érdima Mazra (Eleziz) navçeya Aricak, li dora gundê Çevreci navgîneke leskeji ya dijmin xistin dafekê. Navgîne bi tevayi tunekirin. Di navgîne de serleskerek û bi këmasi deh serbaz hebûn. Pêşmerge pirraniya wan kuştin. Navgîn qulibî û şewiti. Dérfer nemabû, ku ci kesek ji navgîne bi saxî xilas bibe. Dagirker dan bihistandin, ku tenê "çâwiş" û pisbor Yıldırım Demiral hatiye kuştin. Kuştiyên ji nava rezén xwe yên din veşartî hiştin û neden belav kirin.

**Di şerîn heyâ beyanê
doma de du têkoşerên
ARGK şehîd ketin**

KERBORAN: Şeva 16'ê Tirmehê, komeka pêşmergeyän a piçük ji pênc kesan çû gundê İvanê, bi armanca helkirinece berberiya di nava gundiyan de. Di encama giliya bêbextekî de, dagirker bi hézén mezin hatin gund. Dora koma ARGK pêçan. Şerî derketi heyâ beyanê doma. Têkoşerên ARGK bersiva banga dijmin, bi dirûşme û berikên xwe dan.

Pişti ku ronahi dakete erdê, dagirker rokêtên bi gazên kimyawi bikaranî. Pêşmergeyek kari xwe ji çembera dijmin rizgar bike. Ji çar pêşmergeyän mabûn dido, ku dilen wan bihurûn û berikên wan ji dawi bûbû, bi narinçokên xwe, xwe kuştin. Dido ji di rewşa dilbihuri de dili ketin destê dijmin. Ji pêşmergeyän şehid ketine yek navê wi Mehmet ADIR e û ji Cizira Botan e. Şervanê şehid û din ji, ji navçeya Hezexê gundê Bañe ye.

Dagirker di vî şerî de ji gazên kimyawi bikaranî. Herweh dan bihistandin, ku di têkoşer ji ber xwe, xwe dane dest. Lé ev daxwîyanıa dijmin ne rast e. Teviya gelê érdimê, rastiya bûyêr, hovitîya dagîrkeran, berxwadana leheng a koma ARGK a piçük, baş dizane. Pişti bûyêr, ji ber ku dagirker ji xwepeşanen li Cizira Botan tîrsîyan, cendekîn şervanî şehid li gundê İvanê dan axê. Herweh dagirker, li érdimê hejmareke bilind ji welatperweran ji girtin.

**Avahiya hikumetê
ya li navçeyê
hate bombekirin**

KOSAR: Şeva 15'ê Tirmehê li navçeya Kosarê (Kiziltepe) avahiya hikumetê hate bombekirin. Her di ve şevê de li gelek cihêv navçeyê aña ji bi diwanan ve hatin xistin. Di nava sukê de belavok hatin belavkirin. Disa her di vê şevê de, şaxeki koma livbaziye ji, bombe avât avahiye sixureki bi navê M. Ali Çimen. Benzinxane, xwarîn geh û razanxaneya (hotel) wi yên bi navê "Kir Parki" agir girtin. Armanca vê livbaziye dawiyê ev bû; ev hevxebatkarê xulamîa dijminan bacê nedida şoreşê. Bi vi awahi carek din bang li wi hate kirin û serînca wi li ser rewşehate kışandin.

Pêşmerge, bê hundabûn paşê xwe ji navçeyê dan aliyekek. Pişti ku pêşmerge xwe dan aliyekek, dagîrkeren agahdari bûyêr dest bi operasyonen leskeji yên berfîre kirin. Navê

**"Parêzkar" hatin
bê-çek-kirin**

BÊHİSTİ-SEMSÜR: Roja 27'ê Tirmehê li gundê Karalar pêşmerge vinekê çekirin. Dest danîn ser çeken çar parêzkaran.

Pişti livbaziya ARGK, dagirker avetin ser gund. Gundîyan dan ber lêdanê. Sê xortan ji bi hiceta "leşkevari xwe nekîrine" girtin. Ev hersê xort beri hingê ji hatibûn girtin û hîna nuh hatibûn berdan.

**Serbazên dagîrkeran
serê "parêzkaran" kirin**

SERT: Roja 31'ê Tirmehê, li keviya Ava Bohtanê, 15 km dûr ji bajarê Sertê, li başûrê bajêr, li devera bi navê Çemî Pirê, serbazên "boluk" a Beroni (Findikê), şerî cerdevenan bi navê "parêzkaran" kirin.

Di vi şerî de du "parêzkar" û serbazek birindar ketin. Şer weha derketiye:

Komeka serbazên "boluk" a Beroni dije bajarê Sertê. Di rê de serbaz dikevin nava rez û werzan. "Parêzkar" xwestin wan birawestin. Bûyêr paşê ziviri şereki çekdari. Di şer de kurê Mehmet Olgaç, endamê encuma belediya Sertê ji partiya ANAP û bi navê Abdurrahman Olgaç, "parêzkar" eki yê cehş din û serbazek birindar ketin.

Mehmet Olgaç (Mihemedê Hesam) yek ji wan cehş û welatfiroşan e, ku cara pêşemin li Dihê "parêzkar" pêşvebiriye. Ev bêbext di sala 1986'an de miribû. Birayê wi Ezdin

hatibû şuna wi. Lé ev ji li derdorêñ Çemî Pirê di pozberiyeke li diji serbazên dagîrkeran de hatibû kuştin. Bi vi awahi ev hevxebatkarê dijmin ên devbixwîn, bi rengeki rastlîhatû û tesadûfi, cara duwemin şerî ezbenîyen xwe kirin.

**Gundê Tekneduzu
ji "parêzkaran"
hate paqîjîkirin**

GUMGUM (WARTO): Roja 23'ê Tirmehê pêşmerge li vi gundi civînekê çekirin. Dest danîn ser çeken heft "parêzkaran" ku hîna nuh dest bi vi kari kiribûn û çekên dijmin standibû. Gundîyen çok girtibûn, li diji pêşmergeyän derneketin û ci xwera-girtinekê şanî nekirin.

**Helîna cerdevenanê Arusê
hate belavkirin**

CEL: Pêşmergeyän me yên rizgîriye netewi roja 18'ê Tirmehê êrisêkê birin ser cerdevenan eşîra Kaşuri gundê Arusê. Du "parêzkar" kuştin, çar ji bi xedarı birindar kirin. Navê

hinde "parêzkaran" hatine kuştin an ji birindar ketine ev in: Nadir Berk (miri), Salih, Siddik û Yahya Berk (birindar).

Cerdevenan hatine cezakirin giredaye serekê ceşan Haci Nayif (Nayif Berk) bûn. Yek ji yê birindar, kurrê Haci Nayif e. Ev bêbext, di qirkirina Komatan de cih girtibû, ku roja 10'ê Nisanê 1990'an çebûbû û 22 şervan ARGK şehid ketibûn.

Li gundê Arusê "boluk" eka dijmin ji heye, li nekari livbzaiye birawestin. Dagirker xwestin vê livbzaiya ARGK a jêhati çewt şanî bikin. Daxweyan kirin ku "di şer de se terorist hatine kuştin." Lé belê ev derewa wan cihê xwe negirt. Ev daxwîyanıa dijmin, ji kok derew e. Di vi şerî de tenê birindareki ARGK ji tuneye.

**Qerekoleka û yekeniyeke
dijmin hatin tunekirin.
Şerîn li Katoyê Jîrkan,**

Kelê Mamê û Geliya

Sperî çar rojan doman.

**Hevîkoptereke dijmin
li erdê hate xistin.**

**Pênc serlesker, bi këmasi
50 serbaz, axayekî Jîrkan
û bi këmasi deh**

"parêzkar" hatin kuştin.

ELK û QILABAN: Şerî yekemin roja 25'ê Tirmehê çebû. Di navbera de

tin dafekê. Bi këmasi 20 serbaz kuştin. Şerekî cuda yê dijwartîrin ji li dora gundê Merkitik û Jîrkan çebû. Di vi şerî de helikoptereki dijmin li erdê hate xistin. "Ustegmen" ek, pênc serbaz û axayê Jîrkan Şêxmuşê Donmez (ji gundê Bişîyan), ku di helikoptere de bûn, mirin. Di van şeran de cerdevenan Jîrkan bê liv man. Herweha "parêzkaran" gundê Dara Hinê ji, ku dijmin bi koteke çekan kiriye desten wan, nekarin tişteki bikin. Di encama van pozberiyan de, tev bi hev re, deh "parêzkaran" gun-dan ji hatin kuştin.

Şer roja 25'ê Tirmehê destpêkirin, 26'ê Tirmehê dijwar bûn û heya roja 30'ê Tirmehê doman. Encamên şerîn çebûn ji bo ARGK û gelê Kurdistanê bilançoyeke serfiraziyê ne. Encam ji bo me bû serfiraziyeye seranser, ji bo dijmin ji bû têkçûn û binkeftineke seranser.

Dagirker bi navgînê agahdariye yên mina weşan, radyo û hwd. nûçeyen derewin dan belavkirin. Xwestin şerîr û têkçûna xwe biniximin. Xwestin vê têkçûna xwe weke serfiraziyek bîhilimin. Li ser vê bingehê gelek nûçeyen derewin dan belavkirin. Lé rasti, ji aliyê teviya gelê me baş dihatin zanin. Ji aliyê din ji dagirker, bi hemû hovitîyen xwe berê xwe dan gel û érisan birin ser gelê me. Li gundê Avyan, bi këmasi 20 xaniyan dan ber agiri. Li Çiyayê Kelê Mamê ji dora 20 komên giyayı yên gundiyan şewitandin.

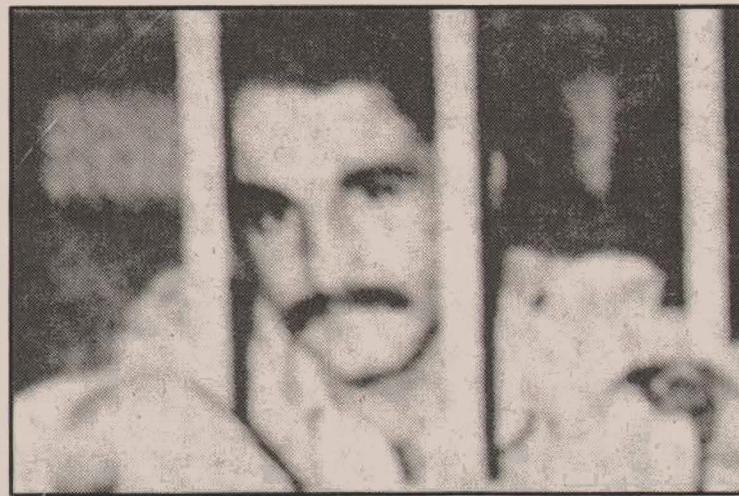
Yekeniyeke dagîrkeran û xulamîn wan "parêzkaran" gundan, li Geliya Hilale bikaranin xwe yên terorî kürkirin. Cerdevenan Malâ Bayrê ji

agahi li ser şervanî birindar girtin, ku ji ber birina xwe xedar nexwesbû û li dora gundê Mîjinê li cihêkî xwe veşartibû. Ji gundê Şîrisê du welatparêzên bi navê Mihemedê Emerî Eli û Mehmûd Musa, ku şivanî dikiran, bi koteke xistin kîleka xwe û xwestin herin şervanî birindar bikujin. Lé herdu şivanîn welatparêz li ber xwe dan, lewma cerdevenan Malâ Bayrê di rî de şivanîki kuştin û yek ji bi xedarı birindar kirin. Paşê cerdevenan bi serokatiya Yusuf Benek, xwe gîhandin dora gundê Mîjinê, cihê ku şervanî ARGK xedar birindar li wir bû. Şervanî ARGK Kamuranê Ehmedê Aris bi xwinriji û hovitî kuştin. Dagirker paşê vê hovitîa xwe bi ronge, "di şeran de se terorist hatin kuştin" dan bihistandin. Paşê dagirker gundîyen Şîrisê, tevlî jin, zaro û kalan birin "tabur" a Sîgirkân. Li vir gundiyan dan ber lêdan û şikcencyen giran. Heya niha ji gelek gundiyan şeranekî belatparêz hîna di destê dijmin de girti ne. Çend gundi di destê dagîrkeran de ne hîna diyar nebûye. Lé pirraniya gundiyan ji ber şikcencyen giran ketine nexweshaneyan û hîna ji li ber destê dixtoran in.

Di rastiniyê de, ji destpêka bîhara sala 1990'an vir ve, li êrdîma Şemzinanê her mehê bi këmasi sê-çar êrisen ARGK pékdihîn. Ev êris tev, diçin ser yekeniyeke leskeji û tev ji biserkefîti digîhin encamê.

"SERİHILDAN JIYANA ME KURDAN E!.."

Şoreşgerê welatparêz D. Alî KUÇUK, ku bêhtirî deh salan e, ji ber daweya PKK di zîndanê dagîrkerên Tirk de ye, nameyeka xwe şiyandibû kovara bi navê "Emeğin Bayrağı." Kovar, di hejimara xwe ya 24'an de, di Adara 1990'an de, nameyâ wî belavkiribû. Paşê berpirsiyarê dewleta Tirk, ji ber vê nameyâ wî û dîtinê wî yê di nameyê de, cezayê giran ên hepsê li derbarê D. Alî KUÇUK xwestin. Berî derkeve pêşîya dadgehê vê nivîsa xwe ya li jêrîn, pêşkêşî berpirsiyarê dadgehê kir. Nivîs bi zimanê Kurdî hatiye amadekirin. Em nivîsa wî bi orijinaliteya xwe belav dikan:

ev zordarî, bes e ev zilm, bes e ev koletî... Em dixwazin bi rêberiya PKK hatina xwe bixin destê xwe del..."

Bilindbûna têkoşîna gelê Kurdistanê ji bo van daxwaz û xwestekan e. Bi riya vê têkoşînê masfîn netewî, politikî û hwd. ên gelê Kurdistanê bûne pîrsen pergal û rojenîna navnetewan. Daxwaza gelê Kurd eve, ku li ser axa welatê xwe têkiliyê demokratî di nava cîvata gelê Kurd de bide avakirin û li ser vê bingehê ber bi sazûmana sosyalizmê ve here. Gelê Kurd dixwaze, ku di nava gelên cîhanê yêna aza û serbixwe de cihê xwe bi serbilindî bistîne. Meşa vê armanca gele Kurdistanê destpêkiriye û her rojê bêhtir pêşvedice; gelê Kurd vê armancê bi lezin pêşvedibe.

Lê belê dewleta Tirk a faşist jî, ji serî heyâ niha, dixwaze vê daxwaza gelê Kurdistan biperçiqine, bicewsîne. Ji bo vê jî, qirkirinan, koçkirinan, dûrxistin... li ser gelê Kurdistanê pêkdihêne. Ev, kirînen xwe ji herdemê didomîne. Armanca faşistên 12'ê Elûnê bi giranî eve, ku têkoşîna rizgariya netewayê Kurdistan têkbîbin. Di van salan de, êrifbaziyeke weha pêkanîn, weke ku Kurdistanê ji nuh ve dagîrbîkin, zeftbîkin. Hemû gund, bajar, deşt û çiyayê Kurdistanê bi leşkerên xwe tiji kirin. Mirovîn Kurd avêtin binê zîndanan. Mirovîn Kurd dan ber şîkencyan. Mirovîn Kurd kuştin, kop û seket kirin. Lê belê dîsa jî têkoşîna gelê Kurd ranewestiya, dawî pê nehat. Nekarîn vê têkoşînê bikujin. Gelê me bi Hilgavtina 15'ê Tebaxê sala 1984'an bersiva 12'ê Elûnê da. Gelê Kurd bi şerî rizgariyê serî li hemberê neyaran hilda. Her rojê bêhtir, şerî gerilla pêşvetir çû. Ev şer li her devereke welat dengê xwe da. Ji ber şerî gerilla yê bi serokatiya PKK hatiye danûn, faşistê neyaran xwe şâşkir, gêj bû. Bi hovîtiyeke mezin dijmin, berê xwe da gelê me. Li hemberê vê têkoşîna gelê Kurd dijmin, serî da "şerî xûsûsî (taybetî, xweser.)" Walîyek anîn ser Kurdistanê. Hemû organên (şaxîn) dewleta Tirk ên li Kurdistanê, da bin hikmê vî waliyê dagîrkeriyê. Di bin destê vî waliyê dagîrkeriyê yê "hêzên xweser" de, bi riya "GAP (Proje Başûrê Rojhîlatê Anatoliya)", "televizyon GAP" û hemû komên dij şoreşgerî, li hemberê têkoşîna serxwebûna

Mesaja me ku di kovara "Emeğin Bayrağı" (Hejmar 24, Adar 1990) de derketibû, tenê wê gotina me ya li ser axa Kurdistanê ronahî dike. Tenê aliyeke pîrsê şanî dide. Teviya cîhanê dizane, ku hatin û maşen gelê Kurdistanê bi hovîti û terorê ji hêla dagîrkeriya dewleta Tirk, dest li ser wan hatiye danûn. Ji Kurdistanê dûrxistin û nefikirina mirovîn Kurd, ne tiştekînuh e. Ev ji dema Osmaniyan destpêkiriye. Lê di dema dagîrkeriya dewleta Tirk de ev, bêhtir û bi terorê çêbûye. Ji cih û welat derxistin û nefikirina mirovîn Kurd baş dîhê zanîn. Emê vê bûyerê dûv re disa bînin zîmîn.

Niha ez dixwazim li ser idianameya sawcî çend gotinan bîbêjim: Berî her tiştekî hebûnîn jîyanê yêna rastî, bi qanûnan nikarin werin qedexe kîrin. Encumumana sawciyan û hêzên dewletê ne tenê viran dikan. Ev daweya li derbarê me vebûye jî, ne bê sedem e. Sawcî bi navê dewleta Tirk, tîrsa dewletê dihêne zîmîn. Ev politikaya dewleta Tirk, ku cezayan li derbarê me dixwaze, tenê dixwaze tunekirina netewê me bîhêne zîmîn.

Sawcî dibêje, ku gotinêne me yêna di kovarê de belav bûne, li gora qanûnen dewleta Tirk, "böllüçülük (kerîkari)" û "Kürtçü'lük (Kurdayetî)" kirine. Lewma jî sawcî, ji bo vê cezayan li derbarê me dixwaze.

Ez gotinêne di kovarê de derketine tevan qebul dikim. Dewleta Tirk politikîkayekî li ser Kurdistanê dihajo; gotinêne me yêna di vê barê de, dîtinâ me ya li ser vê politikayê, di kovarê de hatine nivîsandin. Lê em dibêjin, dîsa jî em gelekî hindik û kêm li ser pîrsê mane û gelek tiştan hîna me nehanîne zîmîn. Maf û dadiya (haq û huquq) dewleta Tirk li Kurdistanê, li ser politikaya qebûlnekirina Kurdan hatiye avakirin.

Li ser rastiya Kurdistanê me hînek dîtinêne xwe anîbûn zîmîn. Ji bo vê yekê jî sawcî, bi qanûnen ji Müssoliniyê faşist hatine wergirtin, bi benden 141 û 142, li derbarê me cezayan dixwaze. Lê eşkereye, ku ev qanûnen faşist nikarin têkoşî-

dagîrker, li hemberê serîhildanê Biryarnomeya bi Hejimara 413'an derxist. Bi vê Biryarnomeya bi Hejimara 413'an dewleta Tirk a faşist dixwaze, ku bi hesanî û bê deng-hildanekê li Kurdistanê her tişti bike; qirkirinan, kuştinan û bombekirinan pêkbihêne, mirovîn Kurd nefibike. Faşistên neyaran bi vê biryarnomeya "SS" (sûrgûn û sansur -weke SS'yê Hitler) li Kurdistanê, ne tenê hinde tiştan qedexe kirine. Bi vê biryarnomeya "SS", li Kurdistanê her tişti, hemû masfîn demokratî û masfîn azadiya mirovan û hwd. didin bin lingên xwe. Bi vê biryarnomeyê dixwazin welatê Kurdan ji Kurdan re bikin zîndanîn tarî.

Lê hovîti û barbariya "şerî xweser" jî ne bes bû: Dagîrkeriya dewleta Tirk li hemberê gelê Kurd hovîtiyeke mezintir jî bikaranî. Çekên kîmyawî û bîolojîkî jî da şixulandin. Pîsiya mirovan bi gundiyan da xwarinê. Tirkên hov gundan valakirin. Mirovîn Kurd nefikirin. Firotin û kirriña tişten xwarinê û tişten din qedexe kîrin û bi desturê ve girêdan. Li gundiyan valakiribûn, zozanan jî ji mirovan re qedexe kirin. Bi destpêkiriye şerî gerilla, du tişdanûn ber mirovîn Kurd; an mirov wê alîşgîrê dewleta Tirk bin anjî masfî jîyanê li ser xaka Kurdistanê wê ji wan re nebana.

Di sala 1989'an de serokê artêşa Tirkan weha digot: "Kî alîkariya şerî Kurdan û PKK bike, ew dijminê me ye..." Ev gotinêne serokê artêşa dewleta Tirk, şanû me dikan, ku faşistên dewleta Tirk, hemû mirovîn Kurd dijminen xwe dibînîn û dînasîn. Lê ev jî ne tiştekînuh e.

Piştî van gotinan, ji bo li Kurdistanê alîkariya gelê Kurd ji gerillayê PKK re bidin sekînandin, serî dan her hovîtiyekî. Gundiyan kuştin, wan koçberkîn, wan avêtin binê zîndanîn... Gundiyên Kurd anîn ber keviya mirinê, ber keviya birçibûnê û ber keviya xîzaniyê.

Lê gelê Kurd serîyê xwe li hemberê vî neyaran xwînverxwar danûn. Şerî xwe bêhtir pêşvebir. Yekîtiya xwe di nava rîzîn ERNK de avakir. Komên gelî xwe sazkîrin. Xort û keçan, gundi û xwendekaran, hemû mirovîn Kurd li hemberê neyaran xwe civandin, desten xwe dan hevûdu. Li ser vê bingehê şerî xwe bilindir kirin.

Edî mirovîn gelê Kurd, ne mirovîn berê ne. Mirovîn Kurd tîrs û xofa ji dijminan ji ser xwe avêtine. Bi hîrs û gîra sedsalan dimeşin ser neyaran. Gelê me li bajaran û li gundan dest bi serîhildanê kîriye. Di vê sala de, di meha Adarê de, di rojîn cejna Newrozê de serîhildan destpêkiriye. Şerî gelê Kurd li çiyan û li bajaran yekbûnê danî holê. Mirovîn me ketin kuç û şeqemên bajaran, bi hezaran mirovîn me bi hev re, daxwaziya xwe ya serxwebûn û azadiyê bangin, anîn zîmîn.

Serîhildan, dewleta Tirk a faşist gelekî tîrsand. Dewleta

dagîrker, li hemberê serîhildanê Biryarnomeya bi Hejimara 413'an derxist. Bi vê Biryarnomeya bi Hejimara 413'an dewleta Tirk a faşist dixwaze, ku bi hesanî û bê deng-hildanekê li Kurdistanê her tişti bike; qirkirinan, kuştinan û bombekirinan pêkbihêne, mirovîn Kurd nefibike. Faşistên neyaran bi vê biryarnomeya "SS" (sûrgûn û sansur -weke SS'yê Hitler) li Kurdistanê, ne tenê hinde tiştan qedexe kirine. Bi vê biryarnomeya "SS", li Kurdistanê her tişti, hemû masfîn demokratî û masfîn azadiya mirovan û hwd. didin bin lingên xwe. Bi vê biryarnomeyê dixwazin welatê Kurdan ji Kurdan re bikin zîndanîn tarî.

Lê ev Biryarnomeya bi Hejimara 413'an ne tenê li û li ser Kurdistanê dihê ajotin. Rast e, giraniya mezin li ser Kurdistanê ye, lê belê li hemberê têkoşîna gelê Tirk jî dihê ajotin. Zîlm û zordariya li ser gelê Tirk jî bêhtir giran û dijwar dike. Ev naxwaze, ku gele Tirk destê xwe bigîhîne têkoşîna gelê Kurd... Vê rojê şerî rizgariya netewayê me li her aliye Kurdistanê pêşvedice û roj bi roj bilindir dibe. Edî tu kes û tu hêz nikare şerî rizgariya Kurdistanê bisekinîne. Gelê me têkoşîna xwe li gundan, li bajaran, li deştan û li çiyan, li hemû der û deveren Kurdistanê birêvedibe û dilezîne. Li Cizîra Botan, li Nisêbinê, li Silopya, li Mêrdinê, li Farqînê, li Amedê û li her aliye welatê me, gelê me bi serîhildanê xwe bersiva şerî dewleta Tirk ê xweser û taybetî da.

Dewleta Tirk a jemokdar ji gelê Kurd gelekî tîrsya ye. Ji ber vê yekê biryarnomeyê nuh derêxist. Lê belê ci feydeyeke vê biryarnomeyê ji xwediyan xwe re nîne. Dewleta Tirk ci bike bila bike, edî nikare têkoşîna gelê Kurd bifetisîne. Gelê me vê biryarnomeyê jî, wê vala bîhêle û biperçiqîne...

Ji ber ku me, li derbarê vê politikaya dewleta Tirk, dîtinêne xwe hîndekî anî zîmîn, li derbarê me ceza dihêne xwestin. Cezayên ku ji me re dihê xwestin, perçeyek in ji politikaya dewleta Tirk, ku ji gelek salan vir ve li ser Kurdistanê berdewam dike. Lê divê were zanîn, tu cezayek nikare çavê me bitirsîne. Nikare me ji doza me paş ve bîhêle!

Em naxwazin bindest
û kole bîmînî!
Em serxwebûn
û azadiya xwe dixwazin!
Serîhildan
jiyana me Kurdan e!
- Bimîrin dagîrkerî
û mejokdarî!
- Bimire şerî xweser
û taybetî!
- Berxwedan jîyan e!
- Bîjî şerî rizgariya
netewayê Kurdistan!
- Bîjîn PKK-ERNK-ARGK!
- Bîjî Serok APO!

Dursun Alî KUÇUK
14. Hezîran 1990
Girtîgeha Çanakkale

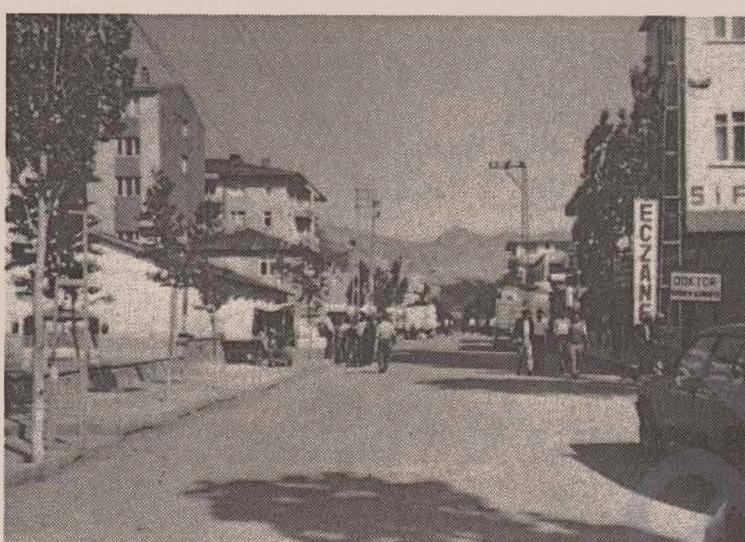
Geştek bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 9 -

Barî aburî nawçekanî Kurdistan

Malê koçerêk le Aladax, Kurdistan-Gulan 1989

Bêkarî zor bilawî le Bazid, Kurdistan-Gulan 1989

Le seretawe debê ewe destnişan bîkeyn ke aburi behêzî her wilatêk be berdi binaxey ew dewlete dadenrêt û karigeriyeki tewawî heye le ser pêşkewtin û geşesendini layenekani jiyanî hemecor lern wilate da. Le rojgari emroman da çendeha dewlet debinin ke ta raddeyekî yekcar zor pêşkewtin le zor biwarewe, helbete hoy sereki emeş degerêtewê bo dewlemendi waburi betini em welate. Be kurti dewletêk ya milletêk, katê xawan saman û aburiyeki çak û behêz bê, ewa zor be asani detwanê kari binyatnan û awedan kirdinewey hemeçesin encam bidat. Gelo eger Kurdistanî niştimanî êmeş azad biwaye axo ci pêşkewtin û peresendinêki be xowê debini û be taybeti ke Kurdistan xawan em samane zor û zebendey ser zewî û jêr zewî ye? Axo çewa Kurdistan debûye beheşti rasteqiney Kurdan? Belam bedaxewe eme bo êmey Kurd heta êstaş her tase, hesret, hiwa, xewin û take amanciman.

Lem witare da demewê be şêweyekî kurt basêki barî aburi bakurê Kurdistan bikem. Bê guman zorbey zori nawerokî baseke degerêtewê bo ew zaniyariyaney ke le régay taybeti xomewe be destim xistûn, be taybeti le katî geştekem da. Gelê car pirsiyarim le xelik kirdiwe û begiwêrey tiwana û şarezayi xoyan weramiyan dametewe. Herweha zor şitim be çawi xom diwe yan hestim pêyan kirdiwe. Ca lêre da ew şitane dexeme berçawi xiweneran ke renge zorbeyan agadar bin lêyan yan xiwê dibetianew.

Beri her şitêk debê ewe bilêyn ke Kurdistan wilatêki dagirkirawê û be hemû şêweyekî milleti Kurd degeşsînretere û xakekey wêran dekrêt û belku reg û rişey Kurd û Kurdistan le rişewe derekşerêt, kewate gelî Kurd dûcarı zulm û zor biwe le hemû biwaréki jiyan da û em zorlêkirdînes bari aburi girtotewê û degrêtewê. Wek dezanîn welati Kurdistan be şêweyekî giştî welatêki şaxawiye û aw û heway Kurdistanî le zivistan sardê û le havin germe û Kurdistan xaweni zor rûbare ke le çiya serkeşanîyewe heleqûlén: Aras, Tir (Dicle), Fera, Qizluzan (Diwandere - rojhelatê Kurdistan). Her le Kurdistan da dû deryaçe (gol) i mezin hene: Wan û Wirmê (Urmiye), legel dû deryaçey biçük: Xamzar (bakurê Amed) û Zifar (Meriwan - rojhelatê Kurdistan). Daristan le Kurdistan da be raddeyekî zor nabinrêt, belam zor car le dolekan da daristan û cengeli sirüsti û çenraw berçaw dekwin ke bunete elqe be dewri şar û gundekan da. Rêjey daristan le bakurê Kurdistan da degate %6'i sercemi xak. Le hemû giringir eweye ke xaki Kurdistan zor be pît û dewlemende le rûy kani jêr zewiyewe (maden). Le Kurdistan bindesti Turkiye da em kane jêr zewiyaney xiwarewe, ke hendekîyan renge heta êstaş berhem nehênrabin, hene: Petrol (Sêrt-Elih - Batman), mis (Pali), xelozi berd (Cizira Botan û Silvan - Farqin-), krom, qurqışım û kibrît (Wan û Sêrt).

Wek dezanîn aw û heway her nawçeyek kari xoy dekate ser coniyeti jiyanî em nawçeyewe. Kurd delêt: Aw w awedanî. Wate le ci şîwînêk aw hebêt awedanî (gund û bajîr) peyda debin û binyad denrên. Bê guman aw û heway Kurdistanî karigeri tewawî xoy kirdote ser bari aburi nawçê ciya ciyanki û helbete şîwîni cografîş (erdîngariş) her heman karigeri heye le ser jiyanî aburi xelk û nawçê cor be corekani wilat.

Ademzadi Kurd her le dêrzemane weye xak û zewî xoy zor be piroz zanîwe. Be hoy çiya berzekani xakekey biwe ke tiwanîyetyi xoy le dijminan biparêzî û heta bavû bavpiranman qisey danisqe û pendian bo ême becê hêstiwe lem bareyewe: Ciyanan take dostman in! Her le ser heman zewî paruya jiyan û nani rojaney dest kewtiwe ke ewîş behoy kiştûkî (zirâet) biwe. A lêre da roli kiştûkmalan bo dereke-

Mehabad Kurdistan

zorî maddi le xawenekaniyan eden. Hendek carî petayekî qırkeri kusînde sertapay nawçeyek be tawawî degrêtewê û dermani pîşîkîş zor be kermi yarmetî merdarekan edat. Bê guman le Kurdistan zor core ajel perwe de dekrêt û bexew dekrêt wek: Pez, bizin, manga (çelek), Wilaxeberze (hêstir-qantir), hesp, ga û ker. Bêcge lemaney serewe ke lêyan diwayn, mirov katê geştek bikat bo zor nawçey Kurdistan (be giştî) ewa le ser rêga da çawi be zor kes ekewê ke xeriki perwe kirdini mîşhengîwin (mîşa hingîvin) in. Katê min le Erzîromê cum bo Qaxizman, le ser rêga da zor kesim bini ke çadıryan heldabû we be şewîş her lew şîwînane da demanew û çawyan le pürehengekaniyan debû ke le newî sindûqi serda-poşraw serinci geşkeraniyan bo lay xoyan radekeşa. Helbete hengîwiñi nawçey Şemzinan zor benawbange.

Kiştûkal le Kurdistan da be şêweyekî giştî liqi serekî aburi niştimanî pîkdehînêt û le %64'i dehatî niştimanî degrêtewê, pasan pişesazi -senaet- le %26 û ke le %20'i newte û le %10 le dahati niştimanî pîkdît le liqekani tiri aburi niştimanî wek pişesazi bin-yadnan û giwastinewe û bazırganî (6). Herweha (le kerti kiştukali da rîjey berhemî sewze û mîwe le %30 debêt) (7). Le Kurdistan da coreha mîwey hemeçesin hen wek: Sêw, hirmê, xox, tirê, qeysi... htd. Le zor şîwîni Kurdistan da daniştiwan gelê car be xoyan xoşaw û doşawi mîwey hemecor berhem dînîn. Hendê nawçê hen le bakurê Kurdistan da ke xakêki zor be pît û bereketin bo kiştûkal û awdêri be taybeti Deşti Ruha (Urfa) a nawçekanî Amed (Diyarbakir) û Meleti, xoştu (zebeş) Amed zor benawbange û sêw û mîwey Meleti ewende hemeçesin meger Ewliya Çelebi bitwanê wesfiyan bikat. (8) Bêcge lemane tütnî Müş zor nawdarî heye û heta rolekani gel lew besye Kurdistan da nukteyan le ser derxistiye. (9) Leheman katîs da samani aw yekêke le hoye here giringekani kiştûkal kirdin û dewlemedînî ew hoye le Kurdistan da biwete yarmetiderêki zor betin û çak bo em mebeste. Beşî zori daniştiwanî Kurd le dêhatekan da dejin: Eger le hemû Turkiye da ladêyiyan %65 bin, ewa le wilayetekanî rojhelat (Kurdistan, -M.K.) da %73 ye... kari serekî çunke zorbey zori zewiyekan bedest serkirde derebeg û ayinekanewye (şex û axa), zorbey cemaweri cotiyaranîş bê zewî û zar in. (Be pêy lêkolinewey Turkekan le salanî 60 da 1/3 le zewîye keldirawekanî rojhelati Anatoliya dabeş kirabûn be ser %2,4 xêzan. Le heman katîs da le %38 le xêzane cotiyarekan xaweni yek bist zewî nebüñ) yan (Le wilayetekanî Ruha, Mardin û Dilük - Entab- kesi wa hebün ke xaweni 50-60 hezar donm bûn, keçi le heman katîs da deyan hezar cotiyar xaweni bistek zewî nebüñ) (11). Bê hiç gumanek em nayeksaniye heta roji emroş piyaw detwanêt hestî pê bikat, we be taybeti le Kurdistan da. Cotiyare Kurdekan le zor şîwîni Kurdistan da amêr û hoy seretayî bekar dehênin le kari kêlan û awdêri û helgirtini xele û xerman da. Zor car wa debet yekêk amérêki niwêy kiştûkali kiriwe û cotiyaranî tir bekre ew makîneye le xawenekey degrin û kari xoynî pê deken. Rejimi koloniyalisti Turkiye bo zor şîwey namirvane cotiyare Kurdekan deçewşînîtewê û herdem le firûfîli niwê degerê bo berengarbûnewey zehmetkêşan û çewsaوانî Kurdistan. Rejim hewil dedat le rîjey Projey Başûri Rojhelati Ana-

tolya-GAP şîwîneware netewayeti Kurdistan be carê bisrétewe û xératir ser-wet û samani dewlemendi Kurdistan talan bikat le pênavi berjwendîye taybetiyekanî netewey serdesti Türk û fâşistekan da. Le heman katîs da dekwazî rolekani gelî Kurd bixepeñê.

Eger ci jêrzemini Kurdistan zor dewlemende le rûy newt û kane madenekani tirewe, belam be daxewe rejime dagirkerekani Kurdistan hemîse siyaseti le paş hêştinewey Kurdistanî tanyan girtoteber le rûy aburiewe, be taybeti pişesazi ke debwye zor pêşkewtû bê le Kurdistan da, çunke berdi binaxey em kare le xaki Kurdistan da zor pitew û behêz. Rejimi fâşisti Turkiye herdem nexşê û pilani becorék danawê ke samani Kurdistan talan bikat le pênavi xizmet kirdini nawçê ciyaçanî tiri nêwxoy welat, be taybeti nawçekanî rojawa. Her bo nimûne le ser zey Ferad da dezgayekî wizey awi damezrand (Keban), ke pê hemû sitêk karebay rojaway welat za-min dekat. Le seratay heftakan da çend karge (fabriqe) yekî biçuk le şarekanî Kurdistan binyadnira, ke zorbeyan biçuk û xiwardemî degirte-we. Eger mirov şarekanî Kurdistan û Turkiye le rûy pişesaziyewe berawird bikat, ewa ciyawaziyeki gewre hest pê dekat. Çend fabriqeyek le hendê şari Kurdistan: Erzîrom: şekir, Agri (Giliyan); goşt û masî, Ixdir: xuri (hiri), Batman (îih); newt û berhemekani. Pêşkewtini pişesazi le şarekanî tîrsa zor çak niyî û tenha le %5,6 le pişesazi welat lem nawçeye da -Kurdistan, M.K.- hîye) (12). Régawban û hoyekani giwastinewe rolêki bala dabinin le geşe kirdini pişesazi da, belam rîgây nêwan şarekanî Kurdistan her mepirse çonin! Ew rîgâ-tazeney ke dirustî dekrêt zorbeyan bo mebesti serbazi bekardehênen.

Bêkari tenguçelemeyeke tiri bira Kurdekan lem besye niştiman da û be hezaran û bigre be sedehe hezaran-kirêkaranî Kurd le şare gewrekani Stanbol. Enqere û İzmir û zor şari tir da bedi dekrêt. Hergiz ew bira Kurdamen le bir naçnewe ke le (Anatoliya Giraji) dehatin û deçün û xeriki firostîni kelüpelî hemecor bûn wek: Cigere, bîlîti bexta taqikirdinewe (şans), cilüberig û zor keresey tir. Yekêk lew birayane ke xelki şari Mereş bû be mini got, "Kurdistan gelek xoş û li vêr heta av bi pare defroşin".

Legel eweş da ke Kurdistan letlet kirawê, belam be dîzî bê şitumek kîrin le parçeyek bo parçeyekî tir her berdewame û core bazırganîyek le aradaye. Bo nimûne le şari Bazid mirov zor keresey bazırganî debinet ke le Kurdistanî rojhelatîwe hêñrawin, we be rîgây qaçaxciyeti. Heta tifengi G-3 û coreha çek û tegemeni tir kirin û firostîniyan bawe, belam be nihêni!

Le kotayı da hiwadarim tiwanibêtîm kurte basêkim pêşkeş kirdbê derbarey bari aburi bakurê Kurdistan.

Jêderekan:

(1) Nûser em zozananey diwe.
(2) Profesor Radovan Paviç, Culanewey Rizgarixiwazaney Kurd le Xebati da bo Serbeyoyi Netewayeti û Siyasi, Wergêrani bo Kurdi: Mehmed Mela İzzet, Çapxaney Şehid Cemal Tayer, Swed-1985, L 35.

(3) Dr. A. Q., Kurdistan we El Ekrad, Beyrut-1970, S 121, be Eredi.

(4) Heman serçawê, L 121.

(5) Nawi Cingene zor nizike le Zengene, ke hoziki gewrey Kurde.

(6) Kurdistan we El Ekrad, S 120.

(7) Heman serçawê, L 121.

(8) Bo ziyatir agadari birwane siyahetnamekey Ewliya Çelebi.

(9) Wek boyan gêravemê: Carêkiyan şayekî Turkekan kobunewey hebwe legel axa û piyawmaqule Kurdekan û bas basî besxurawî gelî Kurd biwe. Yekê le axa Kurdekan delê, "Paşam eger hemu şîtekim lê dagir biken, tenha tütnî Müş im bo bîhelin."

(10) Govari Peyv. Witari "Derbarey bari Kurd le Turkiyay taze da", Nûsini: M. Hesretiyan, Jîmare 2, Sal 1, Temmuz 1986, L 150.

(11) Heman serçawê, L 150.

(12) Heman serçawê, L 153.

**CIHÎN DANIŞVANIYÊ
Ü BELEAVBÜNA ŞENİ
LI ÉRDIMA SEMSÜRÉ**

Érdima Semsûrê dikeve herêma Berferad (herêma başûrê-rojava) a bakurê-rojavayê Kurdistanê. Ji aliye rojhilat ve bi érdima Amedê (Diyarbekrê), ji aliye bakur ve bi érdima Meleti, ji aliye rojava ve bi érdima Gurgumê (Meres), ji aliye başûr ve bi érdimê Dilük (Entab) û Ruha (Urfa) ve hatîye pêçandin. Tixübê Semsûrê yên bi érdimê Amed û Ruhayê rê Ava Ferad e.

Heft navçeyen érdimê hene. Navêwan ev in: Navenda érdimê bajarê Semsûrê û navçeyen Bêhişti, Çelikan, Kerker (Gérger, Aldûş), Serê Golan, Kolik û Şemizad.

Semsûr li navîna-bakurê-rojavayê Kurdistanê, ji aliye hejimara şenî, di nava érdimên piçuktirin de cihê xwe digire. Aboriya érdimê ji aliye industri ve pêş ve neketiye. Abori bêhtir pişta xwe dide kiştükalê (zêvikari, zi-raet). Ji ber vê sedemê ji tundbûna şenî li vê érdimê heyâ were gotin kêm e.

Di navkirina cihê danışvaniyê (rû-niştinê) de hoy û üstün erdnigari (coxrafi) posideyên xwe berçav kiri-ne. Pirraniyeka mezin ji şenî li başûrê érdimê bi cih e, ji ber ku deveren li vir hindeki xakerast in û erd li vir dikare were avdan û çinandin. Gava cihê rû-niştinê hatine avakirin, hesaniya cû-yin û hatinê, riyên gund û bajaran bi hev re girêdidin, hatine berçav anin.

Navenda érdimê navçeya Semsûrê: Bi navçeyen Bêhişti, Şemizad, Kolik, Çelikan û érdimên Meleti, Ruhayê re xwedî tixüb e. Hejimara şenî 115.262 kes e. Pivana erdi 1.702 km² ye. Li ser her km² erdi 68 mirov dijin. Çar qopani û 130 gund girêdayê navçeya navendi ne.

Navçeya Bêhişti (Besnî): Bi navçeya Serê Golan, navçeya navendi û érdimên Meleti, Ruha û Dilükê re xwedî tixüb e. Hejimara şenî 72.963 kes e. Pivana erdi 1.649 km² ye. Li ser her km² erdi 44 mirov dijin. Pênc qopani û 62 gund girêdayê Bêhişti ne.

Navçeya Bêhişti li rojavayê bajarê Semsûrê avabûye. 37 km ji Semsûrê dûr e.

Navçeya Serê Golan (Golbaşî): Navçeya Serê Golan bi érdimên Meleti û Gurgumê re xwedî tixüb e. Di sala 1958'an de bûye navçea. Hejimara şenî 45.546 kes e. Pivana erdi 784 km² ye. Li ser her km² erdi 58 mirov dijin. Du qopani û 29 gund girêdayê Serê Golan in.

Navçeya Serê Golan ji li rojavayê bajarê Semsûrê avabûye. 68 km ji Semsûrê dûr e.

Navçeya Kolikê (Kahta): Ji aliye navçeyen Çelikan, Şemizad, Kerker û navçeya navendi, herweha érdimên Ruha û Meleti ve hatîye pêçandin. Hejimara şenî 75.000 kes e. Pivana erdi 1.854 km² ye. Li ser her km² erdi 40 mirov dijin. Çar qopani û 78 gund girêdayê Kolikê ne.

Navçeya Kolikê li rojhilatê bajarê Semsûrê avabûye. 40 km ji Semsûrê dûr e.

Nevçeya Çelikan (Çelikhan): Bi navçeya ya navendi û érdima Meleti re xwedî tixüb e. Hejimara şenî 18.391 kes e. Pivana erdi 584 km² ye. Li ser km² erdi 31 yek mirov dijin. 16 gund girêdayê Çelikan in.

Navçeya Çelikan li bakurê bajarê Semsûrê avabûye. 60 km ji Semsûrê dûr e.

Navçeya Kerker (Gérger, Aldûş): Bi navçeya Kolikê, érdimên Amed, Ruha û Meleti re xwedî tixüb e. Hejimara şenî 30.388 kes e. Pivana erdi 702 km² ye. Li ser her km² erdi 43 kes dijin. Qopaniye û 43 gund girêdayê Kerkerê ne.

Navçeya Kerker ji li bakurê bajarê Semsûrê avabûye. 119 km ji Semsûrê dûr e.

Navçeya Şemizad (Samsat): Bi navenda érdimê bajarê Semsûrê, navçeya Kolikê û érdima Ruhayê re xwedî tixüb e. Hejimara şenî 9.974 kes e. Pivana erdi 339 km² ye. Li ser her km² erdi 29 mirov dijin. 17 gund girêdayê Şemizadê ne.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Érdimeke nîştiman ku bi kehniyên binerdî yêndewlemeñ navdêr e

SEMSÛR

- II -

Navçeya Şemizad li başûrê bajarê Semsûrê avabûye. Ji aliye firehiya erdi û hejimara şenî ve li érdimê navçeya piçuktirin e. Şemizad li keviya Ava Feradê avabûye. 36 km ji Semsûrê dûr e.

AVAHIYA ÇANDI LI ÉRDIMA SEMSÛRÊ

Semsûr di diroka xwe de gelek bajarvaniyan danasiye. Xebatê çandi yên pêşemin bi elen Hittit destpêkirine, ku vê érdimê ji xwe re ji bo danışvaniyê hilbijartibûn. Pişti Hititan ku li Mezra Bohtan (Mezopotamiya) bingehêne dewlemeñdiyen çandi avetibûn, bi rêzé gelen Mitani, Urartu (Ermeni), Aşuri, Med, Pers û Heleni (Yewnnani) ji pejn û şopên çandi li şün xwe hiştine. Di salen paşê de qraliyeta Kommagene û imparatoriya Romanî ji, di doman û hengamên hikmdariyên xwe de, wê avahiya çandi ku ji gelên me hejimartî mabû, dewlemeñdir kirin û wan ji karinên xwe yên çandi tevli hebûnên çandi yên diroki kirin.

Avahiya çandi ya Semsûrê di sedsalen (qurneyen) kevin de geleki dewlemeñ e. Di rojên me de, pêwistiya kevin a dewlemeñdiya dirokê ku ji gelên curbecur mabû, heyâ pivaneka mezin hunda büye. Diyar e, ku li paşiya vê qirkirina çandi ji doliwger û serdesten dagirkeriya Tirkan hene. Ramyariya dewleta Tirk a dagirker, li ser bingeha tunekirina dewlemeñdiyen çandi yên gelê me ji xwe avakiriye. Ev ramyariya deri-serdemî herweha gelê me biyâna diroka xwe ji hiştîye û wê zanabûna gelê me, ku divibû xwedî li nîrxen xwe yên netewi û çandi derketibana, kuhkiriye.

Serpêhatin, orf û adetên gelê érdimê yên hene xweleyen taybetiyen xweser in, lê disa ji ne xwesiyen guhartinên pêwist in li gora gelemeperiya Kurdistanê. Cil û temtil, leyistokên folklorî û govendî, stran û dilanî érdimê, ji nîrxen çandi yên gelêmeperiya Kurdistanê ne.

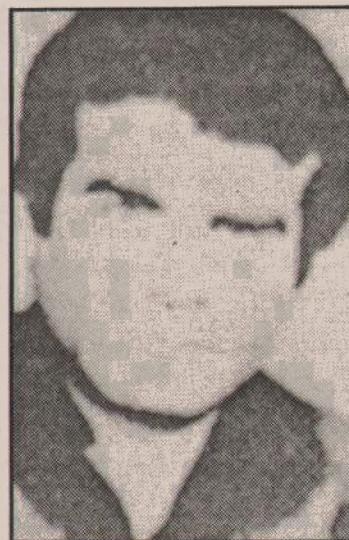
Di folklorê de govend ciheki pêwist digire. Govendên sereke xwedîvan navan in: Girani, Rêzani, Berde, Dêriko, Goverde Girani, Diko, Lorkê, Dimso, Tirpanî, Kudaro û hwd.

Di muzikê de ji stranên giran û xwedî-meqamên axini bêhtir dibin evina dilan. Ev stran ji bi naverokên xwe bi axini, keser, tivanc û evinê tiji bûne.

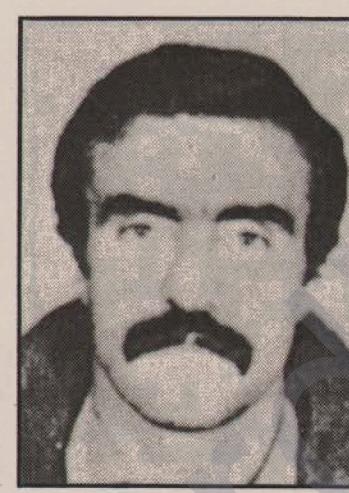
CIHÊ ÉRDIMA SEMSÛRÊ DI TEKOŞINA ME YA RIZGARIYA NETEWI DE

Érdima Semsûrê ji wan û di nava wan deveran de ye, ku tevgera me ya rizgariya netewi hina di destpêka xwe de, xwe li wir ji bicikiribû. Di wê demê de hinde posideyên rékxistinê Kurdi yên reformist û hêzên şovenisten civakî heyâ pivanekê hebûn. Komik ji hevriyên me, ku di nava wan de Sabri GOZUBUYUK ji hebû, pişti civineka agahdariyê ku berpirsiyaren tevgera me ji tevli civinê bûbûn, bi komi tevli rêzén hêza pêşengi ya rizgariya netewi bûbûn. Di nava hevriyên me, ku cara pêşemin birdoz û ramyariya PKK kişandibûn érdimê. Réhevalen Kemal PIR ji hebû.

Beri 12'ê Elûnê Partiya me li gundên û bajarê Semsûrê, hinde pêşketinê pêwist bi destê xwe ve anî û

Ramazan KAPLAN

Sabri GOZUBUYUK

Mustafa OMURCAN

M. Emin TAŞTAN

Faik ALAGOZ

kari di xebata xwe de biserkeve. Réhevalen Ramazan KAPLAN û M. Emin TAŞTAN ji wan kadroyen Partiya me yên pêşeng û rêber bûn, ku serkêsiya tekoşina me li érdimê dikiran. Bi xebata wan Partiya me li érdimê heri pêşveçû. Herweha şoreşerîn şehid ên mina Sabri GOZUBUYUK û Faik ALAGOZ ji, kariyên xwe yên pêwist tevli tekoşina li Semsûrê kirin.

Ji sala 1978'an heya 1980'an dema derbaya leşkeri, tevgera me li érdimê û pêşemin ji di navenda bajêre Semsûrê de, herweha li navce û gundan jehatibûn pêwist kire paya pêşveçuna xwe. Ciwanen xwendekar bal û serinceka mezin ji bo xebatên rizgariya netewi şanikirin. Hejimareke me-

bersiveke tunekirin û palaftinê bide. Bi destpêkirina tekoşina me ya rizgariya netewi di domana nuh de û disa dest avetina vê érdimê ji, dijmin berê xwe da tedbir, tevdîr û amadekariyên dijwartir. Dest bi leyistokan, dek û dolaban kir li ser birêne ku guman heye tekoşina me wê wan bine bin posideyên xwe. Ji bo vê ajankirina mirovan bêhtirin berê xwe da van mirovîn me.

Hemû rêvehâlén me yên pişti 12'ê Elûnê li Semsûrê şehid ketine, di encama gilikariyan de hatin dorpêçandin û di şer de şehid ketine. Di sala 1984'an de Faik ALAGOZ û A. Riza SOYLEMEZ, di sala 1985'an de réhevalen Sabri GOZUBUYUK, A. Kamber DEMİR, Mehmet YEŞİLLER, I. Huseyin ÇOKSUN û H. Ahmet YAPICI, di sala 1987'an de Mustafa OMURCAN, Mithat DEMİRÇİ, İbrahim DEMİR, Rahmen KORKMAZ û Firaz, di sala 1988'an de Aziz COMERT, Huseyin YORULMAZ, Kenan OZÇAKMAK, Mehmet ALAGOZ û İmam AKYOL û pişti demeke kin ji M. Emin TAŞTAN, Mehmet DEMİR di encama giliyan an ji bêbextiyan de, di şerê li hemberê hêzên leşkeri yên dijmin de şehid ketin. Şerên wan ji bêgaviyê çebûn û ger bibe sedema jiyanâ wan ji, ji berxwedanê tawiz nedan dijmin. Berxwedanen bi kelesi û fêrisi yên réhevalen me posideyên mezin dagerandin ser érdima Semsûrê. Rêhevâlén me derfeta demeka dirêj birevibrina xebatan li érdimê peyda nekirin, lê disa ji potansiyeleke xurt a rizgariyawaziya netewi derêxistin holê.

Dikare were gotin, ku di domana nuh de tekoşina me ya çekdari de, di navbera hêzên Partiya me û hêzên leşkeri yên dewleta Tirk de, li érdima Semsûrê şereki dijwar çebûye, di dema ku Partiya me ji nuh ve dest avetibû érdimê. Dijmin bi serhişki seri da tedbiran da Partiya me nekari be xwe li herêma Berferad (herêma başûrê-rojava) bi cih bike; ku érdima Semsûrê ji tevli vê herêmê yê. Dijmin xwest û dixwaze hemû deriyen herêmê ji tekoşina me re rind bigire û asêbike. Lê di encamê de serfirazi bû paya PKK; cembera ku dijmin risabû hate perçekirin.

Érdima Semsûrê ji sala par heya niha bûye bingehêk ji bo tekoşina me ya rizgariya netewi, da rayen xwe di kûriyên jêrzemin de dabigerine. Herweha érdim dasanê wê rastiyê ji dibe, ku her diçe potansiyela berxwedê çalak û peletir dibe. Rêxistinê sixur û ajanan en li vê érdimê dihêna palafit û deşifre kirin û bi lêdanen digirin tarûmar dibin. Heya pivaneka pêwist birêne ciwanen tevli yekenyen me yên çekdari ji bo rizgariyê dibin. Gundiyen welatperwer roj bi roj bêhtir alikari û destekên xwe ji bo tekoşina pêşmergeyan zêdedikin. Semsûr gav bi gav ser wê riyê dimeşe, ku bibe keleheke doz û şoreşa Kurdistanê. Di demen pêşin de, tekoşina me ya rizgariya netewi li vê érdimê ji wê bêhtir bilind bibe, ji ber ku Semsûr berendameki pêşveçûneka weha ye.

(Hemû hejimarekî di nîvisa jorin de, ji statistiken sala 1980'an hatine wergirtin û hilanin.)

Di hejimara pêşin de: Érdima MELETİ

LI BOTANÊ CAREK DIN ARGK BISERKET

- BERWARİ:** *Li Besta Bawer kerwanekî dijmin hat tunekirin. Du serlesker û deh serbaz hatin kuştin*
- WESTAN û ŞAX:** *Şerên li Çemê Xanê, Deşta Dem û Reşadiyê sê rojan doman. Du helikopterên dijmin li erdê hatin xistin. Sedhezarek, şes serlesker û bi kemasî heşt serbaz hatin kuştin.*
- ELK û QILABAN:** *Şerên giran li gundê Dûlê, Merkitik, Katoyê Jîrkan, Meydana Casusan, Meydana Kolyan û Kelê Mamê. Helikoptereke dijmin ket. Pirraniya wan serlesker, bi kemasî 30 serbazên dijmin hatin kuştin.*
- GERCEWS:** *Di şerê Gundikê Kelo de panzerek û du CMS hatin şewitandin. Dido ji wan serlesker, 12 serbazên dagirkiran hatin kuştin.*

Raman ji Berxwedan

Bi rîberiya ARGK gelê Kurdistanê kete meha serfiraziyê

Di meha Tirmehê de, pirsa netewi ya gelê Kurdistanê, bi gehînekêne xwe yên şewereng cihê xwe di nava bûyeren cihanê yên ramyarî de girt. Li aliyeke çalakiyên ARGK ên yekitiya gelê me avadikin û banga serihildanê li gelê me dîkin, ji aliye din hişyarbûna girsêna bajaran di barê netewi de û li derveyî welat jî çebûna konferansên babêti bi navê Kurdistanê bûn pêşketinîn demê yên nuh. Hevkariya navnetewan bi lez û pele di vê demê de pêşveçû. Li kîleka van tevan, li ser bingeha aloziya afiri, terora dagirkiran jî dijwartin dibe. Gund dihîn valakirin, mirov ji cih dihîn hilkirin, girtinîn gîseyî çedîbin, ji bo palafîna têkoşina me ya serxwebûnê niwandîr û berpîsiyâren dagirkirîya Tîrkan derdikevin gerên li Kurdistanê û bi piştgiriya hêzên imperialist xebatêni ji bo "otonomiya çandî" birêvedikevin.

Di panzdeh rojén Tirmehê yên dawiyê de ARGK, li Westan, Xîzan, Şax, Qilaban, Şemzinan, Şîrnex, Elk, Silopi, Sert, Kerboran, Gercews, Gumgum, Bêhiştî, Xelfeti, Kozañ û Aricakê li dijmin xist. Di hefteya dawiyê de êrdima Botanê ziviri qada cengen giran. Bi hezaran serbaz, komên taybeti û hemû cerdevanê li êrdimê tevlî seri bûn. Dijmin bi êrişen xwe yên dorfireh, dixwest, ji niha ve pêşîya pêşveçûnêni dersaliya 15'ê Tebaxê de bigire. Bi vê armancê pilaneka êrişan hat danin.

Êrişî dagirkiran têkçû. Du sedhezar, du sersed, şes "ustegmen", "astegmen" ek, şes "astsubay", 76 serbaz û çar endamên komên xweser ji aliye ARGK ve hatin kuştin. Li kîleka van ji, 31 cerdevan hatin kuştin. Çar helikopter li erdê hatin xistin, yek birin girt, panzerek û pênc CMS (Cemse) ji hatin rûxandin. Hêzên ARGK êrişen jêhati birin ser kerwanen leşkeri û cerdevanî lêdanê mezin girt.

Lîvbazi û şerên ARGK his û daxwazên gelê me bi yekcarê gihandin yekitiyekê. Bangîşî şoresgeri û welparêziyê ketîye her malekê. Girsêna gel nema li pêşîya terora dewletê serê xwe diçemînin. Bûyeren mîna rîveçûna HEP, ji xwe re dizivirîni platformen têkoşinê. Weke li Elîh û Amedê bûyi, derdikevin kolan û şeqeman. Ev hişyarbûna girsêna bajaran, bi lez xwe digihine sixleten rîkxistini. Lewma di meha Tirmehê de, ji çar alîyen Kurdistanê, bi sedan têkoşerên nuh xwe gihandin rîzên ARGK.

Otoriteya ERNK di nava girsêna gel de pêşveçûnê mezin kire paya xwe. Pirsa netewi ya gelê Kurdistanê bû pergaleka bingehin di platformen navnetewan de. Bangîn yekbûna netewi û rîkxistiniya di şoresê de, ku ji bîyareñ Konferansa Netewi ya PKK ne, li cem girsêna welatparê bersiva xwe girtin. Pirsa Kurdistanê di parlamentoyn Almanya, Frense, Swis, Swed û Belçika de, bû gelşa gotübêjê. Hevkariya navnetewan xwe di gîhine rîkxistiniyekê. Kesêni bi nav û deng édi xwedi li pîrsê derdikevin, komisyonan avadikin û dixwazin herin Kurdistanê.

Di vê demê de li Moskow konferansa Kurdêni li Sovjetê ji çebû. Roj bi roj bêhtir, Kurdîni li Sovyeti ji têkiliyê xwe bi têkoşina me re xurt dikin. Konferansa çebûyi, lewma bû bingehêke baş, ji bo potansiyeleka aktif di doza şoreşâ Kurdistanê de.

Li pêşberê van pêşveçûnâ, dagirkirîya Tîrkan ji, ji aliyeke dixwaze awira gelemeperi bixapine, ji aliyeke ji terora xwe digihine baniyan. Lî disa ji neçare ma, ku di vê mehê de yekî weke İsmail Bêşîkçi berde. Bêşîkçi hat pîrsyar kirin, lê biserke. Ev ji şanî dike, ku bîrdoza fermî ya dewletê iflas kiriye. Rewşenbir û hêzên çep ên Tîrkiyê édi baş ketine ser riya pêşveçûnê şoresgeri. Ji ber hewl û helwestiya bîrêveketi, girtiyen daweyîn Kerboran, Cizîra Botan û Amedê yên ji ber serihildanen, tev hatin berdan. Ji ber berxwedana netewi û hevkariya navnetewan dagirkirîya gavêna paş ve avetin. Lî hema ji aliye din ji dagirkirî, hovîtiya xwe domandin. Li Elîh, Gercews, Westan, Berwarî û Qilaban şikence bû hunerê dagirkiran. Li van deveran di panzdeh rojân de 20 gund hatin valakirin. Çüyin û hatina Şîrnex, Berwarî, Elk, Cel, Çolamerg, Şemzinan û Qilaban hatiye qedexe kirin. Balafrîn Tîrkan ji ser van êrdiman difirin. Çiya û rîlistan dikevin bin barana bombayan.

Li hemû bangeşîyê dagirkiran nikarin gelê me bixapinîn, zilma wan ji nake ci pere. Gava di meha Tirmehê de şer bi dijwari didoman, berpîsiyâren dagirkiran "listeyîn pêşmergeyîn hatine kuştin û xwe dane dest" dan belavkirin. Rojnameyên wan ji van listeyan bi firehi belavkirin. Lî di rastinîyê de tenê 10 têkoşer şehid ketibûn. Nûçeyen din tev berhemîn aciziyê yên derewin bûn. Lewma dagîker van derewan dikiran, ji ber ku ji Botanê heyâ Sertê û Wanê nexweşxane bi serbazên birindar ti-jibûne. Lî disa ji, bili sansur û qedexeyan, şina dagirkiran û bilançoyen çalakiyên ARGK di weşanen de bi firehi cihen xwe girtin.

Di vê mehê de, kin were gotin, têkoşina rîzgariya netewa Kurdistan a di bin pêşengîya PKK de, dagirkiran xistiye nava tenezariyê. Tevlî ezbeniyen xwe yên imperialist ji bin ve dihejin.

Hoy, úst, dem ne ji bo dagirkiran, ji bo gelê Kurdistanê pijiyane...

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Kerwanekî dijmin a serleskerî û ji çar navgînan hat tunekirin:
Sê serlesker
Û deh serbaz hatin kuştin

BERWARİ: *Şeva 29'ê Tirmehê danê êvari, li ser riya gundê Osyan û navçeya Berwari, di navbera gundên Kervin û Gurzuvan, li devera bi navê Besta Bawer, yekenyen me yên rîzgariya netewi, kerwanekî dijmin a ji çar navgînan xistin dafekê.*

Her çar navgînen kerwanê bi yekcarê ketin bin barana rokêtan û agirê berikên çekên otomatik ên mina BKC û MG-3. Di encama bikaranina van çekên giran de, her çar navgîn ji man di nava agirî de. Cihê bûyerê, bi yekcarê bi cendekên leşkeren dijmin û perçeyen navgînan tîji bû. Şer xwe gîhand pîvanen cengeki giran û nêziki du saetan doma. Di vî şerê dijwar de, serleskerê "Boluk" a Berwari "binbaşî" (serhezar) Yavuz Koksel, "yüzbaşî" yê (sersed) cendîrmân Dogan Sevinç, serleskerê navê wi hîna ne diyar e û deh serbaz hatin kuştin. Yek ji serleskeran, heşt serbazên din ji birindar ketin.

Her çendî pozberi bi direjahi doma û dagirkirê salox ji bûyerê girtibûn ji, newêrin hêzên têkuzyî ji Berwari

(daristana) li derdorê cihê pozberiyê ji dan ber bombebarandinê û sohtandin (şewitandin). Di roja pêncemin de hîna ji agirê ketî rîlistan berde-wam dikir. Li gundê Gurzuvan ji gelek gundiyan bêhay hatin girtin. Herweha ji vî gundi 18 "parêzkarê" gund û ji serekên eşîra Adyan Durmaz Bilen ji, bi hiceta ku li hemberê bûyerê pasif mane, hatin girtin. Durmaz Bilen herwusa serekê navçeya Berwari yê partiya DYP (Partiya Riya Rast) e. Di navbera Durmaz Bilen û Emin Ozcan de dubendi, berberi û dijminahiyen xwinê hene. Emin Ozcan ji axayeki eşîra Adyan e. Li érdim û derdorê, ji serekên cerdevan û ceşhan û mezin e.

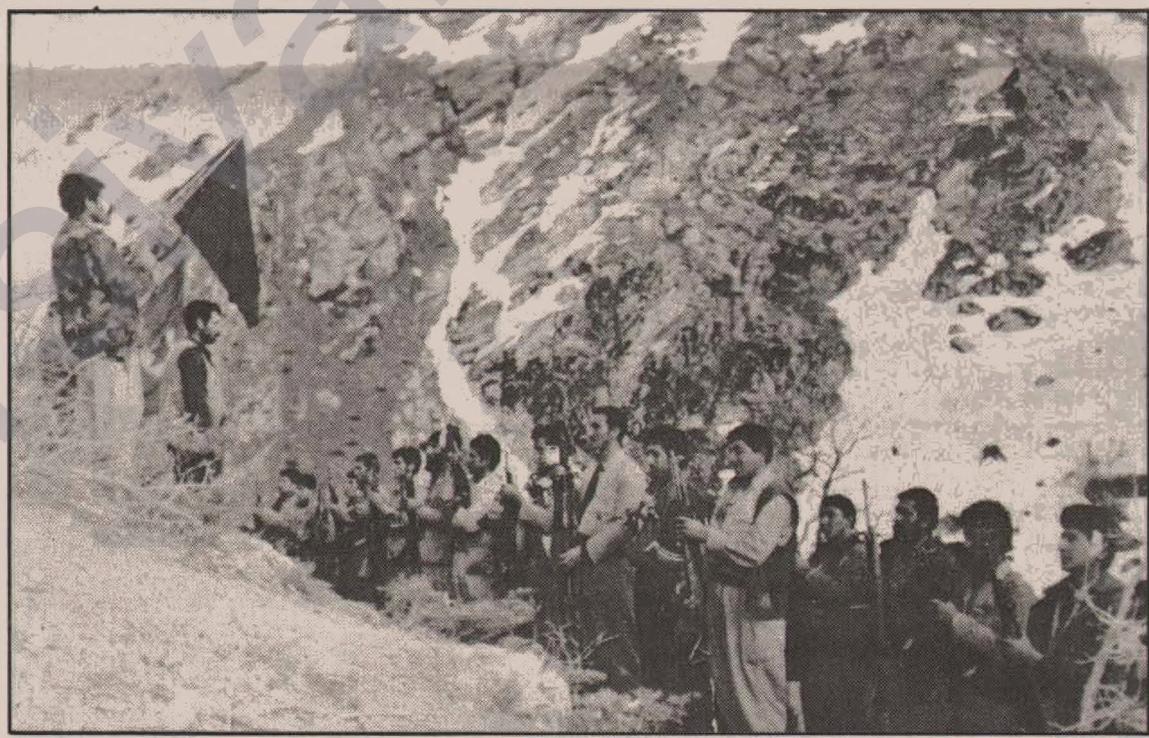
Ji aliye din, dagirkirê ji radyo û di weşanen xwe de dabûn bihistandin, ku li dora gundê Akêrê navçeya Berwari, dido ji wan jin 17 têkoşerên ARGK hatine kuştin. Lî heya niha saloxen vê nûçeyâ dijmin rast şanî bikin, belav nebûne. Diyar e, ku ev nûçeyâ dijmin dayi bihistandin, ne rast e. Gundê hati nimandin, dikeve sêcîva navçeyen Berwari, Şîrnex û Elkê. Ev never ji mêj ve ji aliye hêzên leşkeriyen dijmin ve hatibû dorgirtin. Dagirkirê nahêlin ci kesek ji neverde derkeve yan ji here gundê Akêrê. Desturê nadîn gundiyan bi xwe ji. Gundiyen Akêrê, bili hemû zorba-zîyan, çekên dijmin nexistin desten

dice ev guman serdest dibe. Da ev hovîti neyê ronahi kirin ji, di televizyon û weşanen de belav nekirine. Heya niha kesaniya yên hatibin qırkîrin, nehatîye eşkere kirin û destur ji nedane ci rojnamevanekî, ku bikaribe here cihê bûyerê. Ev ji gumana çebûna qırkînekî xurt dikin.

Pozberiyek li hemberê
komeka taybetî:
Çar endamên komên
xweser hatin kuştin

GIRÊ AMO (SILOPI): *Roja 14'ê Tirmehê li bakurê qopaniya Besbinê, li qontarên Ciayê Cûdi derdorên gundê Harbil û "Dagtepe", di navbera pêşmergeyîn ARGK û yekenyeye operasyonan a dijmin de şerek çebû. Yekeyî dijmin ji encamên komên xweser bû. Di şerî derketi de, bi kemasî çar endamên komên taybetî hatin kuştin.*

Dagirkirê, dan belavkirin, ku di vî şerî de du pêşmerge ji hatine kuştin. Lî ev nûç, heya niha rastiya xwe bi delil nekiriye. Weke agahiyen me ji érdimê standine, beri hingê ji du gundi ji ser mayineke leşkeri derbas bûne û jiyana xwe hunda kirine. Dihê gotin, ku dagirkirê vê bûyerê ji bi şerî derketi ve girêdidin û weha bûyerê dane bihistandin.

birêkin cihê bûyerê. Tenê hewl dan xwe, ku ji helikopteran leşkeren têkuzyî dabixîn cihê pozberiyê. Di domana vê keferate dijmin de pêşmerge helikoptereki ji birindar dikin, ku serleskerê "alay" a Sertê tede bû. Helikopter ji bêgaviyê dakete erdê. Di nava nûçeyen ji érdimê dijgin me de, nûçeyâ li ser ne ronahibûna da-wiya vi serleskeri ji heye. Heya niha nayê zanin, çiye û çawa bûye encama serleskerê "alay" e.

Ser û pozberiya li Besta Bawer, di şerî ARGK de, rûpel û berpeleke zérin e. Cara yekemine, ku dagirkirê di pozberiyekê de, bi vê hejimarê bilind hundabûn dane.

Dagirkirê cendekên xwe birin ba-jarê Sertê. Ji hoparlorên belediyê bang li şenîye bajêr kirin, da tevlî xwe-pêşdanen şinê bibe. Lî tu kesi bersiva bangê neda û daxwaza wan bi cih nehani. Dagirkirê di şina xwe de tenê û tenha man.

Piştî vî seri ji dagirkirê, berê xwe dan gundiyan. Herweha rîlistan

xwe û nebûn cerdevan. Ji ber vê yekê ji herdemê rastî êrişen dagirkiran û cerdevan Jîrki û Osyan bûn. Gu-man heye ku dagirkirê li vî gundi qırkîneke pêkanibin. Lî heya niha, weke nûçeyen gîhane me, ci gundiye negotive meriveki min hatiye kuştin. Gundiyen Akêrê ji eşirên Şîrnexi ne û bi xwe ji ji eşîra Bîryan in.

Dîsa guman heye, heke qırkîneke bi destê dagirkiran hebe, dibe ku ne li gundi Akêrê be, lî gundi Omyanus be, ku ev gundi ji dikeve nava sêcîva me nimandî. Dibe ku li gundi Omyanus an ji li dora vî gundi tîşteki weha hebe. Ji vi gundi ji di ci demekê de ci kesekî çekên dijmin nexistiye desten xwe.

Herweha ji her binemaleka (malbateka) gundi Omyanus an şehideki me heye yan ji têkoşerek di nava rîzên ARGK de ye. Ji her malekê pêşmergeyekî me heye. Lewma; gumanî bikaranîna çekên kîmyawi ji aliye dagirkiran xurt dibe. Dibe ku bi vê rîyê komeke ji berendamên têkoşeran ên bi pirani bê çek, qırkîribin. Her

Li hêldorê Derşevê
hêlinêke cerdevan
hat rûxandin

ŞIRNEX: *Şeva 16'ê Tirmehê li gundi Al Kemer, pêşmergeyîn me yên rîzgariya netewi êrişekê birin ser "parêzkarê" ceş. Sê cerdevan hatin kuştin, sisê ji birindar ketin. Leşkeren dagirkiran ji hatin hewara cerdevan. Di şerî li hemberê leşkeran de ji, sê serbaz birindar bûn.*

Navê hînek ji cerdevan hatine kuştin ev in: Omer û İsmail İstemî.

Omer İstemî di sala 1986'an de çeka dijmin standibû. Hingê pêşmerge destdanibû ser deh çekên "parêzkaran" û gundi ji cerdevan paqî kiribin. Piştî vê bûyerê, bili gelek bangê ARGK, ev koma welati-firoşan dîsa çekên dijmin hilgirtibû. Ji ber vê yekê ev koma ceşhan di dawiyê de hate cezakirin.

Dûmâhîk di rûpela 19'an de